

İnönünün kömür havzasında tetkikleri

Millî Şef amelenin sıhhi ve içtimaî vaziyetleriyle çok yakından meşgul oldular

Sayın İsmet İnönü Amasra, Bartın ve Zonguldakta mühim tetkikler yaptılar

Bartında gemi inşaat işinin dörtte bire indiğini haber alan Sayın Cümhurreisi İnönü bu işin etrafında alâkahırlardan dün geniş izahat aldılar

Büyük İnönü halkın tezahüratı arasında dertiyor.

İnönü bugün Karabükte tetkiklerine başlayacak

(Cümhurreisinin beraberinde bulunan arkadaşımız bildiriyor)

Zonguldak 11 (Telefonla) — Sabah hava biraz bozuk olduğundan Cideye gidilmekten sarfı nazar edildi. Cümhurreisi İnönü sabah sekizde Amasraya çıktılar. Sahillerde binlerce halk toplanmıştı. Devamı 3 üncü sayfada)

Havzada kömür istihşalâtını arttırmak için ne gibi tedbirler almak lâzım?

Millî Şef Zonguldakta alâkadarları dinlediler

Sayın İnönünün tetkikerinden bir intiba (Yazısı 11 inci sayfada)

Tramvay, tünel ve otobüs servisleri birleştiriliyor

Tramvay, Tünel ve Havagazi şirketleriyle Ankarada cereyan eden müzakere-lerin kesildiğini yazmıştık.

Haber aldığımızı göre yakında Speşyalin riyaseti altında Belçikadan tam salâhiyetli bir heyet gelecek, tramvay ve (Devamı 11 inci sayfada)

Yugoslavyada intihabat

Hükümet partisi büyük bir ekseriyet kazandı

Belgrad 11 — Bugün memleketin her tarafında umumî teşriî intihabat yapılmaktadır. İntihabat, 35 intihabat dairesinde yapılmaktadır. İntihabat edilecek aza mikdarı 368 dir.

İntihabat, memleketin her tarafında sükûnet ve intizamla ve tam bir serbestlikle yapılmaktadır.

(Devamı 3 ncü sayfada)

Cümhuriyetin yeni bir eseri daha

Erzincan hattı dün işletmeye açıldı

Nafia Vekili nutkunda: "Hatların yekûnu yedi bin kilometreye varmaktadır," dedi

GENERAL ALPDOĞANIN NUTKUNDAN

Türk milleti Cümhuriyet hükûmetine gelinceye kadar 116 devlet kurmuştur. Tarih, esefle söylüyorum ki, bu devletlerin hepsinin battığını kaydediyor. Bu devletler neden battı? Yolsuzluktan. Cümhuriyet neden ebediyen yaşayacaktır. Yolluluktan...

Erzincan, 11 (Husust) — Erzincan hattının açılma töreni bugün Millî Müdafaa, Hariciye, Nafia, Maarif Vekillerimizle birinci ve üçüncü ordu müfettişleri, üçüncü, dördüncü umum müfettişler, yüksek rütbeli komutanlar, elli kadar sayı, Dahiliye müsteşarı, Vekâletler Umum Müdürleri, Belediyeler Bankası, Evkaf Müdürü umumileri ve sair yüzlerce zevatın huzurlarile binlerce halk ve bütün okullar talebelerinin iştirakile yapıldı.

Dördüncü Umum Müfettişi General Alpdoğanın nutku ve İstiklâl marşile tören başlandı. Müfettiş Abdullah Alpdoğan nutkunda ezcümle dedi ki:

«— Sizleri bu meydana getiren şu vasıta, Atatürkün inkılâplarının anası ve esası olan Türk Cümhuriyet hükûmeti... (Devamı 11 inci sayfada)

Atatürkle 24 sene

Bundan tam 24 yıl önce Çanakkalede bir gece

Mustafa Kemal Erkânı Harbiye Reisinin çadırında, küçük bir kandilin cılız ışığı altında taarruz emrini not ettirecekti. Verilen emir üzerine çadıra girdim.

Beni tepeden tırnağa kadar dikkatle süzdü

ANLATAN: CEVAD ABBAS

Atatürk ve Cevad Abbas (Yazısını 8 inci sayfada bulacaksınız)

Hergün

**İstanbul belediyesinin
En büyük derdi**

Yazan: Muhittin Birgen

Çok ciddi bir gayretle işe başla-
yan Lütfi Kırdar, ümid ediyoruz
ki, İstanbul Belediyesinde yeni bir dev-
rin açılmasını temin edecektir.

İstanbulda açılmasını çok candan te-
menni ettiğimiz bu devir, İstanbul şeh-
rinin imarından evvel İstanbul Belediye-
sinin imaridir. Fikrimizi izah edelim:

Memleketimizde henüz şahıs kuvvetile
makine ve teşkilât kuvveti arasındaki
fark tam anlamıyla değildir. İstanbul
İstanbul olabandan, bu şehrin idaresine
riyaset etme vazifesini kim üzerine al-
mışsa ya, bizzat her şeyi kendi görmek ve
her şeyi kendi kontrol etmek usulü ve
büyük gayretler sarfederek bazı işler
yapmağa muvaffak olmuş, yahud da,
bu kadar fazla uğraşmaya da lüzum gör-
miyerek, yan gelip keyfine bakmıştır.
Yan gelip keyiflerine bakanlar zaten bah
simizin haricindedirler. Ötekiler ise cid-
den acınacak insanlardır. Çünkü bir in-
sanın kuvveti ne kadar büyük olursa ol-
sun, İstanbul gibi, neresine el sürseniz
avucunuza düşen harab ve büyük bir
şehirin değil, hattâ daha küçük ve İstan-
bula nisbetle daha iyi vaziyette bulunan
şehirlerin bile ferdi kudretle idaresine
kâfi gelmez. Bir şehir, halkı ile, beledi-
ye teşkilâtı ile ve türlü karışık unsur-
lardan mürekkep bir organizmdir; bu or-
ganizmin tabii bir tekâmül içinde inki-
şaf edip gitmesi için, onun içinde bulu-
nan her uzvun, hattâ her hücrenin kendi
vazifesini salim bir halde ifa etmesi lâ-
zımdır.

İstanbulda olmalı şey budur. Bu şeh-
rin bütün tarihinde kimse işi bu taraf-
tan tutmayı düşünmemiş ve hattâ hatırlamamıştır. Halbuki, şehir-
de iş görecek olan Vali veya
Belediye Reisi değildir. Şehir
halkı başta olmak üzere şehrin bütün
teşkilâtıdır. Bir Belediye Reisinin vazifesi
de bu teşkilât içindeki organların ayrı-
rı ayrı vazifelerini bizzat kendisi yapmak
değil, belki de bütün organları, meselâ
bir motörde veya bir vücut makinesinin
de olduğu gibi tam bir âhenk içinde çalı-
ştırmaktır.

Lütfi Kırdar, İstanbula gelir gelmez,
bu çalışma usulüne karşışmıştır. Eğer,
bütün selefleri gibi, hem şehrin düşünün
kafası, hem şehir makinesini işleten ma-
kinist, hem de bizzat işleyen aletler ve
organlar olarak çalışacaksa, şart ettiği
gayret derecesi ve göğsünde taşıdığı iyi
niyet dozu ne olursa olsun, kendi selef-
lerinden daha mes'ud neticeler alacak de-
ğildir. Devletin verdiği para kadar iş gör-
üp kendisini gösterebilir; fakat, arka-
sında dolaşan daimî bir tenkid havasının
yapıpracı tesirlerinden kendisini ku'rtar-
maz.

İstanbul Belediyesinin esas derdi bu-
yüktür. Evvelâ, bu şehrin şehir olarak
istiklâli yoktur. Vilâyetin salâhiyeti ne-
rede başlar? Şehrin salâhiyeti nerede bi-
ter? Bunlar tamam ve vazih bir şekilde
nasıl ayrılmak lâzımdır? Bu meseleler
henüz halledilmiş değildir. İkinci derecede
İstanbul Belediyesinin vazife ve sa-
lâhiyetleri devletin vazife ve salâhiyet-
leriyle ötedenberi tedahül edegelmıştır.

Bunları ayırmadıkça, Allahın hakkını
Allaha ve Kayserin hakkını Kayseriye ver-
medikçe İstanbulda muvaffakiyetle tat-
bik edilebilecek hiç bir imar plânından
bahsedilemez.

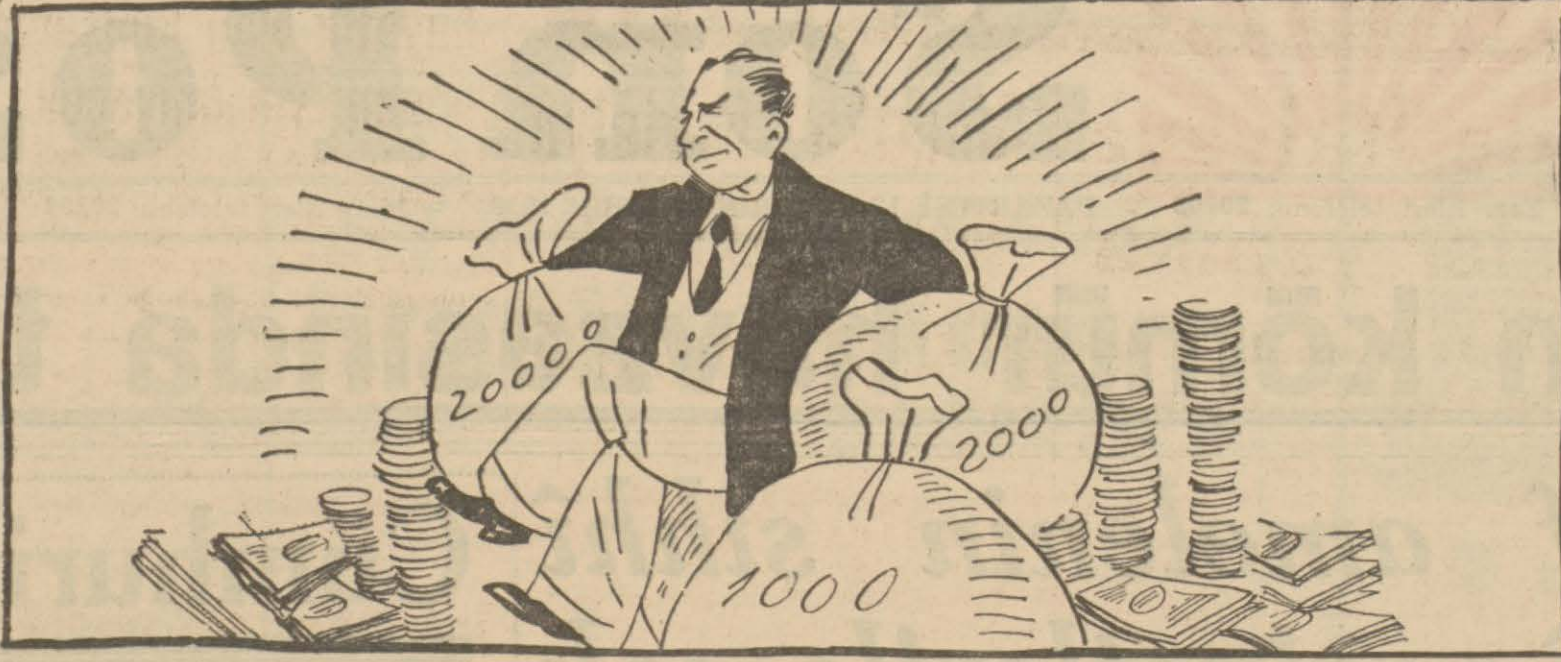
Üçüncü derecede bizzat belediye ma-
kinesi baştanbaşa ıslaha muhtaçtır. Be-
lediyesinin her şubesinin vazife ve salâ-
hiyetlerini vazih ve rasyonel bir şekilde
tayin ve tesbit etmek, bunlar arasında
âhenk bir elbirliği vücude getirmek
ve her şubenin başına alelade bürokrat-
lar değil, kuvvetli insanlar getirmek ve
nihayet bunlara haklar ve salâhiyetler
verip mukabilinde onları kontrol ve mes-
uliyet altında tutmak lâzımdır.

Belediye makinemiz bugüne kadar
baştanbaşa bürokrat bir makinedir. Hiç
bir şube kendi işini salâhiyet ve mesu-
liyet duyguları ile üzerine almış ve o sur-
retle götürmüş değildir. İşleri adeta in-
sanlar değil, masalar ve kâğıtlar görür-
ler.

Bu an'anevi temizlemedikçe, şehre me-
denî bir şekilde işler bir belediye maki-
nesi vermedikçe Belediye Reislerinin ve
muavinlerinin, şahsen sarfedecekleri gay-

Resimli Makale:

Kazanç içki gibidir..

Servet ve muvaffakiyet görgüsü olmalı adam için içki gibidir. Onu sarhoş eder. Sert, kırıcı, haşin, mağrur yapar, dostlarını bile kaybetmesine sebep olur. Bu gibi adamlar kazandıklarını kaybetmek tehlikesine maruzdurlar.

Kazanmak ve muvaffak olmak zordur, fakat kazancı ve muvaffakiyeti rakiplere tabii göstermek büsbütün güçtür. Kazancını ve muvaffakiyetini tehlikeye koymak istemiyorsan tabiiğini muhafaza et, sarhoş olmaktan çekin, seviucini de içinde sakla..

SÖZ ARASINDA

**Kitab merakı
Yüzünden ayrılan
Karı koca**

Sinema yıldızlarından Bette Davis kö-
casından ayrılmıştır. Kocasını mahkeme-
de: «Karım hiç evini umursamıyordu. Bana
aldırış etmiyordu. Adeta kitab kurdu ol-
muştu. Misafir bulunduğu zamanlarda
bile elinden kitab düşmezdi. Bittabi böy-
le bir şeye tahammül edemedim. Onun
için ayrılmamız dahamuvafiktir» demiştir

retlerden hiç bir fayda hâsıl olmaz ve
yahud pek az fayda elde edilir.

Bu söylediğim şeyler hikmet ve kera-
met eseri olan sözler değildir. Bunlar bir
şehir idaresinin olduğu kadar herhangi
bir idarenin de esasına ve ruhuna taallük
eden basit ve az çok herkesce malûm ha-
kikatlerdir.

Matbuat ile alakadar olduğum 31 sene
içinde bu tarzda ne kadar şeyler yazmış
veya okumuşumdur. Yeni bir şey söylü-
yor değilim.

Bunları şimdi tekrarlayışımın sebebi,
İstanbul gelen yeni Vali ve Belediye Re-
isinin, günlük iş gürlütüsü arasında bu
hakikatleri hatırlamasını arzu etmiş ol-
maktan ibarettir. Ben kendi hesabıma,
uzun müddet Lütfi Kırdardan hiç bir ic-
raat beklememeğe razıyım. Şu şartla ki,
o şehrin teferrüata aid işlerle değil,
kendisiyle, bünyesi ile meşgul olsun ve
bütün belediye bünye ve şehir önyne-
sini sarmış olan hastalıklara karşı radi-

**Hergün bir fıkra
El aynası değil**

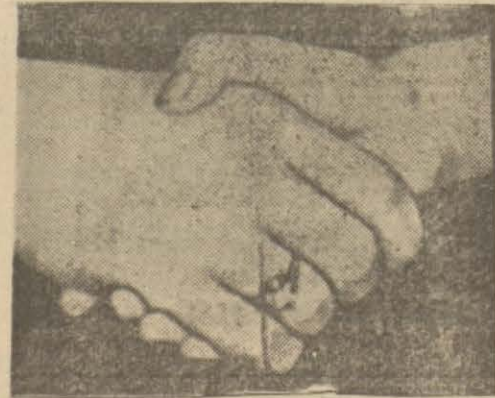
Çok dalgın bir adam, berberde tıraş
olduktan sonra evine dönmüştü. Odasına
çıkarak çıkarmaz karısına ba-
jırdı:

— Gel, gel... Hayret, edilecek bir
şey.. Şimdi berberde tıraş oldum gel-
dim, el aynasına bakıyorum. Saka-
tım bir parmak uzamış..

Karısı, dalgın kocasının yüzüne ve
elinde tuttuğu şeye bakmıştı:

— Dikkat et, dedi, elindeki bir el
aynası değil, saç fırçası!

**Bir gecede 14,000
Kişinin elini
Sıkan kadın**

İngiliz başvekil Çemberlaynin eşi Ba-
yan Çemberlayn muhafazakâr partisinin
Noel balosunda tam 7 bin azanın ve ba-
yanlarının elini sıkarak, kadınlar arasın-
da bir rekor kırmıştır. Resmimiz Bayan
Çemberlaynin elini gösteriyor.

**İyi kalbliği uğruna can
veren adam**

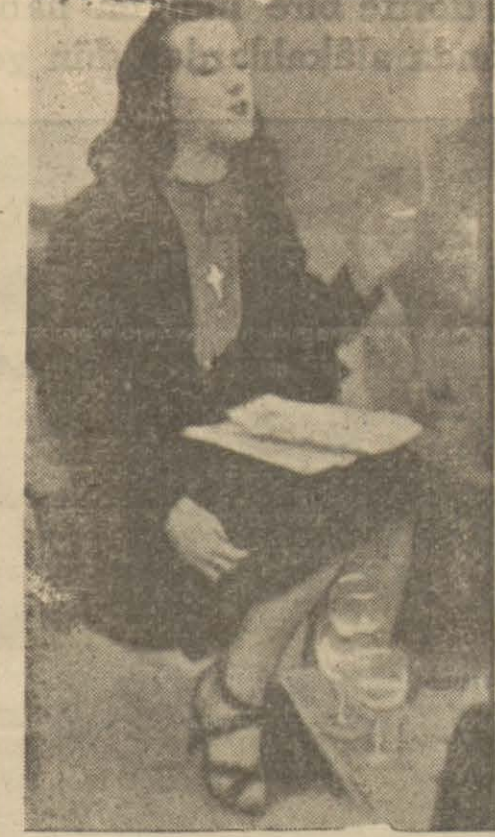
50 yaşlarında bir İngilizce, oğlu gayet
güzel bir palto hediye etmiş. İhtiyar ve
iyi kalbli adam, bulunduğu yerden 5 ki-
lometre ötede bulunan ve hali vakti ye-
rinde olmalı bir arkadaşını hatırlıya-
rak: «Benim başka paltolarım var. Hal-
buki o zavallımın üzerine giyecek bir şeyi
yok, iyisi mi bunu götürüyüm de ona ve-
reyim» diye düşünmüştü.

Elinde oğlunun verdiği paltoyu tuta-
rak bisikletle yola düzümüştü. Yarı yolda
paltonun etekleri her nasılsa ön tekerle-
ğe takılmış, bisiklet kapaklanmış, adam-
cağız da yere yuvarlanmıştı. Bu sukut-
tan kafatası sarsılan adam kaldırıldığı
hastanede, iyi kalbliği uğruna can verdi

kal bir tedavi ile meşgul olsun.

Muhittin Birgen

**Bir tayyare kazasını
Takib eden
Şampanya ziyafeti**

Londra hava meydanı olan Kroydona
gece vakti varan bir tayyare, her nasılsa
yere inememiş, yarım saat mütemadiyen
meydanın üstünde uçuktan sonra, ni-
hayet yolcularını sağ ve salim olarak ka-
raya bırakmıştır. Bu sırada, bir Fransız
bayanı, Amerikalı bir iş adamı, bir İngi-
liz sübayı, bir Amerikan sahne rejisörü,
Londralı bir aktristen ibaret olan yolcu-
lar birbirleriyle ahab olmuşlar, Ameri-
kâli iş adamının teklifi üzerine genç
Fransız kadının ortaya koyduğu, 28 sen-
sinden kalma iki şişe şampanyayı «felâ-
ketin şerefine» içmişler, karaya inince
de doğru bir otele giderek, içki âlemle-
rine devam etmişlerdir.

Resmimiz İngiliz aktrisini şampanya
âleminde gösteriyor.

Hitler için yapılan yat

Alman Cümhurreisi Hitler için, Kielde
bir Diesel yatı inşa edilmektedir. Yat 300
ton ağırlığında ve takriben 40 metre u-
zunluğunda olacaktır. Kurşun işlemeden
maddelerden yapılan yatta bir selâm to-
pu bulunacaktır. Hitlerin kamaraları
kaptan köprüsünün altındaki güverteye
isabet edecektir. Hitler bu yat ile gelecek
sene, Macaristan naibi Amiral Hortinin
ziyaretini iade maksadile Tuna yolu ile
seyahatte bulunacaktır.

Sözün Kısası

Aman, doktor!

E. Talu

Geçen gece, evimde tek başıma
oturuyordum. Çoluk çocuk
yatmış, radyo susmuş, yorgun gözlerimin
önünde hüviyetlerini kaybeden harfler
bir sürü sinek gibi uçuşmağa başlayan
elimdeki kitab yere düşmüştü.

Saata baktım: Medeni bir şehir için
vakit henüz erken sayılırdı. Yatsam, uy-
ku tutmayacak, oturduğum yerde düşün-
celerimle başbaşa kalsam, heyheyler ba-
sacaktı.

Sokağa fırladım, serin hava iyi geldi
yürüdüm. Ana caddenin kalabalığı bu
eğlencesiz şehirde, benim üzerimde da-
ma sade suya bir çorba, bir hasta çorbası
tesiri yapar. Bu sebeble ondan kaçım ve
arkalardan dolaşarak tâ İstanbul cibe-
tine, Fatih'tenberi üvey evlâd gibi bakı-
sız kalmış semtlere kadar gittim.

Hava almaktan başka maksadım yok-
tu. Çamur çukurlarına batarak, kör ve
seyrek fenerlerin ışığına aldanıp ta su
birikintilerine dalgı çıkarak, çöp teneke-
lerinde rizk arıyan serseri kedileri fır-
küterek, civar köylerden, kırlardan her
gece medeniyet çehnişi tatmak üzere İ-
stanbul kadar uzanarak dolaşan çomar-
ları kaçararak, ayaklarım, döşendiği gün-
denberidir tamir görmiyen Arnavud kal-
dırımlarında burkulanarak, musluğu kop-
muş, boyunları bükük, kupkuru çeşme-
lerin önünden geçerek yürüyordum.

Eğri büğrü evlerin ahşap kaplamala-
rından bir ahiret kokusu fişkiriyordu.
Kaldırılan kafeslerin meydana çıkardığı
sefaleti örtmek için alelacele ikame edi-
len patiska perdelerin arkasından sızan
ölgün ışıklar, her eve bir türbe manza-
rası veriyordu.

İstanbulun, daima gönlüme melâl ve-
ren bu bakımsız ve yetim halinden gene-
lissemi aralık yoluma devam ederken,
o evlerden birinin içinden garib garib
bir nağme kulağıma çaldı. Hasta bir
kadın sesi, udla beraber, şarkı okuyordu:

«Aman, doktor.. canım, kuzum doktor,
Derdime bir çare!»

Oracıkta, sokağa doğru bel vermiş rü-
tubeli bir duvarın dibine sığınarak bu
hazin konseri dinlemeğe koyuldum. Bu
şarkı bitti.. arkasından bir diğeri başladı:

«Doktor, ne için nabzımı aldan ele,
söyle!»

Bunu müteakib bir daha:

«Pek harabım, derde derman ol, tabib!»

Etrafıma bakındım: İssiz ve bakımsız
şehir, karanlıklara bürünmüş, nâli ihti-
zarda bir hasta gibi uyuyordu.

O anda, feryad eden bu ses, bana, İ-
stanbulun ağzından, Doktor Lütfi Kırdara
bir açık arzuhal sunuyor gibi geldi!

E. Talu

**Kızılcahamam cezaevi inşaatı
devam ediyor**

Kızılcahamam (Husufi) — Kazan'da
cümhuriyet müddeiumumisî Haya-
ti Yeşilovanın nezareti ve Adliye Ve-
kâleti sermühendisi Fahrinin kontrolü
altında yapılmakta olan Kızılcahamam
cezaevinin inşaatı ilerlemiştir.

Bu cezaevi müteaddid pavyonlara
ayrılmıştır. İçinde san'at evleri, yatakhane,
yemekhane, mahpus hücreleri
vehvelisi bütün konforu muhtevi bulun-
maktadır.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN											
Kümü seno 1364			12			Arabî seno 1367			Kümü seno 1938		
2 nci Teşrin			Resmî seno			Kümü seno			Kümü seno		
29			1938			35			35		
PAZARTESİ											
GÜNEŞ				Şevval				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	14	7	14	7	14	7	14	7	14	7	14
2	33	2	33	2	33	2	33	2	33	2	33
Öğle			İkinci			Akşam			Yatsı		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	08	14	23	16	41	13	20	1	1	1	1
E.	1	27	9	47	12	—	—	—	—	—	—

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Devlet Reisimiz tetkik ve teftiş seyahati esnasında her
mesele üzerinde durduğu gibi köylünün ucuz fiata giyinebil-
mesi meselesi üzerinde de durdu. Bir terzi ile konuşuyordu.
Terzi şunu söyledi:

— Bir vakitler erkek için ucuz fiatlı kostüm yapılmıştı.
Fakat satılmıyordu. Sebebi aşağısından çalyorlardı, kolun-
dan çalyorlardı, düdüğ gibi bir şey oluyordu. Kadın elbise-

sine gelince, kadınlarımız yerli dokuma giyerler. Fakat İ-
stanbulda bazı tüccarlar türedi, yerli dokumanın daha aşağı
cinsini yaptırtilar, köylüyü zarara soktular..»

Kastamonulu terzinin devlet reisi huzurunda mübalâge
etmiyeceğine emin olduğumuz için bazı sahalarda tüccarlar-
rımızın iyi bir yol tutmadıklarına biz inanıyoruz, fakat ey
okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Tunusta dün de İtalyaya karşı nümayişler yapıldı

Bir Çek gazetesi: "Fransa Tunusta Fransızdan ziyade İtalyan bulunduğunu teslim etmelidir,, diyor

Sussa - Tunus 11 (A.A.) — 4000 kişi burada İtalyanların metalibatinı karşı nümayişlerde bulunmuştur. Nümayişçiler kafilesi önde Fransız ve Tunus bayrakları olduğu halde, İtalyan konsoloshanesine yürümüşler, fakat oraya giden bütün yollar polis müfrezeleri tarafından tutulmuş olduğundan geri dönmüştür. Bunun üzerine nümayişçiler İtalyan mektebinin önüne gelmişler ve duvarlarında Fransız bayrağının renkleri olan kırmızı ve mavi mürekkeple dolu şişeler kırılmışlardır.

Buradan da geri atılan nümayişçiler şehrin büyük caddelerinde vatanperverane şarkılar söyleyerek ve İtalyan hükümetine karşı hasmane sözler bağırarak dolmuşlardır.

Bu nümayişler esnasında müessif hadiseler olmamıştır.

Bir Çek gazetesi İtalyanlara hak veriyor

Prag 10 (A.A.) — «Çeske Slovo» gazetesi İtalyanın Tunus üzerindeki meta-

libatını mevzu bahis ederek ezimle diyor ki:

Fransa, resmen Münih'te Çekoslovakya e kalliyetlerinin hakkını tanımış olduğundan bu prensibi yalnız birkaç memleketle inhisar ettiremez. Fransa, Tunusta Fransızdan ziyade İtalyan bulunduğu nu teslim etmelidir.

İtalyan gazetelerinin mütealeaları

Roma 11 (A.A.) — Giornale d'Italia'nın Pazar nüshasını teşkil eden Voce d'Italia, İtalyan talepleri karşısında Fransanın hattı hareketini tenkid eden bir yazısında ezimle diyor ki:

Çekoslovak buhranının teşkil etmesi lazım gelen ders şimdiden unutulmuş gözüküyor. Evvelden kararlaştırılmış bir mümanaat, bir darbeyi önleyemez. Bu darbeyi ancak daha ziyade kuvvetli bir hale getirir, bilhassa bu darbe, mesuliyetini müdiri olan ve hedeflerine bütün vasıtaları varmakta tereddüt etmeyecek bulunan bir devletten gelirse.

Amerika Hariciye Nazırı beklenen nutkunu dün söyledi

Lima 11 — Limada toplanan Amerikan devletleri konferansı dün 21 Amerikan milletinin iştirakile ilk celsesini akdetmiştir.

Bu toplantıda Amerika hariciye nazırı Hull aşağıdaki büyük nutkunu söylemiş ve ezimle demiştir ki:

«Hepimiz bütün dünya milletleriyle sulh içinde yaşamayı hararetle arzu ediyoruz. Ancak, dünyanın hiç bir yerinde en ufak bir şüphe kalmamalıdır ki Amerikan milletleri kendi kıtalarına herhangi bir devletin silâh kuvvetiyle veya devletlerarası bir tertiple istilâda bulunmalarına asla müsaade etmemeye az meylemişlerdir.

Bugün bir defa daha insanlık âlemi feci bir tarzda iki siktan birini intihab etmek mecburiyetinde bulunuyor: Hürriyet ve esaret, nizam veya anarşi, terakki veya tedenni, medeniyet veya vahşet.

Hayale kapılmayalım. Bu şıklar bugün bir hakikattir ve tehdid edici kuvvetlerin bağışta olduğu memleketlere mücavir olan dünya kısmında bu şıklar müs bet birer mahiyet almaktadır. Bunların kunalıcı gölgesi bizzat bizim kıtımıza kadar uzanmaktadır.

Bu tehlike karşısında gerek bizzat kendimiz gerek bütün beşeriyet için en mühim vazife kendi müesseselerimiz halleden masun bulundurmak ve müesseselerin müstenid bulunduğu kanaatleri idame eylemektir.»

Süveyş kanalı meselesi

Kahire, 11 (A.A.) — Resmen tasrih edildiğine göre, Süveyş kanalı meselesi bugüne kadar İtalya tarafından resmen ileri atılmış değildir. İngiliz - İtalyan paktının meriyete girmesi üzerine İtalya ile Mısır arasında da bir iyi komşuluk muahedesinin akdi için yakında yapılacak olan müzakerelerin ruznamesinde Süveyş kanalı meselesi yoktur.

Amerikada 6 haydut idam edildi

Nevyork 11 (A.A.) — Jorjiya'da kâin Reidsville hapisanesinde cinayetle itham edilen 6 haydut elektrikli sandalyeye oturtularak idam edilmiştir. İdam hükmünün infazı yetmiş dakika sürmüştür.

Halıcıoğlu sırtlarında bir cesed bulundu

Dün öğleden sonra Halıcıoğlu sırtlarında başının muhtelif yerlerinden yarananmak suretile öldürülmüş olduğu anlaşılan bir cesed bulunmuştur.

Cesedi ilk defa gören ve zabıtayı haberdar eden Karaağaç mezbanasında kesici Hasan isminde biridir.

Hasan, dün sabah avlanmak maksadile Okmeydanı, Sütluçe, Halıcıoğlu sırtlarına çıkmış ve sabahtan öğleye kadar buralarda dolamıştır. Hasan, suların tesirile oyulmuş bir çukuru aşarken bir şahsın yatmakta olduğunu görmüş ve yanına yaklaştığı zaman 30 yaşlarında tahmin olunan bir adamın başının muhtelif yerlerinde kan lekeleri ve derin yaralar olduğunu görmüştür.

Hasanın zabıtaya ihbarı üzerine derhal tahkikata başlanmıştır. Aldığı yaraların tesirile ölmüş olduğu anlaşılan cesedin, ceket ve pantolonu alınmış ve sırtında bir gömlekle kısa bir don bırakılmıştır.

Zabıta cesedin hüviyetini tesbit için birçok kimseleri celbederek teşhis edilmesini temine uğramış ise de makulü tanıyan bulunmamıştır.

Vak'adan müddeiumumilik ve adliye tababeti haberdar edilmiş ve tahkikata başlanmıştır.

Bu sabaha kadar devam eden tahkikata rağmen gerek makulün hüviyeti ve gerekse cinayeti işleyenler hakkında bir iz meydana çıkarılamamıştır.

Paris sokaklarına hayatta olan kimsenin ismi verilmeyecek

Paris 11 (A.A.) — Paris Belediye meclisi hâdiselerin tevdi edebileceği mahzurları bertaraf etmek üzere Paris sokaklarına bundan sonra hayatta olan zevatın isimlerini koymamağa karar vermiştir. Paris sokaklarına yalnız ölümleri üzerinden beş sene geçmiş olan zevatın isimleri konabilecektir.

Binaenaleyh bir çok kimseler tarafından yapılan teklife rağmen Parisin hiç bir sokağı Çemberlayn ismini taşıyamayacaktır.

İnönü bugün Karabükte tetkiklerine başlayacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sayın İnönü alkışlar, yaşa, varol sesleri arasında sahile ayak bastılar. Amasranın görülecek yerlerini gezdiler, halkla temaslar yaptılar.

Cümhurreisi, bu arada Bartından gelen bir heyeti kabul ettiler. Heyetin ısrarlı ricalarını kırmıyarak derhal Bertına gitmeğe karar verdiler. Otomobillerle 45 dakikada Bartına vardılar.

Kaza merkezi bayraklarla, defne dallarile süslenmiş, Büyük Misafiri karşılamağa hazırlanmıştı.

Sayın İnönü halkın alkışları, yaşa, varol sesleri arasında kaymakamlık dairesini şereflendirdiler. Halkla temas ederek ihtiyaçları ve dileklerini dinlediler.

Gemi inşaatı

Sayın İnönü, bilhassa, gemi inşaat işinin son zamanlarda azalmasının sebepleri üzerinde durdular. Gemi inşaatında kullanılan kereste resmi hakındaki bir teklifi notlarına geçirdiler.

Derenin açılması, temizlenmesi, bu suretle seyrüseferin çoğalacağı, kolaylaşacağı etrafındaki mütealeaları dinlediler. Dere hakkında tam bir fikir edinmek için motörle Boğaza kadar gitmek kararını verdiler ve yata Boğazın önüne gelmesi emrini verdirdiler.

Bartınlılar, Millî Şefin bu yüksek alâkası karşısında sevinç ve minnet duygularını izhar ettiler.

Bartından hareket

Cümhurreisi öğleyin halkın coşkun tezahüratı arasında motörle Boğaza hareket buyurdular. Motör, bir saatte Boğaza vardı. Yat görününceye kadar burada muhafaza memurluğu binasında kısa bir müddet istirahat buyurdular.

Cümhurreisinin motörü muayyen saatte diğer motörlerin refakatinde yata yaklaştı.

Zonguldakta

Deniz biraz cöskundu. Saat 14 e doğru yat Zonguldağa yollandı ve saat 16 buçukta Zonguldağa vardı. Birçok motörler Cümhurreisini tâ açıklardan istikbal ettiler. Bütün Zonguldak halkı rıhtımı ve caddeleri doldurmuştu. Sayın Cümhurreisi burada muazzam, coşkun tezahüratla karşılandılar. Halkın arasından yava olarak sürekli alkışlar arasında hükümet konağına kadar ilerlediler. Buradan tekrar geri dönerek parktan geçtiler ve hükümet konağına arka kapıdan girdiler. Burada hükümet memurlarını, ileri gelenleri kabul ettiler.

Mecdi Sadreddin

Karabükte

Zonguldak 11 (Hususî) — Sayın Cümhurreisi hükümet konağında geç vakte kadar meşgul olduktan sonra kendisini doya doya görmek ve alkışlamak için bütün caddeleri dolduran halkın arasından yava olarak geçerek istasyonu şereflendirdiler. Hükümet konağından istasyona kadar uzayan bu uzun yolu yürüyerek kateden Büyük İnönü, halkın çok coşkun tezahürat ve «Yaşa, varol Yavuz İsmet!» sadaları arasında hususî trenlerine binerek Karabükte hareket ettiler. Millî Şef Karabükte demir ve çelik fabrikaları etrafında tetkiklerde bulunacaklardır.

Nobel mükâfatları

Stokholm 11 (A.A.) — Kral, mutad muerasimle Nobel edebiyat mükâfatını Bayback'a ve fizik mükâfatını da İtalyan profesörü Fermi'ye tevdi etmiştir.

Siyaset

- Japonya Çinde iktisadi istilâya başladı
- Cümhuriyetçi İspanyadan İngiltereye bir sual

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Askeri istilâdan sonra Çin Japonlar tarafından iktisadi fe'hi başlamıştır. Vaktile Hindistanın ve terakkisinde büyük rol oynamış olan meşhur Hindistan şirketine benzeyen yeni Japon - Çin şirketleri memleketin tabii servet kaynaklarından istifade etmek için faaliyete koyulmuşlardır. Japonlar daha şimdiden demiryollar, nehir yolları, posta işleri, gümrükler gibi bir memleketin canlı hayat damarlarına vaziyet etmişlerdir. Kısa zaman sonra da hemen bütün Çin bankalarını kontrol altına alacakları ümid olunuyor. Japonlar, memleketin bilhassa iç kısımlarında vaziyeti ele aldıkları için sanîlere inhisar eden ecnebi imtiyazları ve imtiyazlı mntakaları, gelir kaynaklarının kuruması yüzünden yakın bir atide bütün söneceğe benzemektedir. Japonların iktisadi taarruzu o kadar hızlı ilerletmektedir ki, bunu, Japon parası olan yene bağlı ve bütün Çinde tedavül edecek yeni bir Çin parası ile tahkim etmeyi tasarlamaktadırlar. Alınan bütün bu tedbirler sayesinde Japon sanayicileri ve tüccarları, yeni bir Arzımev'ud ele geçmiş gibi Çine hücum etmektedirler. Büyük bir gelir imkânına malik olunan Çin sahillerinin balıklığı da yakın bir atide Japonların eline geçecek gibidir. Çin ileri elbette ki bu vaziyetten gayri memnundurlar. Fakat kuvvet Japonlarda olduğundan ve vaziyete de onlar hâkim bulunduklarından Çinli yurddas istemiye Japonlarla teşriki mesaiye mecbur oluyor. Japonya asıl şimdi Çinin istilâsına başlamıştır. Eğer parası ve kuvveti buna kâfi gelebilirse.

★

Cümhuriyetçi İspanyol kuvvetlerine karşı yeni ve şiddetli bir taarruz hazırlanmaktadır.

Bir sual ve bir cevap

İlamakta olan Franko kıtaları bu taarruzdan evvel hasımlarının maneviyatını bozmak için muazzam bir hava nümayiş yaptılar. Frankocu İspanyadan gelen beş yüz tayyare, muhasım İspanyol arazisinde deşşet veren oir uçuş yaptı. Esasen son günlerde hava bombardımanlarının fazlaca sıklaşması yüzünden bir hayli zarar gören Madrid ve Valensiya hükümetleri, İngiltereye müracaatla taaddüd eden bu hava hücumlarına karşı ne yapılmak lazıma geldiğini sormuş ve vaziyeti izah etmişlerdir. Bu müracaata İngiliz hükümetinin verdiği cevap malûm değilse de düşmanın silâhına aynı silâhla mukabele etmek lazım geldiğini söylememiş olmasına ihtimal verilemez. Binaenaleyh Madrid ve Valensiya hükümetleri bu hususta başkasından nasihat istiyebileceklerine kendi fikir ve reylerle hareket etseler daha müsabet bir neticeye varırlardı, demek lâzım geliyor. — Selim Ragıp Emeç

Yugoslavyada intihabat

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Belgrad 11 (A.A.) — Seçimin Belgrad şehrindeki kat'i neticesi gece yarısında doğru tesbit edilmiştir. Bu netice şudur:

Yugoslav Radikal Birliği: 48,277
Birleşik muhalefet: 13,340
Şurasını da kaydetmek icab eder ki Stoyadinoviç listesi, bütün Hristiyan mntakasında kahir bir ekseriyet almıştır.

Son vaziyet

Belgrad 11 (A.A.) — Şimdiye kadar alınan neticeciere göre General Javkovviç ve sabık başvekil Yevtiç, seçilmemiştir. Sırp ve Demokrat Partisi Reisi Davidoviç'in seçilmiş olduğu şüphelidir. Son muvakkat neticelere göre, hükümet listesi, meclise 300 ilâ 310 meb'usluk, bütün muhalefet ise 70 kadar meb'usluk kazanmıştır.

Ukranyanın istiklâli için mücadele başladı

Pragdan verilen malûmata göre Ukranya polis teşkilâtını Almanlar idare etmekte imişler

Prag 11 (A.A.) — Havas muhabirî bildiriyor:

Azet gazetesi, «Büyük Ukranyanın istiklâli mücadelesi başlamıştır ve bu, Foch Lüdendorf muharebesinden beri vukua gelen en büyük mücadeleyi teşkil edecektir» diyor.

Bütün Çekoslovak efkârıumumiyesi de, tamamiyle bu gazetenin fikrindedir. Filhakika, bir taraftan kuşa bir taraftan Roma - Berlin mihverinin Akdenizde meşgul olmasına rağmen, Karpatlar Ukranyasında hâdiseler durmadan birbirini takib eylemektedir.

Tokyo dahi Karpatlar üzerinde kendisini göstermiş ve buraya Moskova Büyük Elçilği sekreteri Katohoka'yı göndermiştir. Çekoslovakyanın Şark mntakasında bir tetkik seyahatî yapmakta o-

lan bu diplomat, Karpat Ukranyası başvekilî Volozin'i ziyaret etmiş ve başvekil «Küçük fakat ümidlerle dolu bir devletiniz var» demekten çekinmemiştir.

Diğer taraftan şurasını da kaydetmek icab eder ki Almanya, Karpat Ukranyası hükümeti nezdine bir askerî müşahid göndermiş ve bu keyfiyet, ne Almanya tarafından ne de Karpat Ukranyası tarafından resmen tezkib olunmamıştır.

Karpat Ukranyasının hükümet merkezi olan Chust'e şimdiden bir çok Alman gelmiştir. İyi membalardan alınan haberlere göre, vücade getirilmiş olan Ukranya polis teşkilâtını, az çok açık bir surette Almanlar idare etmektedir. «Sitck» namı altında vücade getirilen yarı askerî Ukranya teşkilâtı da gene Almanların idaresindedir.

Rusya ile Polonya arasında yeni ticaret muahedeleri yapılıyor

Varşova 11 (A.A.) — Polonya ajanının teyid ettiğine göre, 1939 sene sine Polonya ile Sovyetler arasında yapılacak ticaret mübadelelerinin hacmini tesbit için iki taraf arasında senebaşından evvel müzakerelere başlanacaktır. Akdi derpiş edilen ticaret muavazanesi iki memleketin şimdiki kadar karşılıklı olan ticaret mübadeleleri hacmi mühim derecede arttırılacaktır.

Bir İngiliz petrol gemisinde işial oldu

Paris 11 (A.A.) — Marsilyada limanda bulunan 7000 tonluk bir İngiliz Mar'yace petrol gemisinde bir işial olmuştur. Çıkan yangın süratle söndürülmüştür.

Bu gemi bundan bir müddet evvel Valensiya limanında yapılan bombardımanda hasara uğramış ve 26 Teşrinisanda buraya gelmişti. Tayfalardan ikisi ölmüştür.

İsveçte Yahudiler için iane topluyor

Stokholm 11 (A.A.) — Bütün İsveç baş peskoposları bugün İsveç halkına hitaben neşrettikleri bir beyanname ile Yahudi muhacirleri için toplanmakta olan ianeye iştirake halkı davet etmişlerdir.

Manisahlr Vali Lütfi Kırdar şerefine ziyafet verdiler

Manisa 11 (Hususî) — İstanbul Valisi Lütfi Kırdar şerefine öğretmenler tarafından bir veda ziyafeti verilmiştir. Halk Doktor Lütfi Kırdarın Manisadan ayrılışı dolayısıyla çok müteessirdir. Vali yarın (bugün) İstanbula hareket edecek, hararetle uğurlanacaktır.

İngilterede Almanlar Yahudileri tazyik ediyorlarmış

Londra 11 (A.A.) — Sunday Times gazetesinin bildirdiğine göre, iş nazırı Brown, Perşembe günü Avam Kamarasında söyleyeceği nutukta, Alman hükümetinin Yahudi aleyhtarlığı propagandasını İngiltereye ve diğer memleketlere de teşmil ettiğini bildirecektir. İngilterede oturau Almanlar, imkân nisbetinde Yahudilere eziyet vermek emrini almışlardır. Evvelemirde İngilterede bulunan bütün Alman firmalarına, 1 Kânunusundan itibaren bütün Yahudi memurlarını çıkarmaları lüzumu hakkında tahrirat gönderilmiştir.

600 bin Yahudi Filistine gidecekmiş

Kudüs 11 (A.A.) — Yahudi matbuatı, 600 bin Yahudinin Filistine hicreti hakkında 10 senelik bir plân neşretmekte dir. Bu plânı tahakkuk ettirmek için 153 milyon İngiliz lirasına ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır.

Şehir yolları bir an evvel yapılmış olacak

Belediyenin beş yıllık yol programı da tadil edilecek yeni Vali bugün Manisadan dönüyor

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, bugün Manisadan döndü. Lütfi Kırdar, İstanbul yol derinle yakından meşgul olmaktadır. En evvel yapılması iktiza eden yollar ön plâna alınacaktır. Yeni Vali, akşam ve sabahları İstanbulun muhtelif semtlerinde vukua gelen izdihamı önleyecek tedbirler alacaktır. Bu bakımdan belediyenin beş senelik yol programında tadilat yapılacaktır.

Seyrüsefer kesafetinin merkez sıkleti dağılacaktır. Bu münasebetle fen heyeti yol programında yapılacak ta-

dilatı tesbit edecektir. Yeni yol inşaatında şehircilik mütehassısı Prost'un hazırlamış olduğu imar plânının esaslarına riayet olunacaktır.

İmar şubesi İstanbulun ana caddelerini çizmektedir. Ana caddelerin haritaları çizilirken istisnâ işleri de ehemmiyetle gözönünde tutulmaktadır. Her türlü kazaların önüne geçmek için ana caddeler hazırlanırken seyrüsefer işi de ihmal olunmayacaktır.

Vali Lütfi Kırdar, şehir üzerindeki tetkiklerine tekrar başlayacak, icab eden direktifleri verecektir.

İskenderiye seferleri yeniden ihdas edilecek

Öğrendiğimize göre Denizbank 1935 tenberi gemilerimizin dahilî kabotajı dahi tamamen teminden âziz bir vaziyette olması dolayısıyla tatil edilmiş olan İskenderiye vapur seferlerini tekrar açmağa karar vermiştir.

Son zamanlarda Romanya hükümeti Seyrisefain İdaresi Köstence - İskenderiye hattı için Danimarkada 8'er bin tonluk ve 20 milden fazla süratli Transilvanya ve Besarabya adlı iki gemi yaptırmıştı. Bu yeni ve süratli gemiler Köstence, İstanbul ve İskenderiye arasında muntazam ve lüks posta seferleri yapmaktadırlar.

Bu vaziyet karşısında Romanya Seyrisefain İdaresile mevcut vapurlarımızla rekabet etmeğe imkân olmadığını gören Denizbank bir taraftan da işi geciktirmemek endişesiyle, Almanya'da yapılmakta ve İngilterede yapılacak olan gemilerin bitmesini beklemeyen az kullanılmış ve süratli iki gemi almak için teşebbüslere başlamıştır. Verilen bir habere göre, Kanadada bir vapur acentası Denizbanka satmak üzere iki gemi teklif etmiştir. Bu gemiler beş sene evvel inşa edilmiş 6500 ton büyüklüğündedir. Süratleri de istenilene çok yakındır.

Maamafih banka diğer dünya limanlarında da tetkikler yaptırarak süratli ve çok az kullanılmış gemiler aramaktadır.

Vapurlarımız, İskenderiye seferi yaptıkları sıralarda Mısırdan şehrimize mühim miktarda seyyah gelmekte idi. Seferler tatil edilince Mısırlı seyyahlar hayli azalmıştır. İskenderiye seferleri başlayınca memlekete mühim miktarda döviz girmesine vesile olan Mısırdan seyyah celbi işi de halledilmiş olacaktır.

Poliste :

Bir hırsız çaldığı eşyayı satmağa götürürken yakalandı

Dün, müteaddit elbise, pantolon ve palto ile şüpheli bir vaziyette gitmekte olan Cemal isiminde biri, Emniyet İkinci şube sirket masası memurları tarafından yakalanmış, yapılan tahkikatta, Beşiktaşta Tuzbadada bir evi soyduğu anlaşılmıştır.

Suçlu hakkında tahkikat devam etmektedir.

İki kişi tramvaydan atlarken yaralandı. Samatya'da İmrahor caddesinde oturan Todori, Yedikule tramvay durak mahallinde durmadan geçen tramvaydan yere atlamak istemiş, müvazenesini kaybederek düşüp yaralanmıştır.

Şehrinin Vatan caddesinde oturan İhsan da, tramvay durmadan atlamak istemiş, müvazenesini kaybederek düşmüştür.

Her iki yaralının da ilk tedavileri yapılmıştır.

Bir yangın başlangıcı

Evvelki akşam Bakırköyde Sakızağacında Küçükkyalı sokağında 80 numaralı evin bacasındaki kurumlar tutuşmuş ise de, evde bulunanlar tarafından söndürülmüştür.

Görünmez kaza

Dün, Balıkhaneye bağlı bulunan motörlerden birinde tayfalk yapan, motörden iskeleye çıkarken yağı kayıp yere düşmüş, başından ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı, beraylı tedavi Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir kadın yüzünden üç kişi birbirine girdi

Evvelki gün, bir kadın yüzünden üç kişi gırtlak gırtlığa geldikten sonra, kavga birinin diğerini ağır surette yaralamasına neticelenmiştir.

Kumkapıda Nişanca mahallesinde oturan Şamil, bir kadınla tanışmaktadır. Muhiddin isiminde biri de aynı kadınla âlakedar olmakta ve bu yüzden Şamille Muhiddin arasında münaferet girmiş bulunmaktadır.

Evvelki gün, Muhiddin, Kâzım isiminde bir arkadaşını da yanına alarak doğru Şamilin Nişanca mahallesinde ki evine gelerek kapı önünde ağır kavgası etmeğe başlamışlardır.

Sille, tokat birbirine giren üç kişi, bir hayli dövüştükten sonra, Şamil neticede iki kişi ile başedemeyeceğini ve dayak yiyeceğini anlayınca, nasılsa eline geçirdiği bir demir parçasını Muhiddinin kafasına indirmiştir.

Muhiddin kafasına inen demirin acısıyla kendinden geçerek yere yıkılmış, başından kanlar akmağa başlamıştır.

Vak'a mahalline yetişen zabıta memurları Şamil'i yakalamışlardır.

Ağır surette yaralanan Muhiddin Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, suçu hakkında tahkikata başlanmıştır.

İki çocuk anası Bir kadın kayıp

Şehrinin Arpaemini mahallesinde Bostan sokağında 16 numaralı evde oturan Şirketi Hayriye memurlarından Necdetin karısı Naciye, bundan yirmi gün evvel akrabalarını ziyaret etmek üzere evden çıkmış fakat bir daha eve dönmemiştir.

Epey bir müddettenberi sinir hastalığına müptelâ olan Naciyenin iki de çocuğu vardır.

Yolda hastalandığı veya bir kaza geçirmiş olması ihtimaline binaen nestanelerde yapılan bütün araştırmalara rağmen bir netice elde edilememiştir.

Zabıta ve ailesi kadını aramakta devam etmektedir.

Müteferrik :

Kazanç vergisinin ikinci taksiti

Kazanç vergisinin ikinci taksit ödeme zamanı gelmiştir. Maliye şubeleri, bu ay zarfında vergi borçlarını ödemeleri için vergi mükelleflerine tebligat yapmağa başlamışlardır.

İki sarhoş arasında

Evvelki gece, Bahçekapıda Necib ve Halid isiminde iki sarhoş birbirlerini dövmeğe başladıkları görülerek yakalanmışlardır.

Her iki suçlu hakkında tahkikat yapılarak mahkemeye verilmişlerdir.

Bir tramvay otomobile çarpıştı

Vatman Raufun idaresindeki Sirket - Topkapı tramvay arabası, Şehremini tramvay durağında hareket ettiği sırada, Saraymeydanı caddesinden gelen şoför Şerefeddin idaresinde 1509 numaralı otomobil ile çarpışmıştır.

Müşade neticesinde otomobilin lambaları ve çamurlukları zedelemiştir. Kaza hakkında tahkikata başlanmıştır.

Tasarruf haftası bugün başladı

Celâl Bayar bugün saat 19,30 vereceği nutukla Tasarruf Haftasını açıyor

Dokuzuncu yerli mallar ve arttırma haftası bugünden itibaren başlamış olmaktadır. Hafta içinde büyük matem mü-nasebetle mekteplerde temsil ve müsamereler verilmeyecektir. Başvekil Celâl Bayar bugün saat 17 de Ankara Halkevinde vereceği bir nutukla haftayı açacaktır. Saat 19,10 da Ankara radyosunda Maarif Vekâleti talim ve terbiye heyeti Reisi İhsan Sungu bir nutuk söyleyecektir. Yarın saat 18,30 da Ziraat Vekili Fakih Kurdoğlu, Çarşamba günü saat 18,30 da Milli Müdafaa Vekili ve Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu Başkanı General Kâzım Özalp, Perşembe günü saat 22 de Türkiye Ziraat Bankası Umum Müdür Muavini Cezmi Erçin, Cuma günü saat 20,30 da Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Cumartesi günü saat 18,30 da Sümerbank Umum Müdürü Nurullah Sümer, Pazar günü saat 19,30 da Ekonomi Bakanı Şakir Kesenbir Ankara radyosunda millî ekonomi ve arttırma hakkında birer konferans vereceklerdir.

Mekteplerde bir hafta içinde muhtelif konferanslar verilecek, muallimler derslerini ekonomi ve arttırma mevzuuna hasredeceklerdir.

Büyük Ölü'nün hatirasına hürmeten vitrin müsabakası, yaş meyş müsabakası programdan çıkarılmıştır. Mekteplerde güzel yazı müsabakası yapılacaktır.

Üniversite İktisad Fakültesile Milli Tasarruf ve İktisad Cemiyeti tarafından Üniversite konferans salonunda bir toplantı yapılacaktır. Cuma günü yapılacak olan bu toplantıya Profesör Doktor Ömer Celâl Sarç açacak, müteakiben Profesör Noymark ve talebeler birer konferans vereceklerdir.

İstanbul sokaklarının Temizliğine Ehemmiyet veriliyor

İstanbul temizlik işlerine büyük ehemmiyet verilmektedir. Belediye temizlik işleri müdürü ile sihhiyeden bir doktor geceli gündüzlü teftişler yapmaktadır. Bu iki zat Valiye bir haftadanberi yapmakta oldukları teftişlerinin neticesini bildireceklerdir. Vali, icap ederse temizlik kadrosunda bazı değişiklikler yapacaktır. Mevcud temizlik işleri kadrosunu şehri daha iyi temizlemek için tevsi etmek âzâmı gelirse bütçeden müvakkale suretile para tedarikine lüzüm görülecektir. Yeni Vali, hariçten para tedarik etmeden İstanbulu temizlemek gayesini tensip etmektedir.

Belediye, kış günlerinde sokaklar: temizlemek için de tedbir alacaktır.

Köprü altında bir Dentz kazası oldu

Evvelki gece Galata köprüsü önünde bir dentz kazası olmuştur.

Ayancık limanına bağlı Deniz Aslanı isimindeki motör evvelki gece Köprü gözünden içeri girerken Hüseyine ad bir sandala bindirerek sandalı batırmış, bu sırada sandalda bulunan Celâl ve Remzi adında iki kişi denize düşmüşlerdir. Celâl ve Remzi Denizbankın su motörü ve diğer sandallar tarafından kurtarılmıştır.

Deniz ticareti Müdürlüğü kaza hakkında tahkikata başlamıştır.

Limanda :

Şirketi Hayriye araba vapuru

Şirketi Hayriye, araba vapurlarile Boğaziçinin iki yakasına yapılmakta olan nakliyatın son senelerde fevkalâde artmakta olmasından, mevcut vapurlara ilâveten Şirket fabrikasında yeni ve büyük bir araba vapuru daha yaptırmayı kararlaştırmış ve hazırlığa başlamıştır.

Şirket, bu hususta görüşülmek üzere hissedarlar umumî heyetini fevkalâde içtimaa davet etmiştir.

Zahire borsasında bir haftalık vaziyetin hülâsası

Hafta içinde piyasa harareti oldu ve bazı malların fiyatlarında mahsüs bir tezayüd görüldü

Geçen hafta içinde piyasada hayli harareti muameleler olmuştur. Son bir hafta içinde piyasamıza 3424 ton buğday, 500 ton arpa, 117 ton mısır, 165 ton çavdar, 68 ton tiftik, 177 ton yapak gelmiştir.

BUĞDAY : Bu hafta buğday piyasası harareti geçmiş ve tedricen yükselen fiyatlar müstahsil memnun etmiştir. Buna sebep havalaların soğuması ve piyasaya kâfi miktarda yumuşak beyaz cins buğdayların gelmesidir. Sert buğdaylar üzerine dış piyasalardan talep artmıştır. 1-2 çavdarlı Polatlı malları 5,37-6,05, 4-5 çavdarlı Ankara, Yerköy malları 5,28-5,35, 6-7 çavdarlı sıra Anadolu sertleri 5,01-5,03 ve 9-10 çavdarlı Trakya sertleri 5-5,08 arasında muamele görmüştür.

ARPA : Hafta iptidalarında arpa üzerine harareti satışlar olmuş ve müveridatın artması ile fiyatlarda 3 para kadar bir gerileme husule gelmiştir. Hafta sonu piyasa sakin olarak kapanmıştır.

Anadolu malları dökme Haydarpaşa teslimi 4,07-4,09, Marmara ve Trakya malları çuvalı iskele teslimi 4,22-4,26 kuruştur.

MISIR : Karadeniz ve havalisi gibi mısır istihlak eden mntakalarda stoklar azalmış olduğundan hafta içinde mezkûr limanlara külliyetli partiler ihrac edilmiştir. Piyasa sağlamdır. Bandırma, Karabiğ malları 4,32-4,35, Adapazarı malları çuvalı Haydarpaşa teslimi 4,13-4,16, beyaz 4,10-4,13 kuruştur.

ÇAVDAR : Son günlerde piyasaya fazla mal gelmekte olduğundan çavdar fiyatlarında hafif bir gerileme vardır.

Anadolu malı Haydarpaşa teslimi 4,02-4,05 kuruştur.

PIRINC : Piyasa sağlamlığını muhafaza etmektedir. Büyük partiler halinde İzmir sevkıyatı devam etmektedir. Tosya birinci mallar 22-23, ikinci mallar 20-21, Adana ve Antalya malları 21-22, Bursa birinci mallar 24-25 kuruştur.

CEVİZ : Stok azalmakta ve talebler devam etmekte olduğundan piyasa sağlamdır. İç ceviz Samsun malları 49-50, Safranbolu malları 51-52 kuruştur. Kabuklu ceviz ihracatı yapılmamıştır.

TIFTİK : Piyasada mühim miktarda

satışlar olmuştur. Bu satışlar fiyatları üzerinde müessir olmamıştır. İhracatın kısmi azamının Almanya yapılmakta olması ve başka alıcılar bulunmaması dolayısıyla piyasa vaziyetini muhafaza etmektedir. Oğlak 130-135, Eskişehir, Kütahya, Karahisar âyarı mallar 115-118, Ankara, Polatlı âyarı mallar 113-115, Kastamonu, Safranbolu 115-118, Sivas ova malları 95-102, deri malları 70-80 kuruş arasındadır.

YAPAK : Hariçten vukubulan taleblerin devamı ve yerli fabrikaların mübayaata devamları piyasanın sağlamlığını temin etmektedir. Yerli fabrikalar daha ziyade ince cins mallara rahat etmekte ve bu malların fiyatlarında mahsüs bir tezayüd görülmektedir. Bursa, Karacabey malları 65-68, Çanakkale, İzmir, İzmit malları 60-62, Karahisar, Kütahya, Eskişehir âyarı mallar 53-55, besi malları 48-52, yakanmış yün 70-77, kirli yün 54-55 kuruştur.

Bir küçük az kalsın tramvay altında parçalanacaktır

Şehzadebaşında Letafet apartmanında oturan Altın 8 yaşında Rıza isiminde çocuğu, tramvay caddesinden karşı tarafa geçmek isterken, vatman Halidin idaresindeki 42 numaralı Edirnekapı - Sirket tramvay arabası kendisine çarpmış, Rıza başından hafifçe yaralanmıştır.

Yaralının müdavata yapılmış, suçlu hakkında tahkikata başlanmıştır.

Yatalık sigara içerken uyuyan adam

Halıcıoğlunda Abdüsselâm sokak 71 numaralı evde oturan Dursun, evvelki gece yatakta sigara içerken uyumuş, elinden düşen sigara, yatağını tutuşturmuştur.

Ateş, büyümesine meydan verilmeyen, evde bulunanlar tarafından söndürülmüştür.

Bir hırsız suç üstü yakalandı

Evvelki gün, Rumelhisarında kale içinde oturan Mehmedin evine hırsızlık maksadıyla giren Ahmed, ev içinde suç üstü yakalanmıştır.

Suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Zağ yağından bir amele yaralandı

Kazlıçeşmede Cami sokağında debağ fabrikasında çalışan Mehmed Yaşar, iş esnasında ayağına zağyağı dökülerek yaralanmıştır. Yaralı Balıklı Rum hastanesine kaldırılmıştır.

ŞEHİR TİYATROSU
İstiklâl caddesi
Komedî Kısmı
Bu akşam saat 20,30 da
DAMA ÇIKMIŞ BİR GÜZEL

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU
Taksimide bugece
(Erkekler kırkıncıdan sonra azarlar)
vodvil 3 perde. Yakıda:
İnsan Mâbut

HALK OPERETİ
Bu akşam saat 9 da
İÇ İÇE.
Büyük operet
Rejisör Ra'it Rıza
Müzik : Seyfettin Asal
Yazan : Yusuf Süruri
Orkestra. Bebe

TURAN TİYATROSU
san'atkar Nagid
Cemal Şahir birleşti
LOKMAN ZADE
vodvil J. P. Mezaya varyetesi okuyucu Semiha
Localar 100 her yer 20
paradi 10 K.

Jacques Thibaud'un
YARIN AKŞAM
SARAY sinemasında
vereceği **KEMAN RESİTALİ'nin**
Son ve kat'î programı: Sonate de Cesar Franck - Concerto en Re Majeur de Mozart, Cadence de Joachim, Poeme de Chausson - Brahms : Valse Wienawski : Polonaise en la

20 nci Asrın Sinema Harikası
VALT DISNEY'in
Şimdiye kadar vücutte getirdiği filmlerin en fevkalâdesi
PAMUK PRENSES
ve **7 CÜCE**

MEMLEKET HABERLERİ

Kocaeli köy kalkınması inkişaf etmeye başladı

Kocaeli köylerinde 100 eğitimci okulunun inşasına başlandı. Gelecek senelerde kurslar devam edecek ve her köy bir eğitimciye malik olacak

İzmit muayenehanesinde köylü için hazırlanan meyva fidanları

İzmit (Hususi) — Vilâyet mntaka - anda köy kalkınması, hergün daha fazla inkişaf etmektedir. Bu kalkınmanın en dikkate şayan kısmı ziraat kalınmadır.

Ziraat müdürlüğü büyük bir meyva mntakası olan Kocaelinde verimli işler görmektedir. Meyva ve zeytin ağaçlarında görülen hastalıklara mücadele başlanmış ve iki yıl süren devamlı bir çalışma ile korkunç bir şekil almak istidatını gösteren hastalık önlenmiş bulunmaktadır.

Aşağı Kırzaca köyünde elma fidanlığı tesis edilmiş, vilâyetteki Nümune fidanlığı tevsi ve ıslah edilerek halka ve köylüye aşılı cins meyva fidanları dağıtılmıştır.

Muhtelif meyva ve bilhassa bağcılığa ve elmacılığa daha geniş bir ehemmiyet verilmiş, bunların inkişafı çareleri, ambalaj usulleri değiştirilmiş, yeni ambalaj müstahsile gösterilerek tamim edilmiştir. Aynı zamanda müstahsilin senelerdir şikâvetini muvafık o'lan kabzumal derdi de faydalı bir faaliyete halledilmiş bulunmaktadır.

Mntakada, gelecek seneler içinde, yurdun en leziz, cins meyvaları istih-sal edilerek, bunların hariç piyasalara da arzı mümkün olabilecektir.

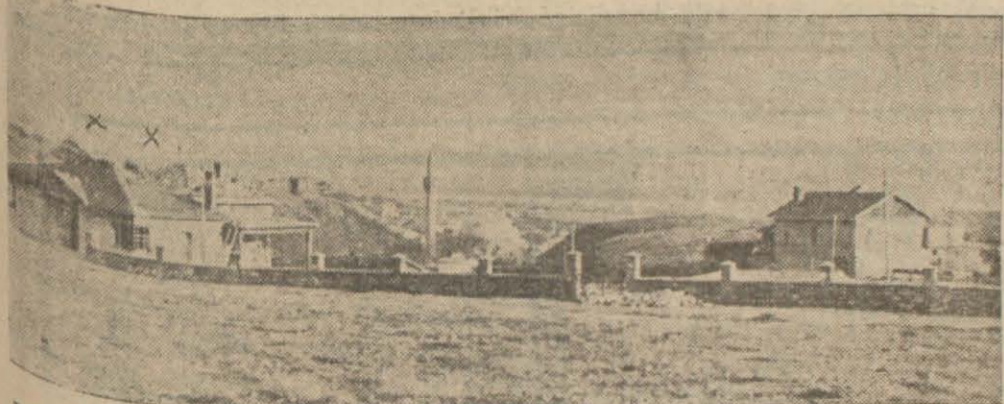
Meyvacılığın kökten ve esaslı bir şekilde ıslahı için müstahsile aid vilâyet Nümune fidanlığında Bahçıvan kursu da açılmıştır. Bu kurs, daha etraflı bir teşkilât ile mntaka mntaka açılacaktır.

A-riyeye tohum ıslah istasyonu Diğer taraftan Arifiye tohum ıslah istasyonu, bütün yurda yaydığı «Cümhuriyet» isimli buğday tohumundan meydana Akova adlı yeni bir cins buğday tipi daha bulmuştur.

Akova buğday cinsinin Cümhuriyet buğdayı cinsinden daha randımanlı olduğunu haber verilmektedir. Bu yeni cins tohumdan köylüye tevziyata başlanmıştır.

Pulluklarla ziraat Köylüleri kara sabandan kurtarmak için başlatılan çalışmalar da hayli ilerlemiştir. Mntakadaki çiftçilere pulluk tevzi edilmektedir. Ede bulunan eski buğday tohumları

Maraşta güzel bir park yapılıyor

Maraş (Hususi) — Çalışkan belediye mizin şehirdeki faaliyetlerinden biri olan parti binasının inşaatına aid bir resim göndermişim. Belediye bu bina ile birlikte bir de Maraşlılara çok lüzumu olan bir park yaptırmaktadır. Bu parkın ismi «Batı park» konmuştur. Bir kaç aya kadar ikmal edilecek ve Maraşlılara açılacaktır. Resim « Batı park»ın kurulmakta olduğu sahayı göstermektedir.

Çankırıda bir genci bıçaklayarak öldürdüler

Çankırıda yazılıyor: Şehrimizin Orta nahiyesinin Bastak köyünde bir kız yüzünden bir cinayet çıkmıştır. Hâdise şöyle olmuştur: Köyden Yakub isminde bir delikanlı aynı köyden Ömer Ağanın kızına göz koyuyor. Kızla konuşmak ve anlaşmak fırsatını ararken kendisine daima mâni olan Ağanın köpeğini öldürmeğe karar veriyor. Köpeği bir usulle bahçeden alarak dereye götürüyor ve orada bıçaklıyor.

Ömer Ağa hâdiseden haberdar olunca Yakubun evine koşuyor. Orada Yakubun anasını yakalıyor, dövmeğe başlıyor.

Bu sırada Yakubun kardeşi Yaşar hâdise yerine geliyor ve anesini Ömer Ağanın elinden kurtarmak istiyor. Aralarında bir çekişme başlayınca hâdise yerine gelen Ömer Ağanın oğlu İsmail bıçağını çekiyor ve zavallı genci vücudünün muhtelif yerlerinden bıçaklayarak öldürüyor. İsmail yakalanmış ve Adliyeye verilmiştir.

Edirne Yavuz Sporun kongresi

Edirne (Hususi) — Yavuz spor klübü yıllık kongresini Halkevinde yapıp 150 ye yakın sporcunun bulunduğu bu kongrede klübün adı (Altıok) a, rengi de kırmızın beyaza çevrilmiştir.

Yeni idare heyeti reisliğine sit ma mücadelesi başkan Dr. İzzet, umumî kâtibliğine Niyazi Asalkın, umumî kaptanlığa da kıymetli futbolcümüz Nazmi Aydın seçilmişlerdir. Nazmi Aydın klübün teknik işlerine bakacaktır.

Kongre münasebetile büyüklükleri ze tazim ve bağlılık telgrafları çekilmiş ve klübün hamî başkanlığına da Umumî Müfettiş General Kâzım Dirik seçilmiştir.

Turgudlular Vali Lütfi Kırdarın Fahri hemşeri yaptılar

Turgudlu (Hususi) — Turgudlular kazalarında yaptığı ümran eserleriyle kendisine yüksek muhabbet ve saygı ile bağlı buldukları doktor Lütfi Kırdar, şükran duygularını ifade etmek üzere Şehir Meclisi kararı ile fahri hemşerilik ünvanını vermiş, aynı zamanda Turgudlunun ana caddelerinden birini «Lütfi Kırdar» caddesi tesmiye etmiştir. Keyfiyeti kendisine bildirmek ve Manisada mezunen bulunan Belediye Reisi Cevdet müllâki olmak üzere kaymakam Salâhaddin Kıpçak, Encümen azasından Belediye Reis Vekili Hasan Şevki Özeren, Parti Reisi Zühtü Akıncı, Halkevi Reisi Nuri Güvelli, Orta okul Direktörü Ziya ve Doktor Seyfi Poyrazdan ibaret bir heyet Manisaya hareket etmiştir.

Haber aldığıma göre heyet Doktor Lütfi Kırdarın İstanbul avdetinde Bandırma'ya kadar teşyi edecektir.

Mudanyada bir mütareke abidesi yapılıyor

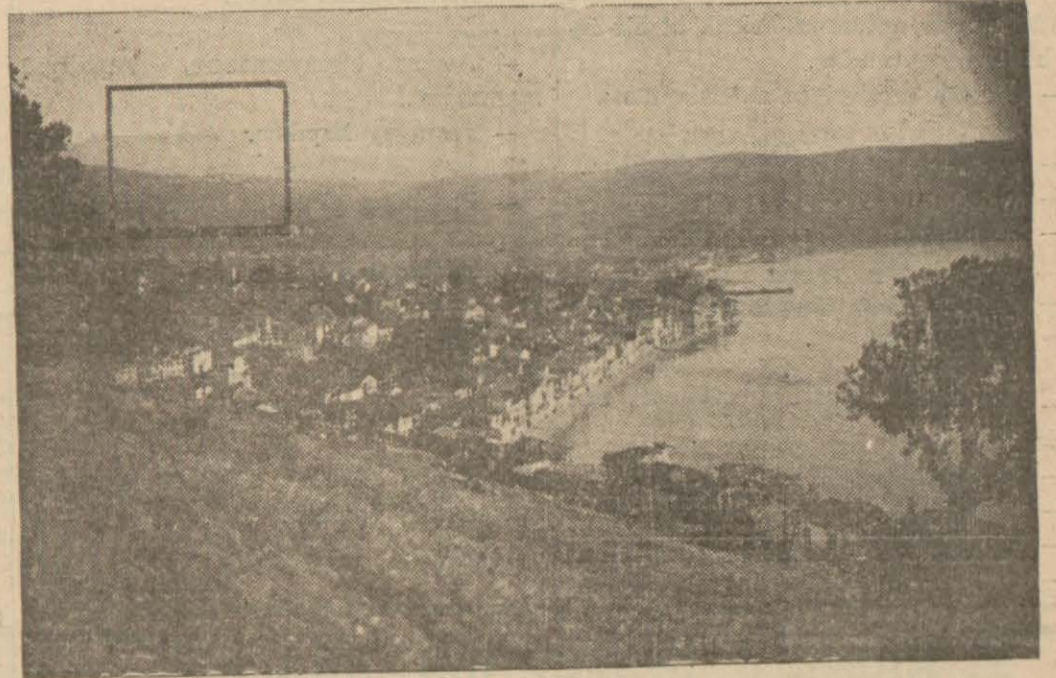
Mudanyada, Mudanya mütarekesinin imzalandığı binanın önünde Mudanya belediyesi tarafından «Mudanya mütarekesi abidesi» yapılacaktır. Abidenin projesini Güzel San'atlar Akademisi heykeltıraşları hazırlayacaktır.

İzmir fuarı hazırlıkları

İzmir (Hususi) — İzmir fuarı hazırlıklarına devam edilmektedir. 939 fuarı, 420,000 metre murabbalık bir sahada meydana getirileceği için yeni bir fuar plânı hazırlanmış ve faaliyete geçmiştir. Devrim müzesinin temelleri atılmıştır.

Gemliğin Umurbey köyünde köy çalışmalarını hızla devam ediyor

Dört yılda ikmal edilmek üzere bir köy plânı hazırlandı. Köy kanalizasyonları da yapılıyor

Umurbey köyünün Gemlik tepelerindenki görünüşü

Gemlik (Hususi) — Başvekilimiz Celâl Bayarın içinde doğduğu köy olan Umurbey köyü hakkında ilk mevlumatı geçen mektubumda vermişim. Bu mektubumda da Umurbey köyünün suyu, sokakları, ve geçim vasıtaları hakkındaki malumatı bildiriyorum.

Köyün suyu

Umurbey köyü vaktile geliş güzel sularından istifade etmekte imiş, geçen yıl Celâl Bayarın yardımlarıyla dağdan bir memba suyu köyün üstbaşına isale edilmiş ve orada büyük bir su deposu vücutte getirilerek suyun bu noktada biriktirilmesi mümkün kılınmıştır. Bu depodan su köye aktılmakta ve her mahalleye ve sokak başlarına konulan pınarlara verilmektedir. Bu su nefis, mevaddı uzviyeden âri, temiz bulunduğu gibi haiz olduğu evsafi tabiiyesi itibarile de civarındaki suların hepsinden yüksektir. Köyde elektrik tesisatı da vardır. On yedi beygir kuvvetinde ki bir motörle köy sokakları, resmî mebanî ve köy evlerinin heyeti umumiyesi tenvir edilmektedir.

Köy sokakları

Umurbey köyünün her sokağı kaldırımlıdır, fakat bütün çalışmalara rağmen sokakların temizliği temin edilememektedir. Bu işle meşgul olacak adam için köy bütçesinden ancak 180 lira ayrılmıştır. Halbuki çok geniş olan köyün umumî temizliğini bu dar para ile görececek adam bulunmamakta imiş. Bu böyle olmakla beraber bazı ev sahiblerinin de itina emeleri lâzım gelen umumî temizlik işlerine pek bigâne kalışları sokakların temiz tutulamasında âmil olmaktadır. Kendi mevzuunda çok büyük işler başaran Umurbey muhtarı itihaz edeceği idarî ve beldî tedabir ile bu mahzurlu durumu pek çabuk önleyebilir.

Diğer taraftan dört yılda ikmal edilmek üzere hazırlanan programa göre, yeni köy plânına, köy kanalizasyonu da idhal edilmiştir.

Geçim vasıtaları

Bütün muhitte olduğu gibi Umurbey köyünde de zeytinçilik birinci derecede en ileri geçim vasıtalarından birisidir. Köylüler bundan başka bağcılık, sair

ziraat işleriyle olduğu kadar ağnam, mevaşi ve kümes hayvanları yetiştirme hususlarına da ehemmiyet vermektedirler.

Köyde umumî refah derecesi çok ileridir.

Köylüler; umumî ahlâk vasıfları itibarile, uyanık, cana yakın ve misafir-sever insanlardır.

Kırklareli belediye Seçimi teccid edildi

Kırklareli (Hususi) — İkinciteşrinin birinci gününde şehrimizde yapılan belediye seçimi, geçen salı gününde teccid edilmiş, belediye reisliğine bakkal ve yağhaneci Haşim Peksöz seçilmiş ve vazifeye başlamıştır.

Yeni reis, memleketin ilk nazarda en mübrem ihtiyacı olan su, elektrik ve yol işlerini birinci plânda görmektedir.

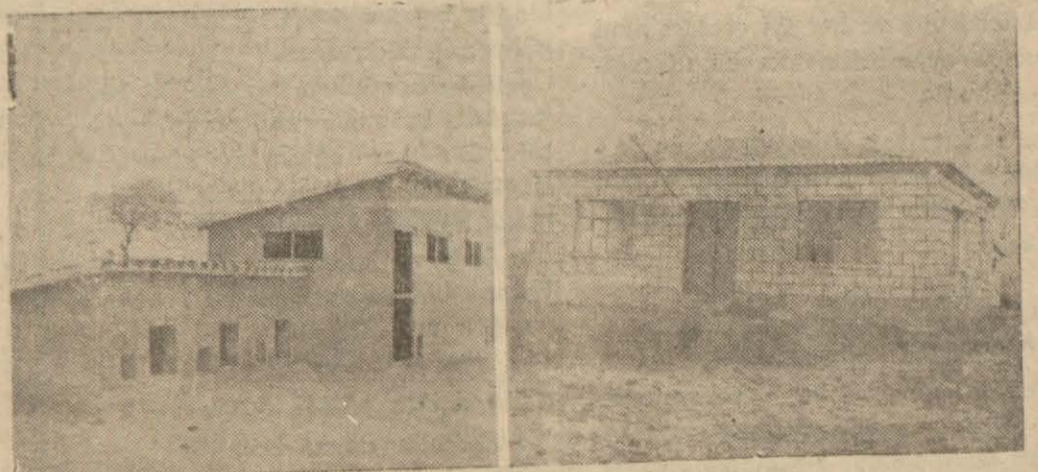
Vilâyetimiz mntakasında yeni bulunan büyük bir su membaı vardır. Bu suyun içilmeğe elverişli olup olmadığı anlaşılmaq için tabliil ettirmek maksadile bu sudan bir miktar İstanbul'a gönderilmiştir. Gelecek müsbet rapora göre derhal faaliyete geçilerek memleketin su ihtiyacı tamamen temin edilmiş olacaktır. Yeni başkana hakikaten çok mühim olan bu işleri başarması yolunda muvaffakiyetler dileriz.

Belediye encümen azalığına da kâğıdci Bay Ahmedle tütüncü Resid seçilmişlerdir.

İzmitte de define hikâyesi

İzmit (Hususi) — Bahçecik nahiyesinde define aramak ve mücevher çikarmak üzere yapılan bir ihbar üzerine, araştırma yapılmış ve fakat definenin eser bulunamamıştır.

İpsala fidanlığı çok güzel hale geldi

İpsaladan yazılıyor: İpsala bugün tam mânasile modern bir fidanlığa maliktir. Burada Trakya topraklarında yetişen enval çeşid meyvalar mevcuttur. General Kâzım Dirğin ve çalışkan iş adamı kaymakam Behcet Tümsavaşın yardımlarıyla güzel bir bina, tavuk ve tavşan istasyonu yapılmıştır.

Fidanlar sulanmaq için de her zaman bol bol suyu bulunan bir kuyu meydana getirilmiştir. Su buharlı motörle çıkarılmaktadır. Resimler fidanlıq ve tavuk ve tavşan istasyonunu gösteriyor.

Hâdiseler Karşısında

BİLMECELER

— Ortaya çıkma ezilirsin, kenarda durma başına taş düşer...
— Bildim. Eminönü meydanı.
★
— Az gittik, uz gittik, dere tepe düz gittik.. bir de arkamıza baktık ki bir iğne boyu yer gitmişiz...
— Ankara caddesinin asfaltlanması.
★
— Kendi gelmeden, düdüğü duyulur..
— Tren.
— Bilemedim.. Ankara radyosu.
★
— Gündüz gelir, gece gider...
— Terkos suyu.
★
— Komşunun tavuğu komşuya kaz gelir...
— Bu darbi mesel.
— Hayır bilmece...
— Bilemedim, sen söyle..
— Ecnebi mütehasıs.

— Altı kaval, üstü şifhane...
— İstanbul otobüsleri.
★
— Sıcakta küçülür, soğukta büyür...
— Kömürünün burnu.
★
— Açıkça kapayamazsın, kapalıysa açamazsın...
— Tramvay kapıları.
★
— Pazusuna güvenen borazancı başı olur...
— Edebiyat mesleği.
★
— Her adımda rastlarsın; alacaklı değildir emma yakana sarılır...
— İstanbul dilencileri.
★
— Evden kovulur, dükkândan kovulur, sokakta barınır..
— Pislik.

İsmet Hulûsi

Kadın Köşesi

Çocuğunuz neler yemelidir ?

Vitaminin çocuk yiyeceğinde ne mühim rolü olduğunu annelerin çoğu bilir: Ancak hangi yiyeceklerde hangi vitaminin bulunduğunu ve bu vitaminlerin her birinin neye yaradığını da bilmelidir ki çocuğa ona göre bir yiyecek verilsin.

a.) Vitaminin bir kısmı büyümeye yardım eder. Binaenaleyh çocuklara son derece lâzımdır.

Salata, fasulye ve ıspanak gibi yeşil sebze bu türlü vitamin vardır.

Süt kaymağı ile tereyağında da aynı vitaminden bulunur.

b.) İkinci vitamin: (1) sinir sistemini tanzim eder ve (2) temessüle yardım eder. Şu halde bu da çocuklar için pek lüzumludur.

Hububat özünde, buğdayın kepeğinde, pirincin kabuğundaki vitamin bundandır.

c.) Üçüncü nevi vitamin bugün artık büyüklükte bulunmayan fakat çocuklarda rastlanabilen bir hastalığa mâni olur. Bu hastalığa tutulan çocuğun diş etleri kanar, rengi sararır, uyur gibi durumlar olur. Böyle bir çocuk e vitamini verilir verilmez derhal iyileşir.

Bu vitamin yaş meyvaların bilhassa limonla portakalın suyunda bulunur. d. Bu sonuncu vitamin Morina balığının ciğerinden alınmaktadır. Çocuğa balıkyağı halinde içirilir. Kemik hastalığının önünü alan vitamin budur.

Görüyoruz ki dört cins vitaminin dördü de çocuğun hayatına lâzımdır. Hiçbirini ihmale, hatta eksiltmeğe gelmez.

Şunu da bilmek lâzım: Yalnız a ve d vitaminleri 60 derece ateşte kaynatılsalar da tesirlerini kaybetmezler. Öbürleri, yani b, c vitaminleri ancak çiy şeylerde bulunurlar. İşte bunun için sütü uzunuzadıya ve kuvvetli ateşte kaynatmak doğru değildir. Beş dakika hafif hafif kaynatıldıktan sonra üç kere kabardı mı hemen ateşten indirmelidir. Yoksa vitamininden eser kalmaz. Sebzevi de mümkünse buğuda haşlamalıdır.

Her kadın bilmelidir

Kumaşların renklerini canlandırmak için üzerlerine amonyaka batırılmış bir bez koyup kuruyuncaya kadar ütülünüz.

Yüzüklerinizi parlatmak için amonyaka batırıp fırçalayınız. Sonra da güderi ile oğunuz.

Kollarınızda veya görünür bir tarafınızda bir tazyik neticesinde hâsıl olan morluğu gidermek için leke yerine amonyaka batırılmış pamuk sürünüz.

Bacaksızın maskaralıkları:

SİNEMA

Sinema yıldızlarının başlıca hususiyetleri

Harry Baur'u kadınların büyük bir kısmı yüzünün buruşuklukları için severler, Loretta Joung'un bütün güzelliği gözlerinde toplanır

Harry Baur

Sinema san'atkarlarını sevdiiren, meşhur kulan yalnız güzellikleri, san'attaki kudretleri değil, her birinin kendine hâs olan hususiyetleridir. Bunların bazılarını okuyucularımıza anlatalım:

Harry Baur'un yüzünün buruşuklukları

Harry Baur'un yüzünün buruşuklukları son haddine varmıştır. Onun kadar yüzü buruşuk san'atkar yoktur, denilebilir.

Kadınlardan bir kısmı onun buruşukluklarından iğrenir, diğer bir kısmı ise hayran olur...

Bugün çok büyük bir şöret edinmiş olan güzel bir kadın san'atkar etrafında pervane gibi dolaşan gençlere ehemmiyet bile vermezdi. Derdi günü hep (Harry Baur) idi.

Harry Baur, stüdyolarda film çevirmekte olduğu sıralarda kadın yanından hiç ayrılmazdı. Onu «tam erkek» addederdi.

Gelelim (Harry Baur) un kendisi ne:

Bu meşhur san'atkar sırf buruşukluklarından dolayı sevgi yarattığına çok kızar, el'an kendisine teklif edilen rollerin pek yaşlı adam rolleri olmasına çok dikkat eder. Kendisini el'an genç ve dinç telâkki edenlere karşı büyük bir sevgi duyar...

Loretta Young'un harikulâde gözleri

Bu güzel sinema yıldızı çok sofu olarak tanınmıştır.

Meşhur san'atkar Spencer Tracy, bu yıldızı sırf sofuluğundan, dindarlığından dolayı senelerce sevmiştir. Fakat onunla bir türlü evlenememiştir.

Loretta Young, vaktile evlenmiş, bu izdivaçta bedbaht olarak boşanmıştır. Şimdi hiristiyar dininde boşanma kabul edilmediğinden, yıldız ikinci defa izdivaç edememektedir. Spencer Tracy'yi o da çılgınca sevmektedir. Fakat hiristiyar dininin ahkâmından bir türlü sıyrılamamaktadır.

Güzel yıldızın gözlerinde kendisini

Loretta Young

pek cazib gösteren mağnumluk işte bundan neş'et eylemekte imiş...

Joan Crawford'un manalı ağzı

Joan Crawford'un ağzının bir hayli büyük olduğu malûmdur.

Bu yıldız modayı ve şehir makiyazını hüküm altına almış sayılan bir kadındır.

Birçok kadınlar ağızlarını onun ağzına benzetmeğe yeltenmişlerdir amma ona benziyebilmişler midir? O da başka bir mesele...

Carole Lombard'in vücudünün güzelliği

Carole Lombard'in endamı fevkalâdedir. Onun «cinsî cazibe» sini yaratan ve arttıran hep bu endamıdır. Bu meşhur sinema yıldızı endamile yürüyüşüne öyle bir ahenk vermiştir ki, onun bu hususta seviyesine yetişebilecek kadın zor bulunur.

Meşhur san'atkar Clark Gable, onun bu hususiyetlerine karşı bigâne kalmamıştı. Senelerdenberi sevdiği, hem de çılgınca sevdiği kadını onun için tereksiz düdsüz surette terketti ve Carole Lombard'in perestîşkârı oldu.

Joan Crawford şarkılı bir film çevirecek...

Meşhur sinema yıldızı Joan Crawford geçen sene çevirmiş olduğu iki filmde birer şarkı söylemişti.

M. G. M. stüdyosu hesabına son çevirmiş olduğu «Ice follies» filminde bu güzel yıldızın hemen mütemadiyen şarkı söylediğini duyacağız. Bu filmde kendisi ile rol alan san'atkarlar şunlardır:

James Stewart - Lew Ayres.

Joan Crawford muntazaman iki senedenberi şan dersleri almaktadır. Bundan böyle hep şarkılı filmler çevirecektir.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Lâstik vücudlu adamlar

Ukranyalılar 1r Ukranya - lılar dansta çok mahirdirler. Bunların arasında bir insan boyu havaya sıçrayıp ve havada ken vücudlerine en elastik vücud - lüleri bile şaşır - tacak kadar değişik şekiller verenler mevcuttur.

Siyah gül olur mu ?

Dünyada her renk çiçek var - ır. Yalnız siyah çiçek yoktur. Siyah gül bile ha - kıkatte siyah de - ğil, gayet koyu kırmızıdır.

Gol rökörü kıran bir İngiliz futbolcusü

Hotspur futbol takımının sağ içi, Vili Aial, Manchester'de İrlandaya karşı ya - pılan bir maçta 5 gol atmak suretile bir beynmîlel gol atma rökörü ya omuş - ır. Oyuncu, bu gollerden üçünü, üç da - kikada kaydetmiştir.

Hindistanda evlilik çağı

Hindistanda evlilik delikanlılıkta de - ğil, çocuklukta başlar. Bir erkek çocuk dokuz yaşına bastığı zaman mükeramel bir koca addedilir ve kendisine 6 yaşın -

Daktilo yazı ile yapılan resim

E.P. Smith is - mindeki Çarlis - tonlu bir daktilo yukarıdaki por - treyi yazı maki - nesine ilîştîrî - ği bir kâğıda ya - zı makinesi harf - lerinden istifade ederek yapmış - ır.

Deniz suları

Denizlerin su - yu bütün kim - yevi maddeleri haizdir. Fakat lezzetini bu kim - yevi maddelere nisbet itibarile galib olan tuzun lezze - tini almıştır.

Vahşilere göre sevgi tezahürü

Pasifik adalarının bir çoğunda vahşî insanlar yaşar. Bunlar arasında insan eti yiyenler de vardır. Fakat en dikkate şayan olanları Barabu'lardır. Barabu - larda sevilen şahıs ancak yenilen ye - meklerde kendi vücudünden bir parça bulunanlardır. Barabu kadınları kocala - rı ölünce onların vücudlerini lokma lok - ma doğrarlar ve her gün yiyecekleri ye - meklerin içine katarlar.

da «zevce »alınır. Kız 11, erkek 14 yaşına bastığı zaman bazan baba bile oldukları vâkidir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

Bahkesirden D. D. D. rumuzile mektup yazan okuyucuma:

Birinci çocuğunuz gösterdiğiniz sevgiyi ikinci çocuğunuz için de gös - terebileceğiniz ve her iki çocuğu aynı zamanda aynı ihtimamla büyüteceğinize eminim.

Bu vaziyet ana baba sevgisinin ta - bif bir neticesidir. Bundan sonrası için evvelden müteyakkız davranmanız i - cap eder.

Ankara, Yenişehir «M. M.» e:

Onu bu heveslerinden vazgeçireceğine ve evine bağlayacağına emin değilsen bu meseleyi bir avukata anlat.

P. T. rumuzile mektup yazan oku - yucuma:

İçinde daima, bir şüphe, ve dama ona karşı itimadsızlık besleyeceğine bu işten vazgeçmen ve kısmetini bağ -

ka taraflarda araman hayırlıdır

F. O. nun mektubu şudur: «Güzel bir kızla sinemada tanıştım. Maceramız hayli ilerledi. Bana evlenmek teklifinde bulunuyor. Fakat beni ilk defa sinemada gördüğü an gülen bir kız benden evvel bir kaçına daha gülmemiş midir acaba? İşte öyle müphem bir sual ki böyle müphem bir suale nasıl cevap verile - bilir. Bir kere oğlum sen kimsin, ne iş görürsün, kaç yaşındasın?.. Sine - mada tanıştığın kimdir, kimin nes - dir. Yaşı ne kadardır? Bütün bunlar bilinmeden sana ezbere nasıl cevap ve rebilirim?

Karabükte A. E. İ. Ş. ye: Evli kadın daima kocasıle beraber yaşar. Ve kocasının gittiği yere gider. Buna muhalif arzu gösterenler evli - lik ve karı koca münasebeti ne demek olduğunu bilmeyenlerdir. İkinci bir şey: Evlenen bir kadına kocasının başka hiç kimsenin karışmağı hakkı yoktur. Sen bu meseleyi tanıdığın bir kâtipi adille de konuş. TEYZE

== Cümhurreisinin İnebolu ve havalisindeki tetkikleri ==

Sayın İnönü köylü ve esnafı karşı karşıya

“Kâğıdın mı var, ne yazılı onda?,”

Millî Şef diyor ki:

Görürsünüz ki köylüler güzel konuşuyorlar, derdlerini anlatıyorlar. Maden işleri burada ferahlık yapacak

Millî Şefin tetkiklerine aid bir intiba

[Cümhurreisi İsmet İnönünün tetkik-seyahatlerinde kendilerinin refakatinde bulunan arkadaşımızın intibalarını bir kısmını dün neşretmiştik. Geçen ay elimize geçen bu telgraflar, matbuata nakledildi, bazı tertib hatalarıyla çıkmıştır. Bunun için sayın İnönünün tetkiklerini anlatan telgrafları dün neşrettiğimiz kısma birlikte bugün ayne ayağına koyuyoruz:]

Amasra, 10 (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan) — Bu satırları Savarona yazın zarif bir köşesinde birkaç satır sonra Amasrada telgrafhaneye verilmek üzere yazıyorum. Zira derhal söyleyelim ki sayın İnönü Son Posta müdürlüğünde bu paha biçilmez kıymet ve ehemmiyetle tetkik seyahatlerinde mahallelerinde yola devamına müsaade etmek için müteaddid göstermişlerdir.

Kastamonu vilâyeti birkaç gündür emsalsiz bir sevinç havası içinde Millî Şefin refakatinde toplanmış, Ona bir ağabey gibi derdi varsa derdini, kederi varsa kederini, saadetini, isteğini açmakta, içini boşaltmaktadır. İnönü, elinde sade bir kalem ve yazma ve yaprağı bol not defteri, satırları çok erkininden akşamın karanlığına kadar her sınıf yurddaşını buldukları toplantılarda onlarla sade bir insanî ve samimiyetle konuşmalar yapmaktadır. Sorduğu suallere evvelden hazırlanmış klîşe halinde cevaplar gibi, isteren veya en ufak şüphesini muhibine sinirlendiğini gizlemeye kalkmaz, hattâ bunu izhar etmektedir. Meğer her şeyi de, tüccarı da, köylüsü de, esnafı da, her seferinde de Ona hâdiseleri, vaziyetleri gibi anlatmaktan derin bir zevk almaktadır.

Umumi intiba şudur ki, İnönü yurdun her mahallinden, insanından gelen ve gelecek her seferinde de Ona hâdiseleri, vaziyetleri ve kulak vermektedir.

Kastamonu yoluna giren yurdun bu gününde vermek için büyük tedbirlerini mahallî ihtiyaçları karşılayacak tedbirlerle de aynı derecede ehemmiyet vermek zarureti asla ihmal edilmeyecektir.

Kemalist Türkiyenin yeni Millî Şefi Atadan intikal eden mukaddes e-

maneti aynı kudretle idame ettirmek için kollarını sıvamış, iş başına sıhhat, iyi niyet ve yenilmez bir irade ile geçmiş bulunmaktadır.

Küre'de

Bundan evvel Kastamonunun iki kazasında tetkikler yapan İnönü bugün saat dokuz buçukta Küre kaymakamlık dairesinde basit bir masanın başına geçerek yerlileri dinledi. Karşısına oturttuğu birinci vatandaş bir rençper oldu. Ona geçim vasıtaları, ziraat vasıtaları, arazi ve hayvan miktarı hakkında müteaddid sualler sordu.

— Neden kağıdı yerine dört tekerlekli araba kullanmıyorsun?

Sualine: — Arazimiz sarptır, atar, cevabını aldı. Bu yıl elma mahsulünün ve ekinin burada iyi olmadığını öğrendi.

İnönü sordu: — Sizin köyde gurbete çıkarlar mı?

Rençper: «Çıkarlar» cevabını verdi Benim de bir oğlum İstanbulda bir otele çalışıyor. Bir senedir orada.

— Evli midir?

— Gelince evlendireceğim.

— Para gönderiyor mu?

— İstedğim zaman gönderiyor.

— Ne kazanıyor?

— Yeme, içmeden sonra ayda cebine 10 lira giriyor.

— O halde sana senede 50, 60 lira gönderilecek mi?

— Daha şimdiden bir miktar para gönderdi.

Sayın İnönü memnun oldu: — Çok iyi, mükemmel, cevabını verdi ve son bir soru sordu: — Bir şey ister misin?

— Köylüler madenlerin işletilmesini istiyorlar. Madenden iş ümid ediyorlar.

Millî Şef bu cevabı alınca tekrar sordu: — Bakır bulacağımızı ümid ediyor musun?

Köylü cevap verdi: — Konuşuluyor ki var..

Köylü bundan sonra 400 nüfuslu köyünde mektep çağında 82 çocuğun mektep beklediğini işaret etti.

«Sen de sağ ol»

Bunun üzerine Vali Avni Doğan söz olarak burasının eğitmeni olmıyan kaza olduğunu ifade etti.

Müteakiben sayın İnönü köylüye teşekkür etti: «Sağ ol» cevabını alınca:

— Sen de sağ ol, çocuklarına selâm söyle, iltifatında bulundular.

«Ne yazılı onda»

Cümhurreisi, müteakiben, kaza merkezine iki saat mesafede Karadönü köyünden Mehmed Aliyi karşısına aldı. Köylü elinde bir kâğıd tutuyordu.

İnönü sordu: — Kâğıdın mı var, ne yazılı onda?

Millî Şef kâğıdı köylüden aldı. Okumağa başladı.

Kâğıda, orman kanunu dolayısıyla köylünün kerestesizlikten zarurette kaldığı tebarüz ettiriliyordu. Köylü ilâve etti: — Bir tüccara orman veriliyor da bize verilmiyor. Biz o tüccarın emrinde az para ile çalışmağa mecbur kalıyoruz.

Sayın İnönü istidayı okuduktan sonra valiye verdi: — Kanun hükümlerine göre işi takib ediniz, dedi ve köylüye soyadını sordu. Köylü durakladı: — Ali oğlu Mehmed Ali deyip durdu, soyadını söyleyemedi.

Cümhurreisi köylüden aile vaziyeti hakkında izahat aldı ve: — Bençen ne istersen, diye sordu. Köylü cevap verdi: — Sağlığını, sen başımızda kaldıkça işte, refah ta olur.

Oduun sıkıntısı

Şenlik köyünden Hüseyin Yılmaz, köylünün odundan başka sıkıntısı olmadığını, her şeyin odunla olduğunu söyledi.

İnönü cevap verdi: — Kanun müsaide, sizlere ucuz odun vermeleri lâzım.

Vali — Odunu sırf mahrukât için istiyorlar, satmak için değil. Bu kazanın fen memuru yok. Diğer kazalardan yardımcı memur gönderiyoruz. Sıkıntı bundan ileri geliyor, dedi ve İnönünden mesaha tayin işinin valilere verilmesini istedi.

Orman işleri

Güney köyünden Raşid Yılmaz, arazilerinin fena olduğunu, ekin ocağı olmadığını, hayvandan kazandıklarıyla geçindiklerini tebarüz ettirdi.

Sayın İnönü sordu: — Peynir yapıyor musunuz?

(Devamı 11 inci sayfada)

Tarihî Tetkikler:

Tunusun tarihi

★ ★ ★
Cezayiri alan Fransızlar Tunusa da göz koymuşlardı. Diğer taraftan İtalyanlar da burayı istiyorlardı. Hattâ 1880 senelerinde İtalyan parlamentosunda şöyle haykırılmıştı: «İtalya genişleme ihtiyacına dair. Bunun için Tunustan başka açık kapı kalmamıştır.»

Yazan: Kadircan Kafalı

— 2 —

Şariken Tunus kalesine ve şehrine yaklaştığı sırada Barbaros Hayreddin Bonimanındaki Türk reislerine:

— Gemilerinizi hemen batırınız!

Diye emir gönderdi. Onların düşman eline geçmesini istemiyordu. Reisler bu emri derhal yaptılar. Gemiler limandaki sulara gömüldü.

Şariken evvelâ Halkulvad kalesine saldırdı. Buranın bir tarafı göl, diğer tarafı deniz, üçüncü cephesi de su ile doldurulmuş olan geniş bir hendektir. Tersane ve liman iki kulenin ortasında ve içeride kalıyordu. Barbaros buranın müdafaasına Sinan Reisi bırakmıştı. Sinan Reis kendinden birkaç defa büyük düşman kuvvetlerine kahramanca karşı koydu. Şariken yüksek bordalı beş gemiyi kale duvarlarına yaklaştırmış, geceli gündüzlü gülle yağdırıyordu. Türkler üç defa kaleden fırlayarak düşman ordugâhına atıldılar, içlerinde pek meşhur kumandanların da buldukları altı bin kişiyi yere serdiler. Bu hal bir ay sürdü, İspanyollar kırılmakla bitmiyorlardı. Kalede ise erzak kalmıyordu. Sinan Reis son bir çıkış yaparak düşman saflarını yardı, 14 Temmuzda Tunusa geldi.

Mulay Hasan yanında epeyce asker olduğu halde Şarikenin çadırına gelmiş, ayaklarına kapanmıştı. İmparator ona iltifat etmişti. Yerlilerden, başka kuvvetler yetişiyor, binlerce deve yükü erzak ta getiriliyordu.

Barbaros Tunusa yaklaşan düşmanı açıkta karşılamayı, meydan muharebesi vermeyi kararlaştırmıştı, fakat kaleden çıkmadan önce Tunuslu askerlere ve elçılara yemin ettirdi. Çünkü Mulay Hasanın onlara mektub göndererek Türkler aleyhine kışkırttığını öğrenmişti. Türklerin dörtte biri kadar olan yerliler de onunla birlikte kaleden çıktılar. Barbarosun sefları demirden duvar halinde ilerliyor, yahud yerinden kılmıdamıyorlardı. Düşman bu duvara saldırıp parçalıyor, harb meydanı binlerce ölü ve yaralı ile doluyordu. Şariken nerede ise geri çekilme emrini verecekti. Lâkin Tunuslular ansızın harb meydanını bıraktılar, ürkek bir sürü halinde kaleye kaçtılar. Hayreddin Paşa harb esnasında Cezayirden gelen yardımcı kuvvetleri de beraberine alarak kaleye çekilmeye mecbur oldu.

O gece toprakların yerleştirilmesi, yeni bir çıkış için hazırlıkla geçti. Ertesi gün erkenden askerlerin bir kısmını ileri sürdü; sonra kendisi de çıktı. Şehirdeki yedi bin kadar esirin başında pek az kimsesiz bırakmış, onlara kumanda etmek işini de Firenk Cafer Ağaya havale etmişti, bu adam bir dönme idi.

Ansızın kaleden bir uğultu duyuldu, kalenin mazgallarında yirtik elbiseli, saçları sakalları birbirine karışmış esirler görüldü. Bunlar topları dolduruyorlar; Şarikenin ordusuna doğru kollarını sallıyarak dostluk gösteriyordu. Gelen haber müthişti: Kaleden bırakılan yerli askerler kaçmışlar, Firenk Cafer Ağaya da esirleri salıvermişti. Barbaros kaleye dönerek onları yola getirmek istedi, lâkin kapılar içeriden kapandı, şimdi açıkta ve Şarikenle kalenin arasında kalmıştı.

Barbarosun açıkta harb yapması manasız olurdu. Bunun için ister istemez (Beldü'ünnap = Bon) kalesine doğru çekilmeye başladı. Yanında bulunan Sinan Reisle Aydın Reisin ona büyük yardımcı oluyorlardı.

Şariken, Barbarosun Cezayire gideceğini sanmış, Buji kalesinde bulunan İspanyol kumandanına yolu kesmesini bildirmişti. Yerlilerin de yardımıyla bu iş mükemmel surette yapılmış, lâkin zahmet boşa gitmişti.

Barbaros evvelce batırılmasını emrettiği gemilerin şimdi de yüzdürülmelerini istedi. Türk denizcileri hemen bu emri de yerine getirdiler. Limandaki suların üstüne on beş kadırga fıskırdı.

Şarikenin ordusu Tunus şehrinde tarihin en korkunç ve iğrenç yağmasını yaptılar. Evlerin kilerlerine, hattâ sulara varıncaya kadar aratıyordu. Kadın

Fransanın Tunuslu askerleri

ve çocukların bileziklerini almak için kolları, yüzüklerini almak için parmakları, gerdanlığını çıkarmak için de boyunları kesiliyordu. Sırtlarında yalnız bir gömlek taşıyan erkekler bile ölümden kurtulamıyorlardı. Böylece otuz bin kişi öldürüldü; on bin kişi de esir edilerek zincire vuruldu. Tunuslular Türkleri ihanet ettiklerine çoktan pişman olmuşlardı, fakat iş isten geçmişti.

Bu sırada Barbaros Hayreddin on beş kadırga ile Bondan ayrıldı, dosdoğru Cezayire gitti. Orada karısı ve çocuklarıyla görüştü. Birkaç gün içinde Murad Paşanın dokuz kadırgası donatıldığı gibi Cezayir-lilerin de işe yarar sekiz kadırgaları sefere çıkacak hale kondu. Tunustan ayrıldığı gün on beşinci günü otuz iki gemiden ibaret kuvvetli ve çevik bir donanma Akdenize açılıyordu.

Şariken artık Barbarosun bir daha belini doğrultamayacağını sanıyordu. Bunun için Avrupanın her tarafına gönderilen mektuplarda kendisini ve zaferini alabildiğine şişirmişti. Barbaros Mayorka adası açıklarından geçerken kaleden şenlik topları atıldığını duydu. Yolda iki büyük İspanyol gemisi yakaladı, bunlarda bulduğu Tunuslu esirleri kurtardı.

Sonra levendlerine İspanyol elbisesi giydirdiği gibi direğe de İspanyol bayrağı çekti. Dosdoğru Minorca adasının mekezi olan Mahon üzerine yürüdü.

Kaleden gelen donanmayı büyük bir sevinçle karşıladılar. Demek ki Şarikenin kumandasında büyük Tunus zaferini kazanan yiğitler bunlardı!

İki Portekiz gemisi korsanları tanıdılar ve limandan kaçmak istediler, lâkin kaleden şenlik topları atılınca yanıldıklarını sandılar ve geri döndüler.

Barbaros hiç aldırıyor, bunları sükunetle seyrediyordu. Kıyıda gemilere yaklaşan sandalları iyi karşıladı, içindekiler güverteye çıkar çıkmaz zincire vuruldular. İki Türk kadırgası biraz önce limanın ağzından dönen iki Portekiz gemisine gönderildi ve kendilerini Barbarosun çağırıldığı söylendi. Herifler akladılar ve eller havaya kalktı. Yüz kadar esir kurtarıldı.

Barbaros birkaç gün içinde Mayorka adası kıyılarına da altüst ediyor; gemilerine altı bin esir doldurarak Cezayire dönüyordu. Şarikenin gönderdiği zafer haberlerinin henüz geldiği sırada Barbarosun yaptığı işler o zaferi gülünç yapıyordu.

Şariken fena halde bozulmuştu. Andriya Dorys kumandasında kırk büyük gemiyi denize çıkardı, Barbarosun tutulmasını emretti.

Kış yaklaşıyor, Akdenizin dalgaları büyüyor, köpükler gittikçe çoğalıyordu. Barbaros 15 Birinciteğrinde İstanbula doğru yelken açtı.

Mulay Hasan hükümdar oldu. Fakat halk isyan etti, oğlu onun gözlerine mîl çekti. Hasan Şarikene gitti, yüz oulamadı, sürüne sürüne öldü.

1569 da Tunuslular Kılıç Ali Paşayı çağırıldılar; Tunus zaptedildi. Fakat körfezin ağzında bulunan Golet kalesi İspanyollarda kaldı.

1574 te Sinan ve Kılıç Ali Paşalar kumandasındaki Türk ordusu kırk üç sene-

(Devamı 10 uncu sayfada)

ATATÜRKÜN HATIRATI

Kastamonuya giden Osman Bey derhal tevkif edilmiş, fakat biraz sonra o da valiyi tevkif etmişti

— 25 —

Padışahın bu beyannamesinin, efkârı millette hâsıl edeceğine şüphe olmayan menfi tesiratin bir dereceye kadar önüne geçebilmek için mezkûr beyanname muhteviyatını tezkib ve iptale medar olacak tarzda padişaha bir cevap yazmağı ve bunu memlekette neşir ve tamim ederek okutturmağı yegâne çare düşündük ve öyle yaptık.

Muhtelif manialar

Efendiler; Ferid Paşa kabinesinin sukutuna kadar geçen günler zarfında karıştırdığımız mesail mütenevvidir. Mevâni ve müşkülât, az değildi. Bunların kâf-fesini tadad ve izaha kalkışmak heyeti aliyenizi çok yorabilir. Bu sebeble, bu safhayı ikmal edeceğim tasavvur ettiğim bazı noktalara yalnız temas etmekle iktifa edeceğim.

Ali Galibin tavsiyesi üzerine, hükümeti merkeziyece Dersim mutasarrıflığına tayin edildiği anlaşılan ve Sivas muvasalat eden Osman Nuri Bey, 8 Eylülde Sivasla ahkonuldu.

Cereyanı millî aleyhinde, harekâtı hananede bulunduğu tahakkuk eden Ankara valisi Muhiddin Paşa, maksadı mahsusla devre çıkmıştı. 13 Eylülde Çorumda bulunuyordu. Muhiddin Paşanın derdestile mahfuzan Sivasla sevki Ankara kolordu kumandanına ve Samsunda beşinci Kafkas fırkası kumandanına emir verildi. Muhiddin Paşa mevkufen Sivasla getirilmiştir. Kendisile bizzat görüştüm. Nesayih ve ihtarati lâzımede bulunduğundan sonra sinnine hürmeten Samsun üzerinden İstanbula gönderdim. Çorum mutasarrıfı Samih Bey de üç, dört gün sonra hususî tarzda Sivasla davet olundu.

Harekâtı milliyeye muhalefetleri anlaşılan Niğde mutasarrıfı, muhasebecisi ve komiserinin tahtelhız Sivasla sevki 16 Eylülde Niğdede fırka kumandanlığına emrolundu.

Efendiler, Kastamonuda vali bulunan İbrahim Bey; ben, ordu müfettişi iken erkânharbiye reisim bulunan miralay Kâzım Beyin şahsan tanıdığı bir zattı. Bu sebeble kendis'ne her türlü esrar tevdi olunmuştu. Aramızda şifre mühaberati cari idi. Kendisi hükümeti merkeziye tarafından İstanbula davet olundu. Bu davete asla icabet etmemesi lâzım gelirken, anlaşılmaz esbab ve mülahazat ile İstanbulda tevkif olunmak için - Kastamonuyu terketmişti. İstanbul, İbrahim Beyin yerine diğerini Kastamonuya vali tayin etmişti. Bu zat, 16 Eylülde İneboluya muvasalat etmiş bulunuyordu. Mu-maileyhin tevkifini mahallinde icab edenlere emretti. Bu meselede enteresan küçük bir safha oldu. Kastamonuda ve Kastamonu vilayeti dahi - lince zâf ve tereddüd asarı meşhûd ol-mağa başlayınca, Kastamonuya şayanı emniyet ve muktedir bir zabıtın gönderilmesini Ankarada bulunan Ali Fuad Paşadan rica etmişim. Fuad Paşa, Kastamonu mevki kumandanı sıfatıyla oraya miralay Osman Beyi göndermişti. Osman Bey, tam 16 Eylül günü Kastamonuya muvasalat etmişti ve yeni gelen vali hakkında verdiklerimiz emrin tatbikini mirimümaleyhten intizar ediyorduk. Arzet-tiğim emri verdikten sonra, tatbikat ve icraat hakkında telgraf başında malûmata intizar ediyordum. Gece olmuştu. İstedikimiz malûmatı verecek, Kastamonuda bir muhatab bulamıyordum. Nihayet, 16-17 Eylül gecesi, Kastamonu ve havali kumandanı miralay Osman Bey, Kastamonu telgrafhanesine geldi ve aynen şu telgrafi verdi: «Bugün Kastamonuya geldim. Hükümeti merkeziyenin adamları ve vali vekilli ve jandarma kumandanının deşşaslığı ile hanemde tevkif edildim. Timsali hamiyet zabitanımızın himmetleriyle şimdi kurtuldum. Ben de, vali vekilli ve jandarma alay kumandanını beraber tevkif ettim. Telgrafhaneyi işgal ettim. Buradaki vaziyet mühimdir. Kongreye istihdam ederim, bütün mukarreratından burayı haberdar ederek Kastamonu ahalî muhteremesini tenvir buyursun. Yeni valinin İneboluya indiği müstahberdir, hakkında ne muamele yapılacaktır? Burada vali vekilli vesaire tayini hakkında millî kongrenin bana salâhiyet vermesine ve işbu istir-

hamının cevabına makine başında şimdi intizar eylediğim maruzdur.»

Osman Beyle makine başındaki muhabereimiz şu suretle devam etti. Kendisinden sordum:

«Elyevm orada vaziyete hâkim misiniz? Ne kadar kuvvetiniz var? Orada erkânı vilâyetten şayanı itimad kırık vardır? Yeni tayin olunup İneboluya geldiği haber alınan valinin ismi nedir?»

Osman Beyin cevabı şu idi: «Halen vilâyete hâkimim, herhalde, kongrenin müzahir olarak beni tenvir etmesi lâzımdır. Tayin olunan vali, Konya valiliğinden mütekaid, gayet eski bir zat olduğu rivayet olunuyor. İsmi Ali Rızadır. Kuvvetim, iki yüz elli kişi çıkarır bir tabur ve dört tüfekli bir mitralyöz bölüğünden ibarettir. Halk ile henüz görüşülememiştir. Erkânı vilâyetten defterdar Ferid Bey vardır.»

Osman Beye şu emri verdim: «Şimdi bizzat vali vekâletini deruhte buyurunuz ve bütün kuvayı askeri ve mülkiyeyi elinize almağa tamamen salâhiyettarsınız. Gelmekte olan valiyi, derhal tevkif ettirecek tedabiri seriâ ittihaz buyurunuz, icraatınıza fiilen mümanaat edenlere karşı bilâtereddüd silâh istimal ettiriniz. Vilâyet defterdarı, benim Diyarbakirden tanıdığım Ferid Bey ise size muavenet etmesi lâzımdır. Bolu mutasarrıfına, al-dığınız vaziyet ve salâhiyeti, şimdi, bildirerek onun da İstanbula karşı aynı veçhile hareket etmesini tarafımızdan söyleyiniz. Sinob mutasarrıfı Mazhar Tevfik Beye de, benim tarafımdan aynı talimatı veriniz. Yanınızda hangi şifre miftahı vardır?»

Osman Beyin cevabı: «Vali vekâletini defterdar Ferid Beye vereceğim, kendim deruhte edemiyeceğim. Bildiğiniz Ferid Beydir. Sinob mutasarrıfı bildiğinizdir, kendisi azleğilmiştir. Vekâlet, jandarma tabur kumandanı Remzi Beydedir. Mazhar Tevfik Beyin Sinobda olduğu bildiriliyor. Şifre miftahı mevkuf alay kumandanındadır, taleb edildi, alacağım cevaba göre arzederim efendim.»

«Yanınızda başka şifre miftahı var mıdır? Ferid Bey şimdi nerededir, vaziyetten malûmattar mıdır?» diye sordum.

«Vaziyetten malûmatı yoktur, şimdi çağırıldı, gelecektir. Ben hiç şifre miftahı almadım; çünkü tevkif edileceğimi bilmiyordum. makam şifresile yazarım ümidinde idim» cevabını verdi.

«Oradaki jandarma tabur kumandanı kimdir, ne kadar jandarma kuvveti vardır, emriniz altına girdi mi?» sualini yazdım. Buna da verdiği cevabda: «Jandarma kumandanı Emin Bey, yanında ve benimle teşriki mesai etmiştir, merkezde jandarma mevcudu otuz beş kadardır. Polis müdürü Halil Bey de yanında ve benimle teşriki mesai etmiştir, mevcudu kırk tanedir. Piyade tabur kumandanı Şerif Bey, kendisi biraz budala olduğundan şimdilik tevkif edilmiştir. Jandarma tabur kumandanı Emin Bey yüzbaşısıdır. Defterdar Ferid Bey geldi, yanındadır.»

«Emin Beyi biraz anlatır mısınız» sualine «318 neşetli, Üsküblü Emin, tanır-sunuz. Mahsus ellerinizden öpüyorlar.»

Bunun üzerine şu satırları yazdım: «Emin efendiye tanırım, teşekkür ederim. Ferid Beye vaziyeti anlattınız mı? Mü-him hususat, makam şifresile bildirelebilir. Sinob mutasarrıf vekilli olan jandarma kumandanı şayanı emniyet olmadı, takdirde onun yerine sizce tensib oluna-cak münasib birinin vekâlete geçirilmesine esbab ve tedabirin istikmalî düşünülme-lidir. Muavenete ihtiyaç görüyor mu-sunuz?» Osman Bey: «Kuvvetçe ihtiyaç görüp görmediğimi bilâhare arzedeceğim; jandarma tabur kumandanı, yeni geldiği için ahvali malûm olamamıştır efendim» cevabını verdi. Osman Beye başka bir söyleyeceği olup olmadığını ve Ferid Beyle ahvale dair görüşüp görüş-mediklerini sorup anladıktan sonra; şu telgrafi yazdım:

«Tedabir ve icraatınızda muvaffakiyet temenni ederim. Bizi vaziyetinizden ve gelişmekte olan valinin tevkif edildiğinden haberdar buyurmanıza intizar eyle-riz.»

«Arkası var»

Atatürkle 24 sene

Bundan tam 24 yıl önce Çanakkalede bir gece yarısı

Mustafa Kemal, Erkânı Harbiye Reisinin çadırında, küçük bir kandilin cılız ışığı altında taarruz emrini not ettirecekti. Verilen emir üzerine çadıra girdim. Beni tepeden tırnağa kadar dikkatle süzdü

Anlatan: Cevad Abbas

— 1 —

İzmit civarında, harab, yarı yapılmış, yarı yapılmamış bir çiftlikteyim.

Cevad Abbas Gürer'in yeğeni Naci Akat, bütün tava zuu ile:

— Dayım, odasında, buyurun gidelim, dedi.

Fakat, merdivenden daha birkaç basamak çıkmamış idik ki Cevad Abbas Gürer âdeta telâşla, misafirini lâyiki veçhile ağırlayamamak endişesine düşmüş nazik bir ev sahibi telâşile beni karşıladı.

Cevad Abbas Gürer'in geniş misafirperverliği, ne yazık ki giderilmez bir matemin acı izlerle örtülü. Her zaman sevimli ve mütebessim olan bu çehre, sevmililiğinden gene bir şey kaybetmemiş olmakla beraber, o eski tebessümlerine artık ebediyen veda etmiş gibi...

Atatürke 24 sene refakat etmek şerefli, bu tarihi beraberlik, Cevad Abbas Gürere ne vermiş ise, onları; beraberlikten ayrılık, geri almamış. Fakat daha acı, âdeta dayanılmaz bir facia yaratmış. Cevad Abbas Gürer'in tabiriyle şöyleceyim: Onu, «bâri sikleti» altında ezmiş!

Nitekim, sayın Bolu meb'usu, bunu anlatırken:

— Bütün metanetimi toptasam da, o büyük varlığın, varlığı nisbetinde büyüklüğümü tecelli ettirebilmek için, bugün kendimde kabiliyet göremediğimi maalesef söylemeliyim, diyor.

Fakat mensup olduğunuz gazetenin kıymeti, onun kıymetli arkadaşlarından biri olmanız, yüksek nezaketiniz ve sizi severek tanımak şerefidir ki zahmetinizi boş bırakmaktan beni menediyor.

Atatürke refakat şerefi, nâciz şahsım için, 24 üncü seneye basmış bulunuyor. Ebedî Şefin üfulünden bütün memleket derin acı duymakla beraber, sevgili vatandaşlarımız arasında, bu yirmi dört senelik beraberlik, beraberlikten ayrılık tabiidir ki beni daha çok sarstı. Teessürümü azaltır ümidile, işte gördüğünüz harab ve yarı yapılmış, yarı yapılmamış çiftliğe geldim.

Gerek bugünkü nesle, gerek yarın memleketi bizlerden tevarüs edecek olan kıymetli Türk evlâdlarına Atatürkten bahsetmeği, Atatürkü tarif etmeği; onun zengin ve taşkın tarihini, hareket ve faaliyetini, hayatını olduğu gibi söylemeği, yazmağı, yakınlarına teveccüh eden bir vazife sayıyorum ve öyledir de.

Cevad Abbas Gürere, bu 24 senelik beraberliğin ilk günlerini anlatmasını rica ettim. Sayın muhatabım derin derin düşündü. Lâkin, onun bu hareketi, uzak bir mazinin hatırlanması için yapılan cehdi değil, artık tekrarına imkân olmayan heyecanlı ve ulvî bir sahnenin tasvirindeki güçlüğü gösteriyor-du.

Atatürk'ün millî mücadele yıllarında Cevad Abbasa verdiği resim

Cevad Abbas Gürer, ağır ağır cevap verdi:

— Bundan 24 yıl evvel idi. Çanakkalede idik. Küçük bir vazife ile, 16 ncı kolordunun erkânharbiyesine mühakkım. Bir Ağustos gecesinin yarısında eski kumandana işden el çektilim ve gene o gece 19 uncu fırka kumandanı Miralay Mustafa Kemal Bey'e, mensup olduğum kolordunun kumandanlığı verildi. Bu vak'a, göz lerimizin önünde geçen ilk büyük hadise oldu. Gece yarısına pek yakın bir saatte Anafartaların gerisinde, Güm-bürdek bayırına, vazifeyi almak için gelen Mustafa Kemal hayatımda ikinci defa görüyordum.

Harbe iştiraktan evvel, İstanbul merkez kumandanlığında inzibat bölüğü zabıtlarından idim. Bu vazife ile beraber, ihtiyat zabiti talimğâhında bir bölük kumandanlığı da uhdemde idi. Elîm neticesini gördüğümüz büyük harb için hazırladığım bu gençleri, sev kettikten sonra, artık İstanbulda kalamazdım. İşte bu düşüncem, beni en kesif muharebelerin cereyan ettiği Çanakkaleye yollamıştı.

Çanakkaleye gidişim, bilâhare bütün hayatım için Atatürke refakatimi temin ettiğinden benim için kudsî mana taşıyan bir seyahattir.

Nâciz şahsımdan fazla bahsetmek âdetim değildir. Gelelim o Büyük Adamın ilk geceki faaliyetine:

Düşman kırk sekiz saat içinde Anafartaların garbında, Küçük ve Büyük Kemikli burunlarına, Kireçtepe istikametine ve Anzak vadisine mevcudu 60 bin geçen bir ordu ihraç etmişti. Bulduğum 16 ncı kolordu Saros körfezinden Ece limanına kadar yapılmamış olan herhangî bir düşman ihracına karşı tedbir almış bulunuyordum. Karargâhımız Geliboluda idi.

Müstevli düşman, ihraç hareketine başladıktan sonra, iki fırkalk kolordumuz cebri yürüyüşle Anafartalar ve

Kavaktepe muntazamına 26 Ağustos 1915'te varmıştı.

26 - 27 Ağustos gecesi emir ve kumandanına girdiği Mustafa Kemal, istitraden söyleyeyim ki daha önce, yani günlerce aylarca evvel, düşmanın, Anafartalara çıkacağını görmüş ve bu görüşü de müsbet olarak taahhuk etmişti.

Gerek Alman ordusunun erkânharbiyesinin istihbaratı, gerekse Osmanlı ordusunun başku-mandanlığı Edremit körfez ve havzasına, yahud Saros körfezi ve havzasına yeni bir düşman ordusunun çıkacağını tamamen bildiyordu. İşte, buna rağmen yalnız ve yalnız Mustafa Kemal Arıburnuma burası düşmana göğüs veren Mustafa Kemal ne Sarosa ve ne de Edremide düşman ordusunun çıkacağını kabul etmemişti.

Bilâkis düşman ordusu ihraç sahasının Anafartalar olacağını, lâzım gelenlere hem yazı ile ve hem de arazi üzerinde fiilen göstermiş mütealesim, ısrarla kumandanları uyardırmıştı. Hâdiseler, Mustafa Kemale, yerdem göğe kadar hak verdi. Gerek kumanda vaziyetinde bulunanlar ve gerek arkadaşları, Mustafa Kemal bu görüşle, onun askerî dehasının büyüklük derecesine ikinci defa şahid oluyorlardı.

Atatürk, bundan evvel de Arıburna düşmanın çıkacağını aynı veçhile anlamış ve hakikaten de öyle olmuştu. Onun askerî dehasının bu ilk ve kat'î delili bahsinin uzatılmıyacağı. Çünkü, kendileri, «Hatırat»larında bütün nezaket ve tevazularile keyfiyeti izah buyurmuşlardır.

İki gündenberi ihraç hareketinde muvaffak olan düşman grupunun hedefi anlaşılammıştı. Ne ordu, ne de kolordumuz çıkan düşmanın ne yapacağını bilmiyorduk. Bizim gibi küçük zabıtlarında emir ve irtibat zabıtlıklarında buldukları için, düşman hakkında büyük makamların malûmat vasıtaları yerini tutuyorduk.

Cebhe istikametinde aldığımız vazifeler, düşmanın ne yapacağını, herkesten önce, bizi aydınlatıyordu. Fakat, büyük kumanda mevkilerini işgal edenler ise daha başka kanallardan düşmanın hakiki hedefini bulmağa çalışıyorlardı.

Hülâsa, düşman yürüyor mu? Duruyor mu? Hareket istikameti ve âdeti nedir? gibi basit suallere bile içimizde cevap verecek bir tek adam yoktu.

Kemikliler, Kireçtepe istikameti, Anzak vadici muntakalarında seyir jandarma taburlarile bütün mevcudu yayılmış dört tabura inhisar eden, harbare girilmiş çıkmış piyade kıt'alarından başka müdafaa kuvvetimiz yoktu. On-

(Devamı 10 ncü sayfa)

LİG MAÇLARI

Fenerbahçe dün ligde üçüncülüğe yükseldi

Beşiktaş liderliğini muhafaza ediyor. Vefa dördüncü oldu

G. Saray Topkapıyı, Beşiktaş ist. Spor, Süleymaniye Hilâli yendi. Vefa Beykozla berabere kaldı

SPOR

İkinci devreye Galatasaraylılar üç golü kâfi görmüş gibi bir hâleti runiye ile çıktılar. Bu devrede Topkapılılar hakikatın güzel denecek bir tarzda Galatasaray kalesine inmeğe başladılar. Oyun tatsız ve zevksiz bir cereyan aldı. Vaziyetin vahametini kavrayan Sarı - Kırmızılılar hücumla geçtiler. 28 inci dakikada Galatasaray yakınlarında duran Bedi - cen bir pas alan Büleld bütün Topkapı müdafaasını geçtikten sonra dördüncü golü yaptı. Birkaç dakika sonra Necdetin hücumu esnasında Topkapı sol müdafiye topa elile vurdu. Verilen penaltıyı Salim güzel bir vuruşla gole tahvil etti. Oyunun bundan sonraki kısmı Galatasaraylıların tehlikeli akınları altında geçti. Bilhassa Eşraf ve Süleyman bu hâkimiyetin yegâne âmilleri oldular.

Şeref stadında:

SÜLEYMANİYE 2 - HİLÂL 1

Oyuna saat 1.20 de başladı. İlk anlarda her iki takım birbirini denemekle geçiriyor. ve oyun mütevazın bir şekilde cereyan ediyor. Fakat bir müddet sonra Süleymaniye yavaş yavaş açıldı. Danış for hattını çok güzel idare ediyor. 15 inci dakikada Süleymaniyeliler sağdan bir hücum yaptılar. Top Danışa geldi ve bu oyuncu güzel bir vuruşla ilk Süleymaniye golünü yaptı. Bu golden sonra Süleymaniyeliler hâkimiyeti adanıklı ellerine aldılar. Bu arada karışan Hilâl kalesi önünde Danış kafa ile ikinci golü yaptı. Ve birinci devre bu suretle bitti.

İkinci devrenin ilk anları gene mütevazın devamla başladı. Oyun karşılıklı hücumlarla geçiyor. nihayet devrenin sonlarına doğru Rauf Hilâlin yegâne golünü yaptı ve maç bu şekilde Süleymaniye'nin 2-1 galibiyetile bitti.

BEŞİKTAŞ 5 - İSTANBULSPOR 3

İstanbulspor rüzgârı altında oynuyor. İlk anlarda çok canlı bir oyun çıkaran genç İstanbulsporlular meşhur Beşiktaş takımı karşısında hiç de mahkûm oynamıyorlar. Oyun mütevazın bir cereyan takib ederken onuncu dakikada Hakkı kafa ile birinci golü yaptı. İstanbulsporlular bu gol üzerine derhal hücumla geçtiler ve bozuk bir oyun çıkaran Beşiktaş müdafaası hatlarına yüklendiler. Bu arada Beşiktaşlıların âni birkaç hücumu esnasında Hakkı ve Eşraf muhakkak birer gol fırsatı kaçırdılar. Bu sıralarda İstanbulspor sol açığının çeviremediği topu Hüsnü güzel bir şütle kaleye soktu. Devrenin sonlarına doğru Rıdvan ikinci golü yaparak Sarı - Siyahlıları galib vaziyete geçirdi ve birinci devre bu şekilde bitti.

İkinci devreye Beşiktaşın aknile başlandı. Onuncu dakikada Nazım müsaide vaziyette yakaladığı topu güzel bir vole ile İstanbulspor ağlarına taktı.

Bu golden sonra İstanbulsporlular gene açıldılar ve Bahrinin ayağı ile üçüncü gollerini kazandılar. Beşiktaşlılar gene durgun. Forvet hatları çok berbad oynuyor. Bu aralık Eşrafın bir inişinde İstanbulspor müdafilerinden biri topu elile çevirdi. Verilen penaltıyı Hakkı gole tahvil etti. Bu golden sonra oyun tatsızlan-

mağa başladı. Oyunun bitmesine on dakika kala Hakkımın gayretile hasım kalesine inen Siyah - Beyazlılar Şerefın ayağı ile dördüncü gollerini kazandılar.

Birkaç dakika sonra gene Hakkı bütün İstanbulspor defansını geçerek oomba gibi bir şütle 5 inci golü yaptı ve oyun bu şekilde Beşiktaşın 5 - 3 galibiyetile bitti.

Beşiktaş: M. Ali- Hüsnü. Feyzi. Rıfat. Osman, Fuad, Hayati, Hakkı, Nazım, Şeref, Eşraf.

İst. Spor: Saim- Hayri, Faruk, Kâzım, Seyfi, Tarık, Bahri, Rıdvan, Orhan, Kadir, İsmet.

Hakem: Tarık (Süleymaniye)

Fener stadında:

VEFA 3 - BEYKOZ 3

Oyuna Beykoz başladı. İlk anlar Vefalılar çok canlı oynuyorlar. Beykozular ise çok sert bir oyun tutturdular. Dakikalar ilerledikçe Vefa hücumu daha fazla artıyor. Onuncu dakikada yapılan sıkı bir hücumda Vefa Sulhinin ayağı ile ilk golünü yaptı. Bundan birkaç dakika sonra gene bir Vefa hücumunda Beykozular kalelerine gelen topu ancak kornere atmamakla kurtardılar. Çekilen kornere Mehmed güzel bir vuruşla içeri soktu. Beykozular bu golden sonra gayrete gelerek yarı sert, yarı düzgün bir oyunla Vefa kalesine inmeğe başladılar. 26 mci dakikada Vefalıların bir Beykoz hücumunu hatalı bir şekilde durdurdular. Penaltıyı Bahadır çekti ve Beykozun ilk golünü yaptı. Gene Bahadır 31 inci dakikada saha ortalarında olan bir favülden istifade ederek Beykozu berabere vaziyete getirdi. Bu golden sonra Vefalılar açıldılar. 43 üncü dakikada Muhtem bir kornere atısından istifade ederek güzel bir kafa ile üçüncü Vefa golünü yaptı.

Birinci devre bu şekilde bitti. İkinci devrede gene Vefa hâkim... Beykoz mağlûbiyetten kurtulmak için Vefa ise galibiyeti sigortalamak için çok çalıştı. Fakat neticeden Beykozular kârlı çıktı. Ve Şahabın güzel bir inişinden istifade ederek oyunun bitmesine bir dakika kala üçüncü golü yaptılar ve biraz sonra da oyun 3 - 3 berabere bitti.

Süleymaniye stadında:

Süleymaniye stadında yapılan ikinci küme maçları ümit edilen bir şekilde güzel ve heyecanlı cereyan etmiştir.

B. takımları arasındaki Karagümrük - Feneryılmaz maçı iki takımın gayretine rağmen 2-2 berabere bitmiştir.

B. takımları arasındaki Anadoluhisar - Galatagençler maçı 3-2 Anadoluhisarın galibiyetile sona ermiştir.

A. takımları arasındaki Anadoluhisar -

Galatasaray - Topkapı maçından heyecanlı bir sahne

Feneryılmaz maçı, Feneryılmazın daha güzel oynamasına rağmen Anadoluhisarın 1-0 galibiyetile bitmiştir.

Hususî maçlar:

ŞİŞLİ BEYOĞLUSPORLA
1 - 1 BERABERE

Taksim stadı liginde karşılaşan Pera - Şişli takımları 1-1 berabere kaldılar. Taraftarları arasında büyük heyecanla takib edilen bu sabah maçı, sahaya beşbinden fazla bir seyirci toplamıştı.

Hakem Adnan Akınım idare ettiği bu maç her iki takımın çok seri akınlarıyla başladı. Peralılar soldan yaptıkları akınlarda epeyce tehlike yaratıyorlardı. İlk dakikalar geçtikten sonra oyun mütevazın bir şekil aldı. Pera takımında İngiliz olduğu söylenen sağ açık birkaç fırsat kaçırmaya rağmen güzel oynuyor.

Nihayet 22 inci dakikada Şişli takımından Dıran, beklerin tereddüdünden istifade ederek takımına ilk golü kazandı. Bu gol oyuna ve seyircilere azami heyecanı vermekte gecikmedi. Birinci devre bu netice ile ve seyircilerin hiç eksilmiyen bağırışmaları arasında bitti.

İkinci devre, başından sonuna kadar Pera takımının hâkimiyeti ile geçti. Oyunun gene 22 inci dakikasında Angelidis'in kaleye yolladığı şütle kafa ile karşılaşmak isteyen Şişli beki Vlastradis falolu bir vuruşla topu geri kaçırdı. Top, ileri çıkmış bulunan Şişli kalecisinin üzerinden aşarak ağlara takıldı.

Vaziyet tamamen hâkim olan Peralılar, Bambino vasıtası ile iki güzel fırsat kaçırdılar. Şişli kalecisi de bir çok kuratışlarla Peralıların galibiyetini önlemeye çalıştı. Ve oyun bu şekilde, Peralıların daimi hâkimiyeti arasında 1-1 bitti.

BARUTGÜCÜ MAÇLARI

Dün de Barutgücü sahasında muhtelif maçlar yapılmıştır. Barutgücü - Beyazıspor C. takımları 2-2, B. takımları ise 1-1 berabere kalmışlar, A. takımları arasındaki maç 2-0 Barutgücünün galibiyetile bitmiştir.

Galatasaraylı Lütfi koşarken

Sporda disiplini yok etmiyelim!

Tekirdağlı Manisada amatör millî takım güreşçisi Adnanla güreşmiş!

Dün Manisadan bir spor klübünün başkanı olan bir okuyucumuz bize telefon etti. Hülâsa olarak verdiği haber şudur:

İki güreş organizatörü Manisada bir takım serbest güreşler tertib etmiş. Türkiye ikincisi Halil Dinarlı Ham - diyi, Kara Ali de Manyalı İbrahimi yenmiş. Üçüncü güreş olmak üzere de Türkiye başpehlivanı Tekirdağlı Hüseyinle amatör millî takım güreşçilerinden Adnan ortaya çıkmışlar. Güreşmişler, 35 dakika sonra profesyonel güreşçimiz Hüseyin, amatör güreşçimizi yenmiş! Elde bir spor nizamnamesi vardır ki, hiçbir zaman bir amatörün bir profesyonel ile güreşmesine müsaade etmez.

O halde? Memleketinde sporun nizamı, disiplini bir hale düşürülmesini mi istiyoruz? Federasyonun nazarı dikkatini çekeriz.

Finlandiya olimpiyadına 60 millet davet edildi

1940 senesinde Finlandiyada yapılacak olimpiyad oyunlarına 19 Teşrinel evvelde resmen karar verilmiş, keyfiyet Finlandiya olimpiyad komitesine bildirilmiştir.

Organizasyon komitesi reisliğine seçilen M. J. W. Rangell 60 millete hitaben yazılan davetnameleri imzalamıştır.

Davet edilen milletler şunlardır:

Efganistan, Cenubi Afrika, Almanya, Arjantin, Avustralya, Belçika, Bermuda adaları, Bolivie, Brezilya, Bulgaristan, Kanada, Seyelan, Şili, Çin, Kolombiya, Costa Rica, Küba, Danimarka, Mısır, İspanya, Estonya, Şimali Amerika, Fransa, İngiltere, Yunanistan, Guademaal, Hayti, Holanda, Macaristan, Hindistan, İrlanda, İtalya, İzlanda, Jamaïque, Japonya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Meksika, Monaco, Nicargua, Norveç, Yeni Zelanda, Filistin, Paraguay, Peru, Filipin, Polonya, Portekiz, Romanya, İsviçre, Salvador, Çekoslovakya, Türkiye, Uruguay, Veneziela, Yugoslavya..

Ankara lig maçları

Ankara 11 (Telefonla) — Lig maçlarına bugün de devam edildi. İlk maç Ankaragücü - Güneş maçı idi. Neticede Ankaragücü 2-0 galib geldi.

İkinci ve mühim olan maç Muhafızgücü - Gençlerbirliği maçı idi. Bu maç Gençlerbirliği 3-2 kazanmıştır.

B. takımları maçlarında da Galatasaray - Ankaragücünü 2-0, Muhafızgücü de Gençlerbirliğini 5-2 yendiler.

İzmir lig maçları

İzmir 11 (A.A.) — Şehrimizin lig maçlarına bugün de devam olundu. Sabahleyin Doğanşporla - Demirspor arasında yapılan maç 3-3 beraberlikle neticelenmiştir. Bundan sonra yapılan Ateşspor - Yamanlar karşılaşması 2-2 beraberlikle bitti. Sonuncu maç - Alsancak maçı çok heyecanlı bir çarpışmadan sonra 1-1 beraberlikle neticelendi. Bu oyunun ilk devresi 0-0 berabere idi.

Kluplerin ligdeki vaziyetleri

	Oyun	Galibiyet	Berabere	Mağlûbiyet	Aktığı	Yediği	Puan
Beşiktaş	8	6	2	—	32	11	22
Galatasaray	8	6	1	1	25	10	21
Fenerbahçe	8	5	2	1	21	5	20
Vefa	8	5	2	1	17	12	20
Beykoz	8	2	3	3	16	14	15
Süleymaniye	8	2	1	5	7	14	13
Topkapı	8	2	0	6	7	26	12
İstanbulspor	8	1	1	6	10	22	11
Hilâl	8	1	1	6	11	23	11

Tayyare Piyangosu

26 ncı tertibin ikinci keşidesi bugün bitti azanan numaraları aşağıdaki sütunlarda bulacaksınız

45,000 lira kazanan

3631

Sonları (31) numaralarla nihayetle bütün biletler onda bir hesabına 50 şer lira kazanmışlardır.

15,000 lira kazanan

21762

Sonları (62) numaralarla nihayetle bütün biletler onda bir hesabına 50 şer lira kazanmışlardır.

12,000 lira kazanan

13962

10,000 lira kazanan

16445

3,000 lira kazananlar

2995 23383

1,000 lira kazananlar

4516 24597 38275 11550

500 lira kazananlar

8194 27199 7163 37661 17853 27088

1871 20074 37587 32418 20851 21244

9691 31085 12276 8730 14232 34246

7108 12818 37898 39247 37714 19055

200 lira kazananlar

751 7365 3020 28411 5021 1154

9420 6357 38455 29674 23779 23538

5179 1526 34374 14730 14619 35513

8919 13279 17293 10996 35517 18524

40506 7902 34191 33845 35762 5710

100 lira kazananlar

7168 5329 17901 6793 6565 25490

9408 34800 17452 26562 35442 23535

5915 4504 25603 27817 5326 16533

6406 28628 10938 8132 7357 7873

5515 39687 7195 14115 32059 37840

40234 27910 27495 33451 12967 33609

29485 28508 347 4142 22759 14967

50 lira kazananlar

4827 31224 35700 31628 18146 6244

23649 31432 5175 11396 21885 3504

80023 27732 16274 35383 9154 31363

89971 20022 22301 18926 7116 12235

TARİHİ TETKİKLER

(Baştaftı 7 inci sayfada)

denberi İspanyolların kuvvetlendirdikleri kaleyi kırk günde zaptetti. Beş bin düşman askeri öldürülmüş, iki bin esir ve beş yüz top alınmıştı. Halkulvad kalesi, otuz yerine açılan lağınlarla havaya uçuruldu. Diğer kaleler de zaptedilerek bütün Tunus Türk idaresine geçti.

Tunus bir müddet beylerbeyleri tarafından idare edildi. 1590 senesinden sonra buranın valileri (Dayı) adını aldılar. Avrupa her hususta ilerledi, fakat Tunus eski çehresini muhafaza etti. Yarı müsakil bir devlet halinde kaldı.

Cezayiri almış olan Fransızlar Tunusu da ele geçirmek istediler. Fakat 1871 de Almanlara karşı fena halde mağlub olmaları bu maksadı geciktirdi. O sırada, Babiâli, Tunus valisi Mehmed Sadık Paşaya, babadan oğula geçmek üzere beylik verdi. Fransızlar bunu iyi karşılamadılar.

Diğer taraftan İtalyanlar da Tunusa göz koymuşlardı. O kadar ki 1880 senesinde İtalyan parlamentosunda şöyle konuşmuştu:

— İtalya, genişlemek ihtiyacındadır. Bunun için Tunustan başka açık kapı kalmamıştır.

Bu hal Fransayı daha çabuk hareket

12788	17161	33934	9838	27008	11842
20956	33953	14928	39875	3954	36263
35995	31872	16614	14732	1777	32775
20101	2369	37655	29142	16156	25321
22992	557	30378	37654	35128	20396
11701	36624	17618	39470	23258	26609
38414	28813	39669	21339	8863	2821
6380	26993	597	34981	10346	722
35616	31922	28735	37060	38895	30549
3671	26913	2692	38942	33223	11573
16517	18401	22643	21961	25369	30416
3857	20540	16489	11633	18345	2387
17217	16689	38408	22628	39072	10436
34649	29572	2150	28798	31481	20726
32010	34868	11104	1060	28793	37376
14414	6060	33671	37633	10704	35241
18633	19317	15989	36146	33007	2209
19262	3466	4068	4238	5134	21399
21725	35886	17772	7088	26899	2089
9063	24457	8315	31970	35290	6017
10975	6417	8451	4172	29192	31902
24126	4041	14151	4689	24723	8153
11429	34441				

30 lira kazananlar

32903	17328	29332	38591	14988	32110
36332	9578	32350	10818	19952	3227
28045	18522	26661	38089	39703	25107
25173	1960	30239	5883	22050	31371
19248	32186	13776	15851	17722	28345
2838	26011	6229	369	31064	12346
3107	35448	8897	33020	11152	5400
26718	27231	36660	13271	24531	28170
21127	29679	38846	22427	8133	15292
15967	633	26659	31263	9636	31435
29594	29590	15927	27284	1188	20009
26434	37301	13134	19016	7055	25209
36670	23940	24863	24252	29022	31315
14264	26959	31068	11709	8678	25274
6728	19460	39266	32361	4614	12905
8068	5135	6181	6691	25024	6547
38307	11597	26684	33969	23202	25372
3220	28391	30899	4800	5870	31190
24166	1886	22353	27907	39055	13145
24123	15985	32992	35571	31652	23096
6937	33971	5498	32668	19826	23006
15206	4772	1356	1504	14641	19408
14919	34750	38465	28702	6613	27210

20,000 liralık mükâfat kazananlar

550	31392	21212	11870	1187	19698
9381	15195	12295	16031	22812	2509
34327	6690	4225	4951	787	28618
8493	5705	21972	31571	5559	5783
29336	11179	37346	25199	34910	20734
12475	22308	9232	6972	22449	35108
21234	37789	32580	14043		

İkramiyelerin hepsi çekildikten sonra numara dolabından (40) numara daha çekilmiş ve yukarıdaki numaralar onda bir hesabına 50 şer lira kazanmışlardır.

10,000 liralık mükâfat 17129

Dolabdan en son çekilen bu numara onda bir hesabına bin lira kazanmıştır.

İçin adeta kıskırttı. 24 Nisan 1881 de haddi çıkan alelade ve ehemmiyetsiz bir hâdiseyi bahane ederek (23,000) kişi ile Tunusa girdiler. 12 Mayısta Tunus önüne geldiler. Vali Sadık Paşa ile Fransızlar arasında Bardo muahedesi yapıldı. Bu muahedeye göre, o sırada mevcut dostluk, ticaret ve sulh şartları devam edecek; asayişin muhafazası için bir kısım yerleri Fransız askerleri işgal edecek ve iki taraf lüzumsuzluğuna kani oldukları zaman çekilecektir. Tunus beyi muhtaç olunca Fransa yardımına bulunacak; Fransa bir sefir gönderecek; Tunus beyi Fransayı razı etmeden önce başka devletlerle muahede yapamayacak; Tunus beyi kendi memleketine silâh girmesini yasak edecek!

Abdülhamidin, İzmir Fransız konsolosunun kendisine sığınan Mithat Paşayı teslim etmesi şartile Tunusu bağışladığı rivayet edilir.

Tunusta bir iki isyan daha çıktı; Fransızlar oraya büsbütün yerleştiler.

Bugün Tunus beyi bir kukladan ibarettir. Enebilir ve Yahudiler hiç vergi vermezler. Mahkemelerde, hastanelerde, mekteplerde Tunuslulara yer yoktur. En zengin çiftlikler vakit vakit ve ucuz fiatla alınarak Fransızlara dağılmakta,

Atatürkle 24 sene

(Baştaftı 8 inci sayfada)

ları da ihrac edilen düşman kütleleri, baskınlarla bir hamlede hiç etmişlerdi. Anafartalara çıkmış olan düşmanın hedefleri küçük ve büyük Anafartalar, Kavaktepe ve Kireçtepe istikametinde yürüyerek Turşunköy vadisine Boğaza inmek ise, bu vaziyet, bizim için çok tehlikeli idi. Yahud Anzak vadisine Kocaçimen ve Conk bayırı istikametinden taarruza geçtiler ve şayed bu taarruzda da muvaffak olurlarsa, ilk tahminimizdeki tehlike gene aynen, hattâ fazlasile varid idi.

Çünkü, her iki istikamet birinden muvaffakiyetle ilerleyen düşman için, şimal grupe ile cenup grupe ordularımızı esir etmek işden bile değildi.

Düşmanın muvaffakiyeti halinde yalnız Boğaz düşmüyordu. İstanbul da elden gitmiş oluyordu.

Memleket için, büyük feaatler yaratacak kabiliyette olan bu hareketin önüne ancak ve ancak Mustafa Kemal geçebilirdi. Zaten O, Anafartalar grupe kumandanlığını da vatan için kalbi titreyen bir Türk çocuğu sıfatıyla almıştı.

İşte, bu derin kritikli ve ümitsizlikler yaratan gecenin yarısında, Mustafa Kemal, vazifesi başına gelmiş bulunuyordu.

Onu görmekle müsterih olan kalblerimiz, Mustafa Kemale tamamen bağlanmıştı. Zira, emrile, şafak vakti yapılan taarruzda memleketin ilk halâs ümidlerinin belirmeğe başladığını göyordük.

Hiç unutmam: Gecenin koyu karanlığı içinde idik. Atatürk, erkânharbiye reisimiz Davudpaşalı binbaşı Hayri beyin çadırında taarruz emrini not ettirecekti.

Fakat, Ebedî Şef, bizler gibi çadır dışında kalmış ufak rütbeli zabıtlardan da düşman hakkında malûmat istedi. İşte, onun bu emrini yerine getirmek için çadıra girdiğim zaman, karanlığı yırtmağa çalışan küçük bir kandilin cıhız ışığı altında Atatürk benimle, ben de Atatürkle yüzyüze geldik. Bu halâlevi dekor içinde birbirimizi görmüş olduk... Düşman hakkında bildiklerimi huzurlarında arzederken, Mustafa Kemal, beni, tepeden turnağa kadar süzüyordu...

Atatürk, benden başka sınıf arkadaşım «mülâzim Neş'et» den de —şimdi erkânharb albaylığından mütekaiddir— malûmat almıştı. Bu zat, o zaman, ordunun 16 ncı kolordu nezdinde irtibat zabiti idi.

Atatürk, düşmana aid olmak üzere, bizlerin verdiğimiz yarım yamalak haberler üzerine, yahud 16 ncı kolordunun erkânharbiye reisi Fortrak ile bir likte hareket etmiş sayılamaz. O, orduca, kolordudan ve bizlerden aldığı malûmat ile plânını çizmiş değildir. Mustafa Kemal, aylardanberi, havayı nesimsi teneffüs edilemeyecek kadar ağırlaşan Arıburnunda düşmanla karşı karşıya harb etmiş; düşmanın bütün hareketlerini bir an gözünden kaçırmamıştı. Nihayet, yukarıda söylediğim gibi yeni ihrac ordusunun Anafartalara çıkacağını daha evvelce görmüş ve daha o zamandan ne yapacağını kararlaştırmıştı.

(Arkası var)

Yazan: Sabih Alaçam

yerli halk günden güne zayıf ve fakir düşürülmekte, ezilmektedir. Bu halkın arasında birkaç yüz bin kişinin de orada 307 sene hâkinin yaşayan Türk soyundan olduğu muhakkaktır.

Dünya karulâhdanberi Tunusa şu mektuplar gittiler: Finikeliler, Romalılar, Vandallar, Bizanslılar, Arablar, İspanyollar, Türkler, Fransızlar...

Birisinin evine zorla yahud kurnazlıkla girerek bir müddet oturmak, o eve tasarruf iddiasına hak verirse bu milletlerin hepsi de haklı demektir. Asıl ev sahibi olan Berberilerin isimleri anılmıyor bile...

Fakat anılsa ne çıkar? Dünyada, hak yoktur, (hak etmek) vardır.

Babalar «her doğan çocuğa bir kumbara» ve her kumbaraya her gün biraz para... Çünkü kumbara: En emin sigortadır.

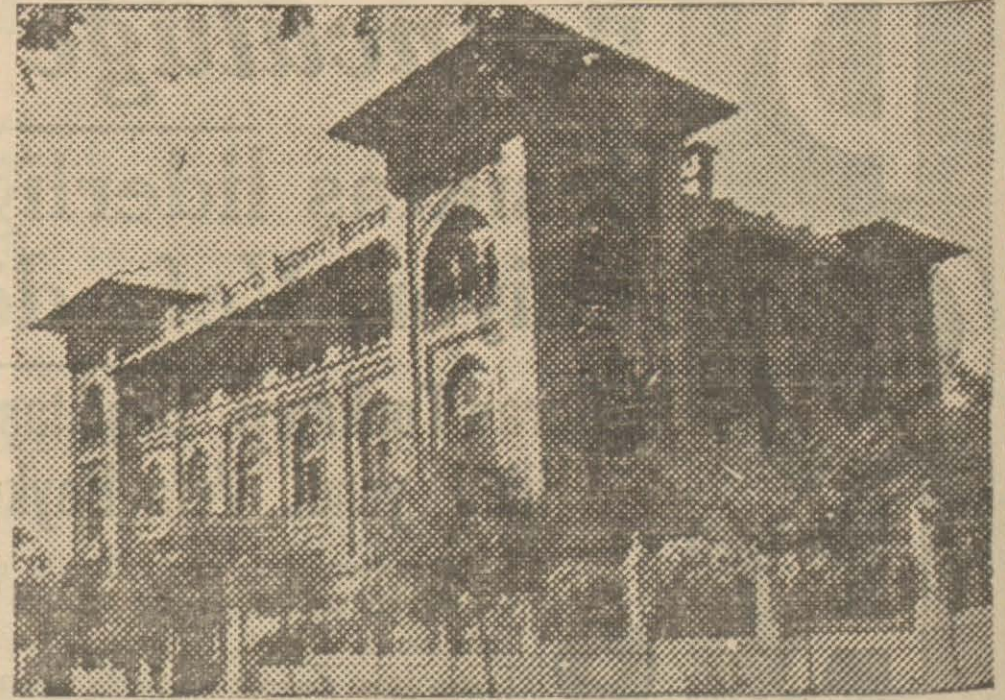
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir..

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Yapı işleri ilânı

Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Akköprü ile Orman çiftliği yolu üzerinde yapılacak Tavukçuluk Enstitüsü binaları inşaatıdır. Keşif bedeli 48.696 lira 96 kuruştur.

2 — Eksiltme 20/12/938 Salı günü saat 16 da Nafia Vekâleti Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 245 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünde alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3652 lira 28 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel isteklilerin bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalemede 25.000 lira kıymetinde bu işe benzer iş yaptığuna dair işi yapuran kalemlerden alınmış vesika ilâştirmeleri muktedirdir.

5 — İstekliler teklif mektublarını ihale günü olan 20/12/938 Salı günü saat 15 e kadar Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «4943» «8790»

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenikapı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dabılıye mütehassısı: Pazardan maada
hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonunu 22398 - 21044

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

Yevmi, Siyasi, Hava ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Havzada kömür istihsalatını arttırmak için ne gibi tedbirler almak lazım?

Zonguldak, 11 (Telefonla) — Cümhuriyeti İsmet İnönü, hükümet konağında valinin odasında yanında Zonguldak Valisi ve Zonguldak mebusları olduğu halde kömür havzasının başlıca mevzularla ilgili surette meşgul olmuştur. Değişik meseleler hülâsa edilecek olursa şu mevzular toplanmış olur:

- 1 — Havzada kömür istihsalı gayri-kâfidir, arttırmak için ne gibi tedbirler almak lazımdır?
- 2 — Havzada amelenin vaziyeti nasıl islah olunabilir?
- 3 — Kömür fiyatları nasıl tenzil edilebilir?

Cümhuriyeti bu esaslar hakkında havzada çalışan millî şirketlerin müdürlerini, amele birliği operatörünü ve havza müdürünü dinlemiş ve müteakiben Zonguldak amele mebuslarının mütalealarını sormuştur.

İnönü her üç esas hakkında alakalıları yerinde pek çok sualler sormuş ve bu mevzuların hal tarzını en kısa bir zamanda en salim usulce bağlamak zarureti işaret etmiştir.

Amelenin içtimai vaziyeti
Amele Birliği operatörü amelenin içtimai vaziyetini ve gıda meselesini oldukça bedbin bir lisanla anlatmıştır. Birlik operatörü gelen amelenin köyüne dönerken daha zavırlanmış olarak döndüğünü, amelenin havzaya geldiği andan itibaren kendisiyle derhal meşgul olmak lazım geldiğini tebarüz ettirerek demiştir ki:

— Kömürde çalışmak için buraya gelen amele icabında dışarıda çalışıyor ve günün birinde aç aca ocağa giriyor, yevmiyelerini almak için bir müddet bekliyor ve bundan sonra ki karını doyurmak vasıtası olan parayı temin etmiş oluyor. Amelenin sıhhi ve içtimai vaziyetini kuvvetlendirmek lazım dır.

Yevmiye meselesi
Havza müdürü Zonguldağa 200 ilâ 300 köyden amele geldiğini söyleyerek asıl davaya olarak ameleye verilen yevmiye meselesinin islahına muhtaç olduğunu tebarüz ettirmiştir.

— Ve demisti ki:
— Amelilik bir meslek haline gelmiş değildir. Bu iş islah için içtimai yardım köre götürmek lazımdır. Ve sonra ameleyi daha medeni vasıtalarla ve sevgi bağı ile işe bağlamak ve alakalandırmak lazımdır. Amele canının ocaklarında heder edilmesine razı olmasın. Bugün 17 bin kûsur amelemiz var. Kömür istihsalını arttırmak mevzuu bahsöline bu miktar 25 bine çıkacaktır.

Yüz bin kişinin davası
Her bir amele dörder nüfustan alle sahibi sayılacak olursa yüz bin kişinin davası ile karşılaşacağız. Yevmiyeyi arttırmak lazımdır. Amelenin bugün yaptığı yerler fenadır. Kumazamın in diyebileceğim yerde yatar. Ancak yüzde onu şirketlerin hazırladıkları yerlerde yatarlar. Ekserisinin yedikleri köylerinden getirdikleri ve sairedir. Havzada bu mesele istihsalın artması isteniyordu. Bugüne kadar buna engel olarak amele buhranı ile direk temini zahmeti gösteriliyordu. Bu yıl her iki mahzur bertaraf edilmiş olduğu halde istihsalın arttırılmasına muvaffakiyet hâsıl olmuştur. Geçen yıllar havzaya 12 - 13 bin amele geldiği halde bu yıl 17 bin amele temin olmuştur.

Tramvay, tünel ve otobüs servisleri birleştiriliyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tünel şirketlerinin satın alma müzakerelerinde bulunmak üzere Ankara'ya gidecektir.

Nafia Vekâletinin satın alma etrafındaki talebi Belçika merkezine de bildirmiştir.

Spesiyel, Belçikada toplanacak merkez heyetlerinin son direktifini alarak Türkiye'ye gelmiş olacaktır.

Nafia Vekâleti, ilk teklifinin mezkûr şirketler tarafından kabul edilmeceğini önceden bildiği için Ankara'daki temaslarda bulunmak ve İstanbul Belediyesi'nin noktâ nazarını izah etmek üzere giden İstanbul Belediye heyetine tekrar çağırıcıya kadar İstanbul'a dönmelerini bildirmişti. Vekâlet, lüzum görürse İstanbul Belediyesi'nin heyetini tekrar çağıracaktır. İstanbul Belediyesi tramvay ve tünel şirketlerinin mukavelelerinin hangi taraflarına riayet etmediğini ve mukavele ahkâmına riayet edilebilmesi için yeniden ne gibi tesisat vücutte getireceğini tesbit etmiş, Nafia Vekâletini bildirmişti. Aynı tetkikat Nafia Vekâleti tarafından bir müddet evvel İstanbul'a gönderilen heyet tarafından yapılmış, her iki tarafın hazırladıkları raporlar tetkik olunca arada bir fark olmadığı görülmüştür.

Belediye, bundan evvel müteaddid defalar tramvay şirketine taahhüdünü ifa etmesini bildirmiş, fakat cevap alamamıştı. Şirketin satın alınması kararlaştırılmış olduğundan şirket sıkıştırılmamıştı. Nafia Vekâletinin talebi her iki şirket tarafından kabul edilmediği takdirde taahhüdlerini ifaya mecbur tutulacaklar ve bu suretle şirketler müşkül mevkie sokulacaklardır.

Nafia Vekâleti, her iki şirketi yakın bir zamanda satın almış olacaktır. Tramvay ve tünel şirketlerinin idaresi İstanbul Belediyesine verilecektir. İstanbul Belediyesi tramvay ve tünel idarelerini otobüs işletmesinde tevhit edecek ve İstanbul'da muazzam bir seyrüsefer şebekesi vücutte getirilecektir. Tramvay işletilemeyen yerler otobüslerle doldurulacak. Büyükdere'den Fatih'e gitmek isteyen, otobüs ve tramvaylarda ikame olunacak aktarma biletlerden istifadelenilecektir.

İstanbul halkı, otobüs ve tramvay sayesinde her tarafa aynı kolaylık ve ucuzlukla gidebilecektir.

Üsküdar tramvayları da bu şebekeye idhal edilecektir. Üsküdar tramvay işletmesi kurulduğu tarihten itibaren zarar etmekte olduğundan karşı tarafa otobüs servisleri ikame olunmamaktadır. Belediye, işletme işlerini tamamen eline aldıktan sonra Üsküdar, Kadıköy cihetinde de otobüs işletilecektir.

Kastamonu Valisi Avni Doğan İzmirde Parti reisi İken bir tecrübesine işaret etmiş ve iş aramağa gelen bir ameleyi derhal doyurmak ve ona iş bulmak için teşkilât kurmak ihtiyacını ileriye sürmüştür.

Zonguldak mebusu Ragıp, amelenin sıhhi işlerle işe işinin devletleştirilmesi lüzumunu izhar etmiştir.

Bundan sonra amele mebuslarından Esad ve Hasan dinlenmiştir. Esad elde kazancı kalmadığını, tedbir alınmazsa gelecek sene daha da azalacağını söylemiş ve amelemin yüksek randaman kabiliyetini tebarüz ettirmiştir.

Mebus Şemseddin şirketlerin çok masraf yaptıklarını ve bu masrafların istihsal masrafına ilâve edildiğini ve bundan dolayı amele yevmiyelerinin az olduğunu söylemiştir.

Sayın İsmet İnönü, meselenin cidden muhtak olduğunu, fakat pratik bir hal suretinde behemehal bağlanacağını beyan etmiştir.

Amasrada
Zonguldak, 11 (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan) — Amasrada İsmet İnönü evvelâ Denizbank acentasını dinlemiştir. Kendisinden buradaki liman vaziyeti etrafında izahat olurlar. Acenta, Karadeniz için Ereğli ile beraber Amasranın da gemilere melce teşkil edebileceklerini söylemiştir.

Sayın İnönü, Amasranın balık istihsalı işle de alakadar olmuş. Amaç merkez muhtarı Hasan Tuş ile konuşmuştur. Hasan, kendisine Amasrada balıkçılık kısmen bir geçim vasıtası olduğunu söylemiştir ve ilâve etmiştir:

— Sahil köylülerimiz balıkçılık etmezler, zira amele olurlar. Takım hazırlayıp balıkçılık işine sarılmazlar. Bu, biraz da sermaye işidir.

Sayın İnönü kendisine sormuştur:
— Karadenizin birçok yerlerinde yoktur. İnkişafı temin için ne yapmalıyız?

— Konserveler, fabrikaları yapılmalıdır. İnönü cevap vermiştir:
— Evvelâ iç memleket balık yemeğe alıştırmalıyız ve buna sarf mahallî bulmalıyız.

Şahköyden Mehmed, köyünden bir çok kimselerin Zonguldağa madende çalışmağa gittiklerini söyleyince İnönü bu mevzu ile alakadar olmuş ve Zonguldağa ne için damı amele olarak kalmadıklarını kendisinden sormuştur:

Mehmed şu cevabı vermiştir:
— Birkaç ay çalışır, dönerim. Çocuk çocuk burada. Onların ihtiyaçlarını temin ederim ve biraz dinlenirim.

— Neden gidip Zonguldağa yerleşmiyorsunuz?
— Ben, yedek olarak çalışırım. Küfecilik ederim. Yetmiş, seksen kuruş gündelik alırım. Senede sekiz, dokuz ayım orada geçer. Fazlasına vücudum tahammül etmez. Arasıra dinlenmek lazım. Buranın havası bana iyi gelir.

Cümhuriyeti, Mehmedden madende ne kadar masraf ettiği sormuş ve orada ayrı para sarfederek gıdasını temin ettiğini öğrenince amelenin behemehal toplu bir halde yemeklerini temin etmeleri lüzumunu canlandırarak bunun hem daha ucuz, hem daha iyi olacağını söylemiştir.

Bartında peşin insaat işinin dörtte birini indirdiği haber alan Cümhuriyeti bu işin etrafında alakalıları dinlemiş ve geniş izahat almıştır. Bartın'da civarda bulunan kömür madenlerinin işletilmesi temennisinde de bulunmuşlardır.

Meddi Sadreddin

Millî tarihimizin ve millî kaderin ne garib bir teccellisidir ki hemen bir asırdanberi Osmanlı devletinin esas bünyesinde garb mânasında hiçbir islahat başarılmıyarak sülsülmâllere sanılmış ve ağır şartlar altında cecebellere imtiyazlar vererek demiryolu yapılmak hevesine düşmüş olan saltanat idaresi nihayet kendisini istismar etmek isteyen emperyalist devletlerle beraber Büyük Harbe sürükledi ve birlikte parçalandı. Neticede genç, taze, çalışkan, muharib bir milletin birliğine ve eski Türk seciyesindeki ırade kuvvetinin canlanmasına doğru bir zemin ve imkân husule geldi. Türk milletin kabiliyet ve vasıflarına en iyi teşhisi koyan Ebedî Şef Atatürkün yarattığı inkılâb ve Kemalizm rejimine Mudanya ve Lozandan sonra yurdu demir ağlarla örme suretinde millî birliği ve siyasi, iktisadi ve askeri bütünlüğü vücutte getiren Cümhuriyetimiz Millî Şef Büyük İsmet İnönünün sağlam programına ve azim ve iradesine borçluyuz.

300 kûsur milyon lira
Cümhuriyet hazinesinden son 12 Cümhuriyet yılında demiryol inşasına sarf edilen paranın yekünü 300 kûsur milyon liraya ulaştığı olmuştur.

Enebi idarelerinden satın alınan imtil yazılı demiryollarının bedellerinin yekünü dahi 200 kûsur milyon liradır.

Kendi yaptığımız hatlarla enebi şirketlerden satın aldığımız hatların yekünü 7 bin kilometreye varmaktadır. Bundan böyle dahi demiryolu inşasına devam edeceğiz.

Önümüzdeki 1939 senesinin ortalarında Erzincan hattının Erzuruma varması mu-kaddirdir. Diyarbakırdan dahi şarka ve ce-

Cümhuriyetin yeni bir eseri daha

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tinin size ve Türk milletine yapmış olduğu hediye ve armağanın en büyüğüdür.

Getirdiğiniz bu armağanın kıymetine paha biçemiyoruz. Türk milletine bu hediyeyi verdiğinizden dolayı «var olunuz» diye bağıryorum.

Arkadaşlar, tohumundan, suyundan ve soyundan geldiğimiz Türk milleti, huzurlarında selâm durduğumuz Cümhuriyet hükümetine gelinceye kadar, 116 devlet kurmuştur. Tarih, esefle söylüyorum ki, bu devletlerin hepsinin battığını kaydediyor. Bu devletler neden battı? Yolsuzluktan.

Cümhuriyet neden ebediyen yaşayacaktır. Yolluluktan...

Bakın şu dağlara 116 Türk devletinin çoğunun orduları bu dağların üzerinden yürümüştür. Siyasi, harsî, sanat ve zaferleriyle Türk milletinin namını tarihe kaydetmiştir. Fakat gene batmıştır. Çünkü bu yerlere ne bir kazma vurmuş, ne de yol yapmıştır. İşte bu nun için batmıştır.

Erzincanın, Tuncelinin çocukları, bu gördüğünüz Munzurdağın sırtından selâleler akıyor, bu sudan ateş nur ve kuvvet çıkarınız.

Demiryolunun büyük bânisi Cümhuriyeti İsmet İnönünün de namını zikrederek sözlerime nihayet veriyorum.

Cümhuriyetin yeni bir validen sonra da şehir namına ortaokul yarıdirektörü Halli Vural söyledi. Halk heyecanla dinledi, dedi ki:

— Yollar kapandı sözünü şehrin dinlenden artık ebediyen sınılmıştır. Cümhuriyetin feyizli ve demirden eli bu yurdta neler yapılabileceğini bize çok iyi anlattı. Sizler mîle-tile beraber daima sağ olunuz, var olunuz.

İşletme namına söylenen nutuktan sonra Nafia Vekillimiz Ali Çetinkaya heyecanlı bir nutuk irad etti ve alkışlar tufanı içinde kürsüden indirdi. Bu sırada filmler çekildi ve kordelâyi Millî Müdafaa Vekillimiz Kazım Özalp kestirdi. Müteakiben istasyondaki büfede büyük misafirlerimizle izaz, ikram edildi. Yüzyü mütevaciz kuroan kesildi.

Vekillerimiz hükümet, belediye, müfettişlik, Halk Partisini ziyaret ettiler. Şerefli-ne Halkevinde beş yüz kişilik bir ziyafet verildi. Fener alayları tertib edilerek millî ovunlarla eğlenceler yapıldı.

Erzincanlıların sinelerinde konuk olan büyüğümüz halkın candan bağıllıklarını tazim ve saygılarını Büyük İsmet İnönüne sunacakları vadile bu gece kalkan trenlerle çok memnun şehrimizden ayrılmışlardır.

Nafia Vekilinin nutku
Erzincan 11 — Erzincan İstasyonunun açılış töreninde Nafia Vekili Ali Çetinkaya irad ettiği nutukta ezümle demiştir ki:

— Cümhuriyetin başardığı birçok feyizli eserler arasında vücutte gelmiş olan Erzincan hattı milletimizin kendi parası, kendi bilgisi ve kendi emelile muvaffak olduğu parlak bir eserdir. Hattın güzergâhında Çaltı ve Fırat suları boylarında ve Atmagediği üzerinde gördüğümüz köprü, tünel gibi fen ve san'at eserleri milletimizin ve fen adamlarımızın gurur ve iftiharına şayandır.

Millî tarihimizin ve millî kaderin ne garib bir teccellisidir ki hemen bir asırdanberi Osmanlı devletinin esas bünyesinde garb mânasında hiçbir islahat başarılmıyarak sülsülmâllere sanılmış ve ağır şartlar altında cecebellere imtiyazlar vererek demiryolu yapılmak hevesine düşmüş olan saltanat idaresi nihayet kendisini istismar etmek isteyen emperyalist devletlerle beraber Büyük Harbe sürükledi ve birlikte parçalandı. Neticede genç, taze, çalışkan, muharib bir milletin birliğine ve eski Türk seciyesindeki ırade kuvvetinin canlanmasına doğru bir zemin ve imkân husule geldi. Türk milletin kabiliyet ve vasıflarına en iyi teşhisi koyan Ebedî Şef Atatürkün yarattığı inkılâb ve Kemalizm rejimine Mudanya ve Lozandan sonra yurdu demir ağlarla örme suretinde millî birliği ve siyasi, iktisadi ve askeri bütünlüğü vücutte getiren Cümhuriyetimiz Millî Şef Büyük İsmet İnönünün sağlam programına ve azim ve iradesine borçluyuz.

300 kûsur milyon lira
Cümhuriyet hazinesinden son 12 Cümhuriyet yılında demiryol inşasına sarf edilen paranın yekünü 300 kûsur milyon liraya ulaştığı olmuştur.

Enebi idarelerinden satın alınan imtil yazılı demiryollarının bedellerinin yekünü dahi 200 kûsur milyon liradır.

Kendi yaptığımız hatlarla enebi şirketlerden satın aldığımız hatların yekünü 7 bin kilometreye varmaktadır. Bundan böyle dahi demiryolu inşasına devam edeceğiz.

Önümüzdeki 1939 senesinin ortalarında Erzincan hattının Erzuruma varması mu-kaddirdir. Diyarbakırdan dahi şarka ve ce-

Cümhuriyetinin İnebolu ve havalisindeki tetkikleri

(Baştarafı 7 inci sayfa)

— Yapamayız, bilmiyoruz, cevabını aldı. Raşid evvelce keresteleri olduğunu, şimdi menedildiğinden darda bulduklarını söyleyince vali söze karıştı:

— Ormandan evvelce para alınmazdı. Keser dururlardı, bir fabrika vardı. O civardaki ormanı bitirmiştir, dedi.

Yerli esnafia karşı karşıya
Sayın İnönü, müteakiben, yerli esnafia görüşmek arzusunun izhar etti ve bu sırada odada bulunanlara dedi ki:

— Görüyorsunuz ki köylüler güzel konuşuyorlar, basit olarak derdlerini anlatıyorlar. Maden işlerse burada ferahlık yapacak. Asıl marifet şudur:

Burada geçim vasıtalarında çeşidi temin etmelidir. Ufak kazanç getiren evler yaratmak lazım.

Küre merkez kazasında çalışan ve demirci olan Halil kazanın 6 demircisi olduğunu, demiri İneboludan alarak çalıştıklarını söyledi.

Millî Şef sordu:
— Ne kömürü yakarsınız?
— Ağaç kömürü yakarız.
— Ne için maden kömürü yakarsınız?

— Yok burada zaten.
— Daha kârlı olmaz mı?
— Ağaç kömürü gibi her işe gelmez, mesele balta çeliği olmaz.

Demirci Halil bakır madeninin işletilmesi temennisile beraber odun kömürü ihtiyacına temas etti.

Vali Avni Doğan yaş çamın san'atkarlara odun tarifesi üzerinden verilmesi lüzumunu tebarüz ettirdi.

Sayın İnönü — Ağaç kömürüne yüklenmek doğru değil. Maden kömürü kullanmak mümkün değil mi, diye işaret etti.

Vali — Tecrübe için san'atkarlara parasız maden kömürünün tevziını teklif etti.

Millî Şef, bakırcılara, demircilere bu tecrübenin tatbik edilmesini tasvib eyledi.

Demirci esnafından Şaban, kasabanın etrafının dar olduğunu, iş kalmadığını söyledi. Doktor ve banka işleri için İneboluya gitmek lazım geldiğini ilâve etti.

Kasabanın tek nalbandı Mehmed Özdemir yalnız haftada bir pazar kurulduğu zaman iş yapabildiğini söyledi ve:

— Soğuk nal yaparım. Babamdan öğrendim, evvelce kazada kerestecilik vardı. Rençper hayvanlarını nakliyede kullanır, bize iş çıkardı. Şimdi yok...

Sayın İnönü sordu:
— Kanun çerçevesi dahilindeki kerestecilik mi yapılmıyor, kanun dışında kalan mı?

Vali cevap verdi: Kanun dahilindeki keresteciliği beğenmiyorlar.

Cümhuriyeti düşüncesini şöyle hülâsa etti:
— Kanun tatbik edilmezse, usulünde hareket edilmezse beş sene sonra orman kalmaz. Korkumuz bundandır.

Yollarda
Sayın İnönü alkışlar arasında Küreden ayrıldı. Yollarda köylüler tarafından kurulmuş taklar vardı. Köy erkekleri, kadınları, çocukları yol kenarlarında dizilmişler, Millî Şefi candan alkışlıyorlar,

nubu şarkıye doğru hatlarımızın inşasına devam etmekteyiz.

Bugünden itibaren Diyarbakırdan öteye ray ferişyatına başlandığını da tebsir edebilirim.

Yolcu adedi
Pek yakında komuşu ve dost memleketlerin demiryolları ile birleşmesi bir emrivâkidir. Memleketimiz ve halkın azami menfaatine olarak işlenmektedir. Beş sene evvel senede 5 milyon raddesinde olan yolcu adedi bu sene 20 milyonu aşmış ve senede 2 milyon ton olan eşya nakliyatı bu sene 3 milyon ton yaklaşmıştır.

Enebi şirketlerden satın aldığımız demiryollarının tarifelerini halkın içtimai ve iktisadi şartlarına hayat ve malîet derecelerine uygun olarak tanzim ediyoruz.

Cümhuriyet ilk 1923 yılında demiryolu bütçemizin varidatı bir milyon 179 bin lira iken 1937 senesi varidatımız 36 milyon liraya kadar yükseldiğini iftiharla söyleyebiliriz.

Erzincan hattının inşasında hizmetleri bekleyen fen adamlarımıza, memurlarımıza, müteahhid ve işçilere yüksek huzurunuzda bir daha ve âlenen teşekkür ederim.

Hatlarımızın milletimize ve komşu milletlere ve yüksek insanlık âlemine hayırlı

«varol» diye yürekten haykırıyorlardı.

İneboluda orijinal bir tak
İnebolu bir gelin gibi süslenmişti. Yirmiden fazla tak kurulmuştu. Kayıkçı cemiyeti sahilde orijinal bir tak vücutte getirmişti. İstiklâl harbinde mühim bir rol alan ve zafere yardım eden bir kayığı tak üzerine oturtmuşlardı. İçinde karanlı günlerde Anadolu'ya taşınan cephanenin sandıkları görülmüyordu.

Limani idaresi takına: «Deniz ticareti yüce eserindir» yazılmıştı.

Limani ihtiyacı
İnönü doğruca Halkevine gelerek burada kazanın ileri gelenlerini kabul etti. Tetkiklerine başlıyarak evvelâ Halkevî reisi Fethi'yi dinledi. Fethi liman ve yemiş ağacı fidanı ihtiyacını anlattı. Madenlerin işletilmesi, köylerde mekteplerin açılması arzularını tebarüz ettirdi. Va-pur seferlerinin İneboluyu tatmin ettiğini işaret etti. Kazanın halini şöyle hülâsa etti:

«İspanyaya yumurta ihraç edemiyoruz. Elmalarımızı Almanya almıyor, kereste için müşkülât vardır. Kazamız mahsul ile ancak 3 ay meşguldür.»

Sayın İnönü burada tekrar kereste işine temas edildiğini görünce derhal cevap verdi:

— Kereste için sakat bir daire içindeyiz. Köylere gördüm. Orman bitmiş, Ormanı muhafaza edecek makul bir usul bulmazsak ilerimiz tehlikeye girer. Ufak, makul, pratik usuller bulmazsak sonu ne olur?

Çeşid mahsul
Fındıktan çok ümidim yoktur. Çeşid mahsule bakmalı. Diğer muntakalarda satılmıyan fındık o yıl için bir âfet oluyor. Erikte ümidim var. Tedbir alacağım. Çalışacağım, vakit kaybetmeden...

Diğer dilekler
Kereste ve maden müteahhidi Adil meyva yetiştirme ve liman hakkındaki düşüncelerini anlattı. Ticaret Odası reisi Mehmed Gölmén vapur vaziyetini izah ettikten sonra Almanların ekşi ve acı elma istediklerini, bu muntakada ise tatlı elma yetiştirildiğini, aranan esvafaki yemişin yetiştirilmesi lüzumuna işaret etti.

Manifaturacı Mehmed Aydın köylülerin üç yıldır sıkıntı içinde olduklarını anlattı.

Keten işi
Sayın İnönü keten işi hakkında salonada bulunanlardan izahat aldı ve elma hakkında tetkiklerin derinleştirilmesi lüzumuna işaret etti ve dedi ki:

— Zira biriniz Kaliforniya elmalarının elmalarımıza rakib olduğunu söyledi. Ben bu elmaları gördüm. Manzarası, ambalajı güzel. Fakat lezzet itibarile asla rekabet kabiliyetinde değildir. İspirto yapmak teklifi de yersizdir. Mevcud ispirto istihsalimiz sarfedilemiyor.

Bundan sonra bakaya vergiler meselesi uzun görüşmelere mevzu oldu. Bir hâkim ilâvesile burada müretteb bir ağ-rocca mahkemesi teşkilî istendi.

Sayın İnönü ilk fırsatta tekrar gelmek, sahil faza ve köylerini gezmek vadile İneboludan ayrıldı.

Savaronaye Zafer torpidosu refakat etmektedir.

Meddi Sadreddin

Millî Müdafaa Vekilinin intubaları

Erzincan 11 (Hususî) — Gece, Halkevini de yapılan samimî toplantıda Millî Müdafaa Vekili General Kazım Özalp, intubaların şu cümlelerle ifade etmiştir:

Memleket için en faydalı bir iş yapmış oluyoruz. Cümhuriyetin bu büyük eserini memlekete kurtulmakla iftihar ediyoruz: Tabii Üzer dedi ki: — Cümhuriyet eserlerinin en büyüklerinden biri olan demiryolunun bugün Erzincana varışı, yarın Erzuruma varması, doğu diyarının çehresini değiştirecektir. Çok yakın bir zamanda medeniyetin sonsuz minnetlerine kavuşacaktır. Öğrendiğimiz göre, Munzurdağın adı değiştirilecektir.

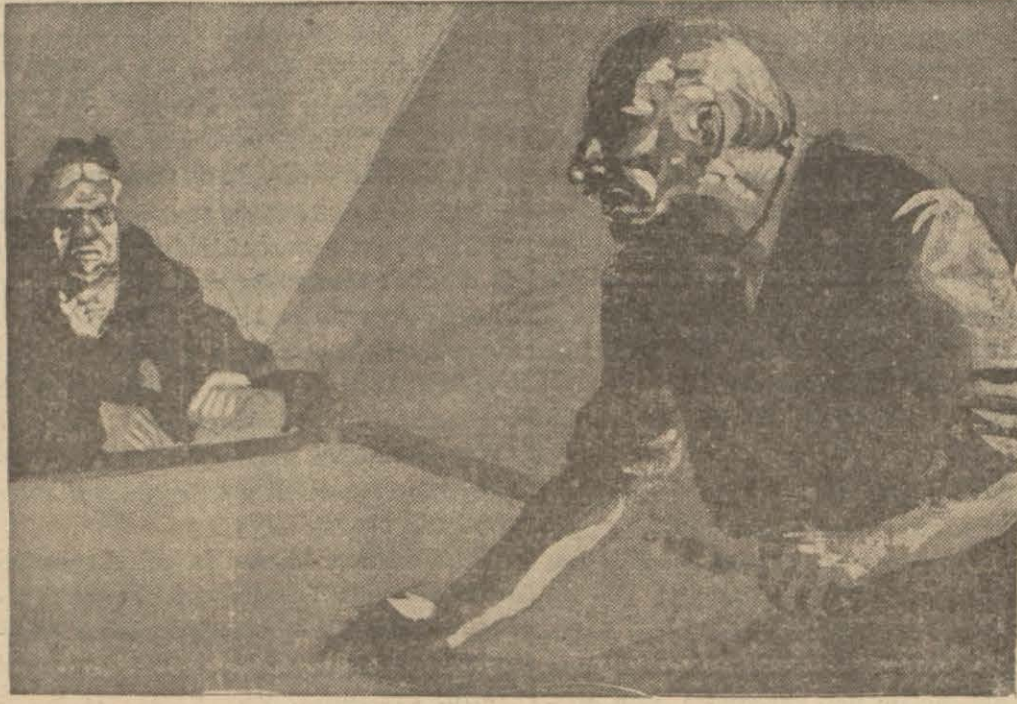
Diyarbakır - Cizre - Van ve temdidî demiryolu

Diyarbakır 11 — Diyarbakır - Cizre - Van ve temdidî demiryolunun ilk kısmında bugün on binlerce halkın iştirakile ve büyük bir törenle ilk ray ferişyatı yapıldı. İlk rayın vidası, Nafia Vekili adına Birinci Genel Müfettiş Abidin Özmen tarafından sıkıştırıldı.

Bu münasebetle Genel Müfettiş Özmen bir söylev verdi.

"Son Posta,"nın Hikâyesi KURTULUŞ ÇARESİ

Çeviren: Faik Berçmen

— Merak etme, ben de senden bıktım.

Londraya varınca hemen bir otobüse bindi.

Sade, mütevazı bir evin kapısını çaldığı zaman karşısına çıkan hizmetçiye: — Kaptan Krippen burada mı? diye sordu.

Biraz sonra Jakson yanık yüzlü, uzun boylu, geniş omuzlu şakallı, eski bir deniz kurdunun karşısında idi.

— Ey, Jakson nereden çıktın böyle? Ne var, ne yok? Kazık yutmuş gibi sıratın neye asık? Hangi rüzgâr seni buraya attı? Anlatsana yahu? Bayan nasıl?

— Allah belâsını versin.. hergün canımı biraz daha çıkarmaktan başka bir iş yaptığım yok.

— Hâlâ eskisi gibi mi? Anlaşılan kabahat sende.

— Senden akıl sormağa geldim. Halim harab.. karı, boyuna eski kocasından bahsediyor. Kurtulmam için bir tek çare var.. eski kocasını bulmak.

— Ölmüş bir adamı nereden bulup çıkaracaksınız!

— Onu arıyacak değilim. Adamın resimlerine bakılırsa tıpkı sana benziyor. Aşağı yukarı yaşı da senin kadar.

Kaptan bir şey anlamadan hayretle bakıyordu. Jakson sözüne devam etti:

— Beni kurtaracak yegâne insan sızıniz! Karımın kaybolan eski kocası imiş gibi bize gelirsün; seni görünce benim yakamı hemencecik bırakır.

— Nasıl olur? Ya kadın farkına varır-sa.

— Varmaz, varmaz. Kaç aylardır eski kocasına aid o kadar çok şeyler anlattı, ki hepsini not ettim. İşte notlar.. Karımın adı Martadır. Bunu yaparsan beni büyük bir sıkıntıdan kurtarmış olacaksınız!

— Yok, yapamam dostum, imkânı yok.

— Mükemmel yaparsın..

— Farzedelim ki kabul ettim. Senin yakamı kurtardıktan sonra ben kadımı ne yapacağım?

— Ortadan kaybolursun!

— Bakalım, biraz düşüneyim.

— Düşünecek ne var ki.. hem eğlene-li, hem de hayırlı bir iş..

Lostromo nihayet kaptanı razı etti ve içi ferahlamış bir halde evine döndü.

★

Aradan iki gün geçmişti. Jakson bir yerlere sığamıyordu. Evin içi dar geliyordu.

Üçüncü gün mütereddid bir elin kapı-

(Devamı 13 üncü sayfada)

İstanbul Belediyesi İlanları

Karaağaç buz fabrikasına lüzumu olan ve 1100 lira kıymet tahmin olunan bir tane Nahlküler cihazı yaptırılması açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 82 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 14/12/938 Çarşamba günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (8644)

Keşif bedeli 583 lira 42 kuruş olan Yalova kaymakamlık konağının noksan ve kusurlu yerlerinin ikmal ve ıslahı müteahhid nam ve hesabına aid eksiltme 19/12/938 Pazartesi gününe uzatılmıştır. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka en az beş yüz liralık bu işe benzer iş yaptırma dair Nafia Müdürlüğünden eksiltmeden sekiz gün evvel alacakları fen ehliyet ve 938 yılına aid Ticaret Odası vesikalariyle 43 lira 76 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber yukarıda yazılı günde saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (8915)

Senelik muhammen kirası 120 lira olan Büyükdada Altınordu caddesi sokaklarında 389 Met. murabba arsa bir sene müddetle kiraya verilmek üzere açık artırma gününde isteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 9 lira ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 22/12/1938 Perşembe günü saat 14,30 da Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (8913) (E.)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İçerisinde günde 3 kaşe alınabilir.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli 80400 lira olan 1 adet tarak dubası ve şalanları 13/2/1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 5270 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 402 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (8998)

Muhammen bedeli 576009,93 lira olan 100 kilometrelik takriben 8000 ton ray 25/1/939 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 26790,40 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 2880 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (8808)

Lâkin, nerede? Sen bunu takdir edecek yapıda değilsin. Sen tangodan, bu-

buzdan, lambet vaktan ağnarsın. Hicazdan bahse-decek olsam, Arabistandaki mem leket sanırsın. Bestenigar de- sem, karı ismidir dersin. Nevanın ancak soğuğu nu bilirsin. Tam-

bur, fikrinde davul tessüm ettirir. Zerem kelimelerin manalarını Fransızcaya çekmeğe alışmışsındır. Lavta-nın ebe doktoru olduğunu bilirsin de, muzika alet olduğunu söyleseler, şa-rarsın. Biz, vaktimizde saz diğner idik; sizler caz diğneorsunuz. İhtimal ki kaza daha yakın olduğundandır.

Bu vadide sözü daha da uzatacaktı. Zormanın şahsında, yeni nesilden, akli sıra hıncını çıkarıyordu. Fakat, bil-mem siz de benim fikrimde misiniz? İnsan bu gibi fiil ve hareketlerin haz-zını duymak için, o fiil ve hareket-lerin muhabat üzerinde aksülamelle-rini müşahade etmelidir. Onun içindir ki adam dövmek bazan zevkli, lâkin halı dövmek her zaman zevksizdir. Kı-mıldanmıyan, camid cisimler adamı, ne kadar hararetlî olsa, bir lâhzada soğu-tuverir. Takvor için de aynen böyle olmuştu. İçini dökmüş olmak da, kup-kuru bir teselliden başka bir şey sayı-lamazdı.

Biraz evvel kamarasına kadar gitmiş olan mısıs Fulblöd iki arkadaşın yanına tekrar dönmüştü. İlk sözü, Zorman'a hitabla:

— Kamarota söyledim: Eşyanızı Mös-yö Kaşerin yerine götürülecek. Bu gece siz orada yatınız.. demek oldu.

Zorman da, Takvor da bu haber kar-sısında şaşırıp kaldılar. Bu mübadele-ye ne lüzum vardı? Ve, bakalım Takvor bu işe razı olacak mı idi? Kadın,

GURABİ EFENDİ AVRUPADA

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

bu sualleri her iki-sinin de bakışların-dan sezdi. Kendi kendine hazırlamış olduğu esbabı mu-cibeyi şöylesine serdetti:

— Vâkıâ arkadaş, meslekdaş arasında ne bir kötü düşün-ce, ne de fenalık o-labilir. Lâkin halk acayıptır. Dedikodu yaparlar. Onun için, düşündüm ki, Mös-yö Kaşerin yaşı ba-şı böyle çirkin zan-lara sebebiyet vermez. Halbuki siz, Mös-yö Zorman, gençsiniz. Sizinle aynı kamarada kalacak olursam, ge-mide bin türlü rivayetlere, iftiralara yol açarız. Haklı değil miyim?

Zorman fena halde bozulmuştu. Bu-na karşılık da Takvorun gururu okşan-mıştı. Kurnaz tilki, Mısıs Fulblöd'ün arif kararında âmil olan ihtiyarlığı ol-madığını biliyordu. Bilâkis bu ihtiyar-lığa rağmen, sözlerle, sohbetle, ol-gunluğu ile onun üzerinde delikanlı-dan fazla tesir yaptığını anlamıştı. Zor-manın, son bir ümidle:

— Nasıl, bay Takvor? Bu şekle razı mısınız? Rahatınızı bozmak işinize ge-liyor mu?

Sualine karşılık, Fransızca olarak:

— Hay, hay! Bayanların arzuları ö-

nünde şahsî istirahat mevzuubahs ola-maz! Onların emirleri istirafsız, tem-yizsiz mahkeme kararlarıdır. Centil-menlik bu kararları itiraz kabul et-meyi emreder.. cevabını vermişti.

Zorman, bunun üzerine orada daha ziyade duramadı. Selâm verip, uzaklaş-tı.

Biraz sonra, unuttuğu piposunu al-mak için tekrar geldiği de, Takvorla karyı, arkaları güverteye dönük, de-nize karşı, küpeşteye dayanmış, başba-şa konuşuyor buldu. O kadar dalgın i-diler ki, Zormanın geldiğini duymadı-lar. Kadın, Takvora soruyordu:

— Ne diyordunuz, Mös-yö Kaşer?

— Deordum ki, Bayan: Aşk, eski şa-rap gibidir. Kabi, yaniya ki şişesi ne

kadar tozlu, örümcekli, fersude olursa,

içerisindeki iksir de o merbeste kıyak ve lezzetli olur. Temiz şişe içindeki taze şarap adama mide bulantısı verir, ka-faya vurur, baş ağ-rısı yapar. Kalbe kuvvet, ruha neş'e veren, köhne şişe-nin eski şarabıdır.

— Hakınız var, azizim!

Zorman bu son sözleri, içine sindi-re sindire dinledi. Geldiği gibi, ses-

sizde döndü. Ve ancak yarı yolda, kendi kendine şöyle söyledi:

— Tozlu şişe.. eski şarap.. ruha neş'e.. öyle mi?.. Hay kerata, hay! Bana güzel bir ders verdi. Haydi, öyle ise ben de tozlu şişeme, eski şarabıma kavuşayım!

Deniz yolculuğu gayet iyi geçmişti. Bu havalide fırtına eksik olmazken, tâ Marsilyaya kadar deniz yağ gibi idi. Gurabî efendi arada sırada romatiz-malarından şikâyet ediyordu; lâkin geminin doktoru kendisine bir ilâc tab-bik etmiş, ağrılarını hafifletmişti. İçin-de, galiba ahyon vardı. Bu ilâcı alıp, bo-yuna uyuyordu. Torik Necmiye gelin-ce, o da vapurun şaraplarını zevkine pek uygun bulmuş, kafayı çekip, çekip

— 40 —

— 40 —

— 40 —

— 40 —

— 40 —

— 40 —

— 40 —

— 40 —

Yazan: Ziya Şakir

İlk Türk kadın casusu

Davus'un gizli dolabı

Aşağı yukarı, Davus da bir hayli para kaybetmişti. Öteki oyuncular, yüzlerinde büyük bir kazanç sevinci ile birer köşeye çekilmişlerdi.

Cevad beyin rengi, limon gibi sararmıştı. Derin bir teessür ifade eden gözleri, üç saat zarfında, adeta çukura kaçmıştı.

Davus, koluna girdi. Cevad beye iğittirecek bir surette:

— Adamakılı soyulduk. Haydi, gidelim.

Dedi.

Cevad, yanımıza geldi. İngilizce olarak:

— Evet.. hepimiz, adamakılı soyulduk. Hatta, sizin madrazel bile... Kendisinden bir miktar para ödünç aldım. Şimdi, derhal onu ödemek için düşünüyorum.

Dedi.

Davus, gayet tabii bir ifade ile sordu:

— Ya... bizim saf İspanyol dilberinin size ikraz edecek kadar parası var mı imiş?..

— Evet..

— Herhalde, pek ehemmiyetli bir şey olacak.

— Bilâkis, oldukça mühim.

— Ne kadar?..

— Bin beş yüz lira...

Davus, o kadar maharetle bir hayret gösterdi ki, buna ben bile şaşakaldım.

— Nasıl, nasıl, nasıl?.. Bin beş yüz lira mı?..

— Maalesef, evet.

— Su halde.. ciddi bir vaziyettesiniz.

— Hem de, pek ciddi... Bu parayı, yirmi dört saat zarfında ödeyemezsem, intihar edeceğim.

Davus, gene beni hayretler içinde bırakan bir soğukkanlılıkla cevap verdi:

— İntihar etmek için, pek acele etmeyiniz. Belki, onu kırk sekiz saat beklemeye ikna edebilirim... İsterseniz, artık gidelim.

Cevad, acı acı gülerken başını salladı. Kumarcılığın girdabına kapılanların sersemliği ile:

— Siz, buyurun. Bana müsaade edin. Biraz daha burada kalacağım.

Diye mırıldandı.

Davus ile sokağa çıktığımız zaman, artık meydana hiç kimse kalmamıştı. Genç ve güzel adam, koluna girdi. O zifiri karanlık içinde, bozuk kaldırımın üzerinde beni sürüklerken kulağına eildi:

— Bravo.. rolünüzü, çok muvaffakiyetle oynadınız. Cevad, şimdi sizin pençendezdir. Kendisine her şeyi yapabilirsiniz.

Dedi.

Sordum:

— Ona, ne iş yaptıracağım Abdullah bey?

— Bunu size belki yarım, belki öbür gün söyleyeceğim... Şimdi, şu caddeye çıkamaz, serbestsiniz... İstediginiz nereye gidebilirsiniz.

Diye cevap verdi.

Halbuki ben, kararımı vermiştim. Mutlaka bu adamın hakiki ikametgâhını öğrenecek.. orada, belki de bazı mühim şeyler elde edecektim. Onun için, birdenbire şaşalamış gibi görünerek:

— Nasıl?.. Beni serbest mi bırakıyorsunuz?.. Fakat ben, bu saatten sonra nereye gidebilirim?..

Dedim.

Davusla aramızda şu muhavere geçti:

— Nereye gideceksiniz. Doğruca ikametgâhınıza.

— Mümkün değil... Pansiyon sahibi olan kadın, o kadar aksi tebiatlidir ki, gece yarısını bir dakika geçtikten sonra, hiç bir müşterisine kapı açmaz.

— E şu halde.. bir otele gidirsiniz?..

— Otel mi?.. Ooo, Abdullah bey.. benim gibi genç bir kızın bu saatte otele girmesi pek çirkin bir şey olmaz mı?..

— Kuvulmak tehlikesine maruz kalabiliriz. Onun için, doğrusu buna cesaret edemem.

— Konuşa konuşa, Tepebaşı caddesine

çıkıştık. Tam köşedeki fenerin altında bulunuyorduk... Genç ve güzel adam, hiç şüphesiz ki bu sözlerimden kendi hesabına bir mana çıkardı. Dudaklarında alaycı ve iştihali bir tebessümle dik dik yüzüme baktı.

— Haklısınız... Fakat, sabahlara kadar da sokakta dolaşamayız. Şu halde yapılacak tek bir şey kalıyor.

— Nedir?

— Benim ikametgâhıma gitmek.

— Sizi rahatsız etmiş olmaz mıyım?.. Her güzel erkek gibi, küstah bir gururla, adeta şahlanırlar gibi cevap verdi:

— Siz rahatsız olmayınız da...

Bu cevabdan o kadar büyük bir sevinç ve heyecana kapıldım ki, az kalsın, hislerimi ona anlatacaktım... Fakat, benim çevirdiğim bu mahirane manevrayı idrak edemeyecek kadar budalaca zehablarla kapılan bu genç ve güzel adam, mesleğinin ihtiyat ve inceliklerini unutacak kadar hülyalara daldı. Koluna, daha sıkı sarılarak beni adeta kosturmaya başladı.

Perapalası yanındaki sokaktan indik. Sola saptık. Küçük, iki katlı bir evin önünde durduk.

Davus, pantolonunun arka cebinden zincire bağlı bir anahtar çıkardı. Kapağı açtı. İçeri girdik. Sessizce kapağı kapadı. Gene arka cebinden, küçük fakat çok kuvvetli bir elektrik feneri çıkardı. Kapağı iç taraftan dikkatle kilid-

ledi. Sürmeyi çekti. Elindeki fenerin ışığını merdivene doğru çevirerek ilerledi:

— Bu saatte, hizmetçimi uyandırmak âdetim değildir. Onun için, siz de sessizce beni takip ediniz.

Dedi.

Muşamba döşeli bir merdivenden çıktık. Cam'ı bir kapıdan, tam İngiliz usulü ile döşenmiş bir odaya girdik. Ortadaki masanın üzerinde, bronz bir petrol lâmbası duruyordu. Bunun sağında ve solunda da mumları yarıya kadar yanmış, ikişer kollu iki şamdan bulunuyordu.

Davus, bu şamdanlardan birini yaktı. Sonra, manalı bir tebessümle yüzüme bakarak:

— Vel... İşte, evimdesiniz... Bekâr bir erkeğin evinde bulunmak sizi korkutmuyor mu?

Diye mırıldandı.

Derhal, büyük bir ağırlıkla kaşlarını çattım.

Hafifmesreb bir kız olmadığım için, bir erkekle başbaşa kalmaktan hiç bir zaman korkmadım... Bahusus biz, sizinle iş arkadaşınız. Kalbime, en küçük bir şüphe bile girmediğinden tamamiyle emin olabilirsiniz... Yalnız, sizden bir şey rica edeceğim. Son derecede yorgun ve istirahatata muhtacım. Lütüfen bana bir battaniye verebilir misiniz? (Arkası var)

HİKÂYE Kurtuluş çaresi

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

yi çaldığı görüldü. Açılan kapının eşliğinde kaptan Krippen olanca heybetile göründü ve: Marta! diye bağırıldı.

Kadının ne hale uğradığını varın siz tasavvur edin artık! Hemen o da Jim, Jim diyerek atıldı ve kaptanın boynuna sarıldı:

— Nerede idin? Yarabbi! Gözlerime inanamıyorum.

— Ancak gelebildim; başıma neler geldi neler!.. Vahşilerin eline geçtim. Otuz senedir onların arasında idim. Fakat daima seni düşündüm..

— Ya, ben, ya ben! Otuz senedir sağdın da neye bana haber vermedin?

— Senin öldüğünü işittim. Onun için sesim çıkmadı. Fakat sonra ne olursa olsun deyim geldim.

— Ne olurdu, dört ay evvel geleydin de beni şu musibet herifin karısı olaktan kurtaraydın!

— Sen de biraz daha bekliyebilirdin Marta!

— Ne olursa olsun gene benim karım! Ölse artık ayrılmam senden.

— Tabii, tabii...

— Senden ayrılamam, bir dakika bile. Senelerdir hasretini çekiyorum. Sana kavuştum ayrılmama imkân yok. Şu herife gelince ısrarlarına dayanamadım. Söyle bakayım Pepper kaç defa beni istedin?

— Ne öyleyim, unuttum bile.

— Biliyorsun, ki seni hiçbir zaman sevmemdim. Inkâr edemezsin ya..

— Yoo, ne münasebet? Dünyayı bana haram ettin..

Epey oturup çene çaldılar. Sonra işin biraz sarpa saracağını kestiren iki arkadaş birbirlerine baktılar. Nihayet kaptan:

— Martacığım, müsaade et te şöyle biraz dışarı çıkıp hava alayım, dedi.

— Beraber gideriz, dur, şapkamı alayım.

Şapkasını almağa giden kadının yokluğundan istifade eden lostromo:

— İstasyona gidersiniz; tren kalkacağı zaman sen atlırsın; o nasıl olsa şışmandır, sana yetişmesine imkân yok; dedi.

Karı koca kolkola girerek çıktılar. Lostromo rahat bir nefes alarak gerindi. Sonra o da arkalarından istasyonu yollandı. Bir yeri siper alarak seyretmeye başladı. Tam tren kalkacağı zaman kaptan görüldü. Yüz elli metre gerisinden nefes nefese madam geliyordu.

İstasyon şefi düdüğü ağzına götürdüğü vakit kaptan vagonlardan birine atladı. Fakat koşu koşu gelen yolcunun kafasını çıkarıp kadının istikametine baktığını gören istasyon şefi:

— Üzülmeyiniz bayım. Bayanı da bekleriz.

★

Ondan sonra ne oldu malûm değil. Lostromo işin farkına varmıştı. Derin derin içini çekti. Müthiş canı sıkılmıştı. Meseleyi çakan ve lostromonun karşından neler çektiğini bilen istasyon şefi ona yaklaşıp tatlı ve teselli edici bir sesle:

— Karınızın yüzünü bir daha göremeyeceksiniz artık, dedi. Aldırmayın!

Lostromonun canı büsbütün sıkıldı; kendini tutamıyarak:

— Haydi oradan sersem, dedi, iş yaptım zannediyorsun değil mi?

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişleri niçin fırçalamak lâzımdır?

Çünkü geceleri ağız güddelerinin ifrazatı dişler ve diş etleri dolmuş olur. Çünkü yemekler, sigara ve kahve gene aynı tesiri yapmıştır. Binaena - leyh dişleri her gün 3 kere, bilhassa

yemeklerden sonra ve herhalde bol bol «RADYOLİN» ile fırçalamak ve temizlemek şarttır. Bu sayede dişlerin de, ağız da sağlığı ve sağlamlığı garanti edilmiş olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

"Son Posta"nın siyasi tefriki : 36

CIHAN HARBINİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Piehon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

1913 te, Balkan harbi esnasında Yunanlıların, Sisama, Sakıza ve Midilliye yerleşmeleri

Burası Yahudilere verilecekti. Genç Türkler de sonra aynı meseleyi kabul ettiler. Çünkü Filistin'de bir karışıklık çıkmasından ve Yahudi aleyhtarları bir hareket vücut gelmesinden korkuyorlardı.

Maamafih, siyonist faaliyeti, büyük Yahudi cemiyetleri mümessillerinin cömertliğine hassas olmaktan geri kalmıyan Türk valilerinin suç ortaklığı sayesinde. İstanbul emirlerine rağmen, devam etmekten hâli kalmadı. Yahudi kolonileri öyle inkişaf etti ki 1912 tarihinde kırk köyleri ve kırk bin hektar arazileri olmuştur. Bir arazinin yüzde yetmiş beşi zerediliyordu. Adedleri 65 bini bulan siyonist kolonileri Judée, Samarie, Galilee ve Maverayı Erdün mıntakalarına ayrılmışlardı. Fransanın, İngilterenin ve Almanyanın muhtelif Yahudi teşkilatları tarafından müzaheret görüyorlardı. «Alliance universelle» mektepleri fransızca'yı neşir ve tamim ediyorlardı. «Hilfsverein» mekteplerinde de Alman kültürü tedris olunuyordu. Diğer taraftan «Free Union for the İnte rest of Orthodox Jewry» de talmud ve thora ile ibrance okunuyordu.

Cihan harbinin arifesinde, siyonizmin istikbali henüz meşhuk bulunuyordu. Arazi satın alınması ve Yahudilerin mütemadi surette hicret etmeleri Filistin ahalisinin korkusunu tahrik ediyordu. Bunlar şiddetli surette protestoya başlamışlardı. Diğer taraftan, Almanya müstesna olmak üzere, Avrupa devletleri meseleyle hemen hemen hiç alakadar olmuyor gibiydiler. Bilhassa Büyük Britanya, siyonizmin kendi şark emperyalizmi için ne kudretli bir yardımcı olacağını henüz tahmin etmemişti.

★

Anadolu ve civardaki Ege adaları Rumları İstanbul Türkler tarafından zaptın danberi Osmanlı tebaası olmuşlardı. Fakat eski Yunanistanı unutmuyorlardı. Troie muharebesinin masallara karışmış devrini, büyük İskenderin fütuhatını, Bizansın şanlı zamanlarını hatırlıyorlardı. «Oecuménique» patrikin otoritesi altında bir Rum milleti halinde birleşmiş olan Rumlar Marmara denizi sahilinde Panormos'tan Makri körfezine ve Cassellorizo adasına doğru giden bir hattın garbında büyük miktarda olarak sakın bulunuyorlardı. Bir kısım Rumlar da Karadeniz kıyılarında, bilhassa Sinob ile Batum arasında sakın bulunuyorlardı. Bursa, Sivas ve Konya vilâyetlerine Torosun yüksek vadilerinde yaşayan Rumlar da vardı. Mütebakisi küçük Asyanın cerubu garbi kıyıları boyunca ve Derekanez ile Kıbrıs adalarına dağılmış idiler. Anadolu Rumları ve Avrupadaki din-

daşları Türkler tarafından müteaddid defalar mezalime maruz kaldılar, hatta 1770 tarihinde İzmirde katliâm bile vukuunda idi. (*) 1821 deki Rum isyanı esnasında ızdıraqları bir kat daha arttı. Patrikleri İstanbulda asıldı. Ephèse ve İznik metropolitleri öldürüldü. Ayvalıkta ve İzmirde yeni ve müthiş ktaller yapıldı. Buna rağmen, 22 Mart 1829 tarihli Londra protokolü Anadolu Rumlarını ana vatana yerleştirmede. Onlara yalnız muhaceret hakkı tanıdı. Ermeniler kadar talihli çıkmadılar. Berlin kongresi de kendilerini unuttu. Her şeyden evvel, ortodoks patriklik teşkilâtında Yunan rühan heyetinin yerine Rus dühban heyetini ikame ile meşgul olan Rusyanın Yunanlılara müzaheret göstermeyeceği tabii idi.

Maamafih, M. Venizelos, 1912 de, Derekanez adaları meselesini aynen ortaya koydu. Yedinci babda gördüğümüz veçhile, devletler bu adalarda bazıları, İtalyanlar tarafından tahdiye edildikten sonra, Yunanistana vermek niyetinde idiler. Sonra, 1913 te, Balkan harbi esnasında, Yunanlılar Sisama, Sakıza ve Midilliye yerleştiler. Artık Anadolu'daki Rum ahalisi ana vatana bağlamakta gecikmeyecekleri zannolunuyordu.

Fakat bu emeller şarka doğru panjermanist plâna bir engel teşkil ediyorlardı. Binaenaleyh, Şansölye Bethman - Hollweg, 1914 te, Korfuda, M. Venizelosu Almanyanın Yunanistana adaları daimi surette işgal ettirmeyeceğini işrab etti. Almanlar Türklerle gizlice bütün Rum tebaalarını Marmara ve Akdeniz adaları kıyılarından uzaklaştırmayı tavsiye ettiler. 1914 baharında sonra, Anadoluya Makedonyadan gelen Türk muhacirlerini yerleştirmek bahanesile, İstanbul hükümeti Rumları Erzurum ve Chaldée vilâyetlerine kendi arzularile nakletmeleri lâzım geleceğine ikna etmeye başladı. Aynı zamanda, mahallî memurlar Rumları vatanlarını terk için icab ederse cebre müraacaat için sıfahi emirler aldılar. Cihan harbi bu tehcir işlerini tacil edecek ve vahim bir şekle sokarak birçok Rumların telef olmalarına sebep olacaktı.

★

1861 deki teşkilât Lübnanda feodal rejimi kaldırmıştı. Halbuki bu rejim asırlardanberi Lübnan ahalisinin hürriyet ve dinini himayeye hizmet etmişti. O tarihte, memleket muhtar mutasarrıflık halinde ifrağ edildi. Başında, vâzi imza devletlerin tasvibile Babiâli tarafından beş sene müddetle tayin edilmiş bir vali bulunuyordu. Buna halk tarafından münatabah bir idare meclisi yardım ediyordu. Asayişin muhafazası yerli jandarma kuvvetine tevdi olunmuştu. Fakat Türkiye taahhüderine riayet etmedi ve Lübnanlıların imtiyazlarını yavaş yavaş kaldırdı. Binaenaleyh, Lübnanlılar teşkilâtlarını islah için bir takım islahat taleb ediyorlardı. Bilhassa, 1840 tarihinden evvelki hududları istiyorlardı. 1861 teşkilâtı kaleme alınırken bu talebi Lord Dufferi bertaraf ettirmişti. Halbuki Akkar ve Bekaa ovalarile Berut, Trablus ve Sayda li-manlarının «Cebel» e ilhakı Lübnan için hayatî bir mesele idi. Çünkü Lübnanın iktisadî vaziyeti gittikçe fenalaşuyordu. 1908 inkilâbı Lübnanlıları büyük ümitlere düşürdü. Fakat genç Türkler Abdülhamid zamanında cari usulleri çarçabuk tekrar ele aldılar. Lübnanlılara pek ehemmiyetsiz müsaadeler gösterdiler. Bunlar idare meclisinin teşekkülüne, maliye ve adliye teşkilâtı ile jandarmasının kaydına aid şeylerdi. Maamafih Djourich ve Beni Yunus limanlarının açılmasına da müsaade eylediler.

Genç Türklerin müfrit merkezîyetçi politikalarından tevellüd eden idari tazyikler, gerek müslüman, gerek hristiyan, bütün Suriyelileri Lübnanın muhtariyetine benzer bir muhtariyet istemeğe sevkettiler. Bunlar 1913 te muhtariyete yaklaşacak derecede geniş bir ademi merkezîyet ahkâmını müdafaa eden bir program hazırladılar. Maamafih, bu program Türk hâkimiyetine gayet riayetkâr idi. (Arkası var)

[*] Tekrar hatırlatılm ki mütercim bütün bu üstadlara karşı tefrikanın başında müellife toplu bir cevap vermişti.

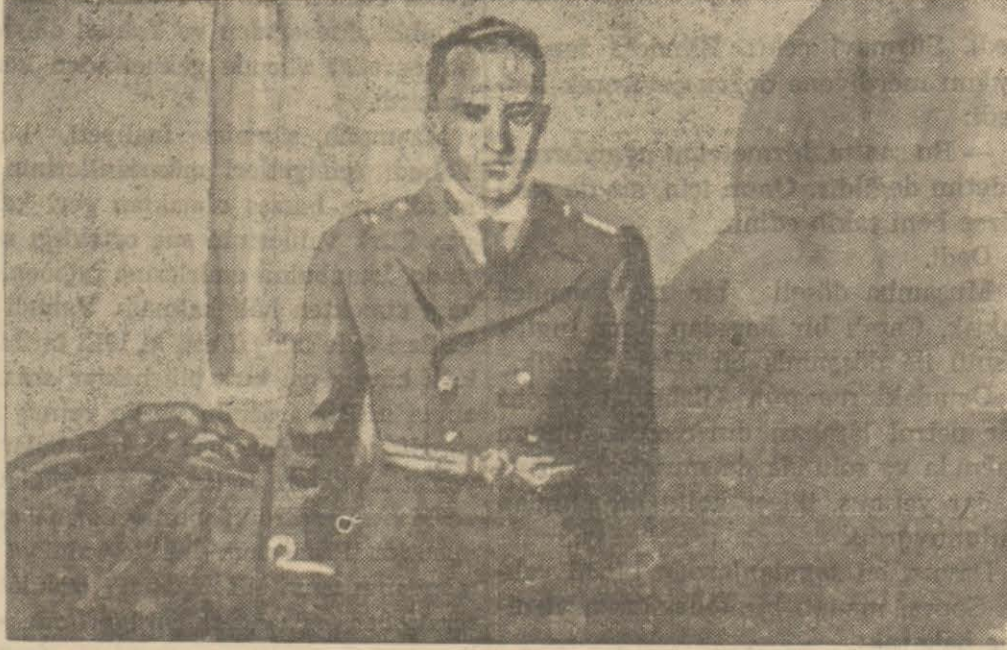

«Son Posta» nun deniz romanı: 33

Deniz Şeytanı

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Denizde çirpınan adam

«Luchner, diyardum, hiç uğraşma! Bütün bunları hiç öğrenemiyecaksin.»

Bu, bendim. Bittabi tanımadığım hizmetçi kızı kartımı verdim, içeriye götürdü. Sesini pek iyi tanımadığım ihtiyar centilmenin sözlerini işitiyorum: — Deniz teğmeni Felix Luchner mi? Bizim adımızı taşıyan böyle bir adam yok!.. Maamafih al içeri onu!

Giriyorum ve selâmlıyorum: — Günaydın baba!

«Dedim ve ilâve ettim:

— Umarım ki imparatorun deniz üniformasını şerefle giyeceğim hakkında vermiş olduğum sözü tutmuş oluyorum.

Babam bu gayri memul vaziyet karşısında bana hiç bir şey söylemeğe muktedir olamıyarak boğuk bir sesle anneme seslenmişti.

Annem merdivenleri inerek gelmiş ve bir an bana bakarak, duçar olduğu derin hayret yüzünden kapının eşliğine yığılıvermişti ve sonra ağlamağa başlamış ve derhal bana koşarak sarılmıştı. O aralık babam da gözlerinin yaşını siliyordu.

Nereleere gitmişim? Neler yapmışım?.. Sualler o kadar çok ve o kadar birbirini teki ediyordu ki hangisine cevap verdiğimi şaşırılmışım. Biraz sonra babamın aklı tamamen başına gelerek tefahüre başlamıştı.

— Ben sana daima söylemez mi idim, diyordu, aziz karıcığım.. o Luchnerdir.. herhalde bir şey olacak. onun için merak etme! Gördün mü haklı değil mi imişim.. o bir Luchnerdir!

Hemşirelere, biraderlere, kuzenlere, amcalara, halalara, teyzelere, telgraf-lar gönderildi. Bir kaç gün içinde evimiz büyük bir aile toplantısına sahne olmuştu. Ben herkes tarafından çocuk gibi sevilip oksanıyordum.

X

DOMUZ AHRI TANZİFATCI - LİĞİNDAN KAYZERİN MAHMİLİĞİNE

Tahsil ve tetebü, sonra gene tahsil ve tetebü! Sanki bundan hiç kurtulamıyacağım gibi geliyordu bana! İki yıldanberi Hamburg-Amerikan Lâyn şirketinde kaptan muavini olarak çalışıyordum ve kaptanlık şahadetnamesini istihsal edebilmek için de imtihana hazırlanmış bulunuyordum. Daha fazla riyaziye, daha çok kozmografya, daha ziyade mihanik çalışıyor, çalışıyordum. Tahsil ve tetebü benim için hoş bir şey değildi, fakat mecburiyet vardı. Nihayet imtihana hazırlanmışım. Bununla beraber hazırlığı kusursuz ikmal etmiş olmak için bir okula da girmişim. Ondan sonra girdiğim imtihandan memnuniyetbahş bir muvaffakiyetle çıkmışım.

Bu muvaffakiyetten sonra gurur duymamak benim için mümkün değildi. Fakat aynı zamanda memnun idim ki bundan böyle tahsil olmayacaktı. Kaptanlık diploması almak için seçilmişim. Artık tahsil ile kazanılacak benim için bundan başka büyük bir rütbe var mı idi?

Hamburg - Amerikan Lâyn kumpanyasında 1911 senesine kadar hizmet etmişim.

Almanya'da bulunduğum sıralarda ekseriya öğleden sonra bir çok arkadaşlarımla Neumuehlen kasabası civarında Elbe nehrinin aşağı kısımlarında bir yelkenli ile teferrüç yapmakla vakit geçirirdim. Bir gün böyle bir nehir gezintisi esnasında küçük bir yelkenli sandal görmüştük. Bunun içinde bir kişi vardı. Adamın sandal kullanımından anlaşılacağına göre bu işde melekesi değil bilgisi bile yoktu. Bu adam akıl ve zekâdan ziyade büyük bir cesarete malik olan Kolonyalı bir tacirdi.

Bir aralık sandalın bir baston darbesi biçareyi suya düşürmüştü. Yelken kullanamadığı gibi yüzmek de bilmediği anlaşılıyordu. Çünkü gözden kaybolup sulara gömülmüştü.

Bu anda insanlık ödevine karşılaşmış bulunuyordum. Binaenaleyh hemen suya atladım ve yüzerek adamcağrızın daldığı yere geldim ve daldım. Yakala-

rafından davet edilmişim. Fakat böyle bir madalyaya nail olabileceğime için can kurtardığıma şahid ikame eylemeğime formalite icablarından imiş. Bu volda şahid tedariki ve sair formalitelerin ifası için kendimi üzmeğe vaktim olmadığımı bildirdim ve binaenaleyh böyle bir mükâfata nailiyetten kendimi mahrum etmiş oldum.

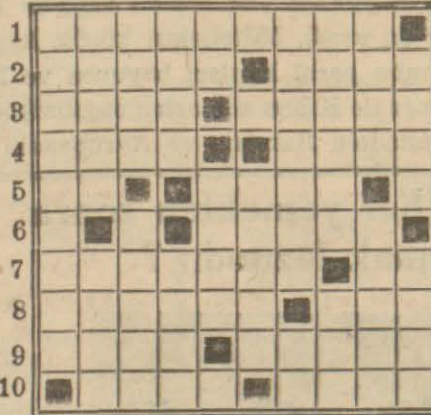
Sonraları boğulmak üzere bulunan daha üç kişiyi ve biraz sonra da bir beşinciyi kurtarmak mukadder imiş. Sonuncu adamı kurtarmaklığım 1911 yılının noeline tesadüf etmişti. O geceyi Hamburgda, davetli bulunduğum bir sosyete de tes'it ettikten sonra geç vakit, o zamanlar çalışmakta bulunduğum Meteor gemisine dönüyordum. İskeleye gelmiş ve beni gemiye götürülecek olan filikayı beklemekte bulun-

muşum. İskele üzerinde benden başka bir gümrük memuru da bulunuyordu. Hava insanı donduracak dercede soğuktu. İşte bu esnada ve ölgün bir ışık altında iskeleden epeyce ileride bir adamın su içinde çirpınmakta olduğunu gördüm.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

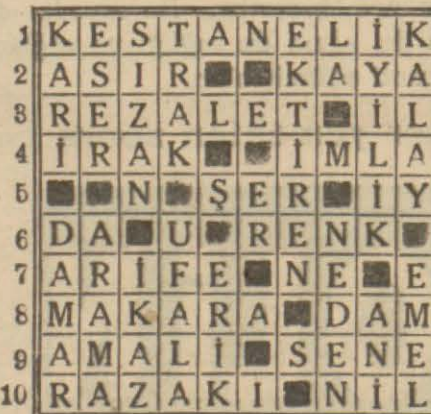
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve Yukarıdan aşağı:

- Şekercinin satığı.
- Bir kadın ismi-yıl.
- İcar-İtiraf.
- «En çok»un zıddı-hediye etme.
- Bir nota - arzu et.
- «Fena mı?» nin zıddı.
- «Yenilik» in zıddı - İki harfin ortasında bir «u» olsaydı tufanda insanları ve hayvanları gemisine alıp boğulmaktan kurtaran.
- Yaraya sürülen-uzun baston.
- Sonunda bir «s» olsaydı en bayağı - beşer.
- Efrad-ev.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evveldi bulmacanın halledilmiş şekli

RADYO

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 in. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PAZARTESİ 12/12/938

12,30 Müzik (bir virtüözün plâkaları), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10-14 Müzik (kabare).

18,00 Müzik (dans saati), 18,30 Konuşma (doktorun saati), 18,45 Müzik (neşeli plâklar), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (violonsel - Edib Sezen konseri).

19,40 Temsil - hafif bir komedi - (Kuyumcu) yazan (S. Moray), 20,00 Müzik (on dokuzuncu asrda Türk bestekârlarından birkaçı), 21,00 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (inesaz faslı), 22,00 Konuşma, 22,20 Müzik (küçük orkestra), 23,15 Müzik (sinema melodisi), 23,45-24 Son haberler ve yarınki program.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarı), Alemdarda: (Sırrı Asım), Beyazıda: (Asador), Samatya-da: (Erofilos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyüple: (Arif Beşir), Fenerde: (Vital), Şehreminde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Üniverste), Karagümrükte: (Kemal), Küçükpazarda: (Yorgi), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:
Tünelbaşında: (Matkoviç), Yüksekaldırında: (Vingopulo), Galatada: (Merkez), Taksimde: (Kemal - Rebül), Şişlide: (Pertev), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da: (İmrahor), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hülsü), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

COCUK

26 ikinciteşrin tarihli bilmecemizde kazananlar

26 İkinciteşrin tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbul'da bulunan tarihli küçük okuyucularımızın Pazartes, Perşembe günleri öğleden sonra hediyelerini bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir masa saati

Fatih Gelenbevi orta mekteb 2-A dan 113 Fethi Koca.

Bir aylık «Son Posta», abonesi

Uşak orta mekteb sınıf 2/C den 34 Mehmed Akar.

Bir masa saati

İstanbul 40 ıncı mekteb 5/A dan 228 Yakub Odancı.

MUHTIRA DEFTERİ

(Son Posta hatıralı)

İstanbul 35 ıncı mekteb 1/A dan E. Assıoy, İstanbul Şehremini Millet caddesi No. 387 de Ahmed, Eski Foça merkez okulu talebesinden 280 Rezan, İstanbul erkek lisesinden 591 Ömer, Mudanya merkez ilk okulu sınıf 4 talebesinden Feyyaz, İzmit askerlik şubesi reisi yarıbay Süleyman oğlu Tunçer.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAS

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Sirkeci küçük İsmailpaşa han No. 1 de Kurtuluş, İstanbul Çağaloğlu erkek orta okul sınıf 1-B de 8 İbrahim, İstanbul Gelenbevi orta okulu sınıf 2-B de 546 Muzaffer, İstanbul 44 üncü okul sınıf 4-B de 80 Adnan, İstanbul Fatih Sarıgül caddesi No. 71 de Feyyaz.

DİS FIRCASI

(Son Posta hatıralı)

Kayseri lisesi sınıf 2-E de 856 Müzeyyen Gökhan, İstanbul Kumkapı orta okulu sınıf 3-F de 713 Kâzım, İstanbul Beyoğlu 17 nci okul sınıf 5 te 190 İhsan, İstanbul Haydarpaşa lisesi sınıf 2-A da 2694 Arif, Konya erkek lisesi sınıf 3-A da 836 Adil.

MÜREKKEBLİ KALEM

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Vefa erkek lisesinden 386 Kadri, Küçükpazar Atlama caddesi No. 92 de Kadri, Diyarbakır Birinci Umumi Müfettişlik şoförü Mevlüd kızı Ayten, İstanbul Cihangir Asmalımescid sokak No. 6 da Leylâ, Konya gedikli orta okulu 141 Hidayet.

ALOMİNYOM BARDAK

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Ankara caddesi No. 80 de Hamdi, İstanbul Kocamustafapaşa Köksüzcami sokak No. 17 de Esad, İstanbul İkinci İlk okulundan 114 Neriman, İstanbul Gedikpaşa Feni okul sokak No. 11 de Murad, Şehremini Melekhatun mahallesi Dıngil sokak No. 13 te Cevdet.

KOKULU SABUN

İstanbul 44 üncü okul sınıf 5-A da Müğân, İstanbul kız lisesinden 210 Nimet, İstanbul Hayriye lisesinden 633 Handan, İstanbul Dolmabahçe Karabaş sokak No. 6 da Vehab, İstanbul 44 üncü okuldan 128 Süheylâ.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı)

Trabzon lise orta kısım sınıf 3-A da 887 Kemalettin, Bilecik Küplü İlk okul sınıf 3 te 199 Cevdet, İstanbul İkinci İlk okul sınıf 5-A da 640 Kâmil, Eskişehir Hoşnudiye Sökmen sokak No. 10 da Hikmet Recan oğlu Vedat, İstanbul Karagümrük Karakaş Melekhatun caddesi No. 43 te Fehmi.

BOYA KALEMİ

İzmir bölge san'at okulu sınıf 4 te Kemal

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilanları

Ada	Parsel	Akarat
284	36	144

Şahkulu mahallesinin eski Ester yeni Yörük çıkamazında 2 numaralı dükkân Evkaf Kanununun 44 üncü maddesi mucibince kadastroca evkaf namına tesbit yapılmıştır. Bu gayri menkulde tasarruf iddia edenlerin alelûsul mahkemeye ve Evkafa müraacaatları ilân olunur. (9036)

SÜMER BANK

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarından:

Fabrikamız için lâzım olan 6000 ton dolomitin Bartın suyu boğazında Boğazköy civarından ihracı, deniz tarikile Zonguldak veya Filyosa nakli ve vagona tahmili işi bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin tafsilâtı öğrenmek ve şartnameyi almak üzere 20.12.938 tarihinden evvel Karabük Bürosu Müdürlüğüne müraacaat etmeleri ilân olunur.

Ev kadını! Esvap dolabı kadar kilerini de düşün. Her mevsime göre reçel ve şuruplarını hazırla. Kilerinde reçel ve şurup olan ev hastalık girmez.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Çünkü ASPIRİN senelerden beri her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilaç olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için lütfen markasına dikkat ediniz.

İstanbul Jandarma satın alma komisyonundan

Miktarı	Cinsi	Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk teminatı Lira Ku.
600	Üç muhtelif boyda ambalaj sandığı	810 00	60 75
1	Cinsi, miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda gösterilen e'ad ve evsafı şartnamesinde yazılı (600) ambalaj sandığı 17/12/938 Cumartesi günü saat 11 de İstanbulda Gedikpaşadaki Jandarma satın alma komisyonunca açık eksiltme ile satın alınacaktır.		
2	Şartname hergün adı geçen komisyonunda görülebilir veya parasız aldırılabilir.		
3	2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin ilk teminatlarla belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. «8727»		

Akba kitab evi

Her dilden kitap, gazete, mecmua, mektep kitaplarının ve kırtasiyenin Ankara satış yeridir. Undervud makinesinin acentasıdır.

Göz hekimi

Dr. Murad Rami Aydın

Taksim — Talimhane. Tarlabası
caddesi No. 10 Urfa apt.

Tel: 41553

AĞARAN SAÇLARA

KUMRAL ve SIYAH
renkte siyah saç boyalıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Doktor İbrahim Zati Öget

Eelediye karşısında, Piyerloti
caddesinde 21 numarada hergün
öğleden sonra hastalarını kabul
eder.

Öksürük için

en müessir ilaç
Pektorin
Komprimeleri
Kutusu 35 Kuruş

Beşir Kemal — Mahmud Cevad
ECZANESİ
Sirkedici İstanbul

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — İdaremizin Yavşan tuzlasına getirilecek tatlı suyun tuzlaya isaleşi için şartnamesi mucibince satın alınacağı ve 19/X/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen ve eksiltmeden kaldırılan 25.000 metre inşaat tulünde 60 M/M kutrunda font ve listesinde müfredatı yazılı hususi aksamına aid şartnamede tadilat yapıldığından yeniden kapalı zarf usulüne eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli sıf Haydarpaşa 25000 lira ve muvakkat teminatı 1875 liradır.

III — Eksiltme 4/1/939 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Muaddel şartnameler parasız olarak hergün İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mübayaat Şubesi ile Ankara ve İzmir Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız teklif ve kataloglarını ihale gününden 7 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü tuz fen şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır. Bu vesikayı haiz olmıyanlar münakasaya iştirak edemezler.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 5 nci maddede yazılı tuz fen şubesinden alınacak eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarının eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (8499)

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. beheri tutarı L. K. L. K.	%7,5 te- minat Lira Ku	Eksilt- menin saati
Mühür kurşunu	1500 kilo	— 32 480 .—	36 .—	14
Araginal	400 litre	1. 50 600 .—	45 .—	14,30

I — Nümunesi evsafında 1500 kilo mühür kurşunu ile şartnamesi mucibince 400 litre Aragonal açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 14/XII/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8634)

I — İdaremizin kutu fabrikasında halen mevcut olanlarla birlikte mayıs 939 gagesine kadar birikeceği tahmin edilen 20.000 kilo düz kapak tahtası açık arttırma usulüne satılacaktır.

II — Muhammen bedeli beher kilosu 3,66 kuruş hesabıyla 732 lira ve % 15 teminatı 110,80 liradır.

III — Arttırma 15/XII/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesinde müteşekkil satış komisyonunda yapılacaktır.

IV — Nümuneler Cibalıde kutu fabrikasında görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminatlarla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8664)

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında yaptırılacağı, 21/11/938 tarihinde ihale edileceği ve bilâhare eksiltmeden kaldırılacağı ilân edilen betonarme döşeme-lerle, sair müteferrik işlerin şartnameleri tadil edildiğinden yeniden kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

II — Heyeti umumiyesinin keşif bedeli 15,202 Lira 40 kuruş ve muvakkat teminatı 1140,18 liradır.

III — Eksiltme 26/12/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, keşif ve projeler 76 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesi ile Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin diplomalı yüksek mühendis veya yüksek mimar olmalı; olmadıkları takdirde aynı evsafı haiz bir müteahhas inşaatın sonuna kadar daimi olarak iş başında bulunduracaklarını noterlikten musaddak bir taahhüd kâğıdı ile temin etmeleri ve bundan başka asgari 10000 liralık bu gibi inşaat yapmış olduklarına dair fennî evrak ve vesaike ihale gününden sekiz gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca bir fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile beşinci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu, ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «8928»

SÜMER BANK

Karabük Demir ve Çelik fabrikalarından :

Fabrikamız için lâzım olan 40.000 ton kireç taşının İrmak - Filyos hattı üzerinde Balıksık istasyonu yakınından ihracı ve Balıksıkta vagona tahmili bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin tafsilâtı öğrenmek ve şartnameyi almak üzere 20.12.938 tarihinden evvel Karabük Bürosu Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

Tashih

İstanbul Jandarma Satın alma Komisyonundan :

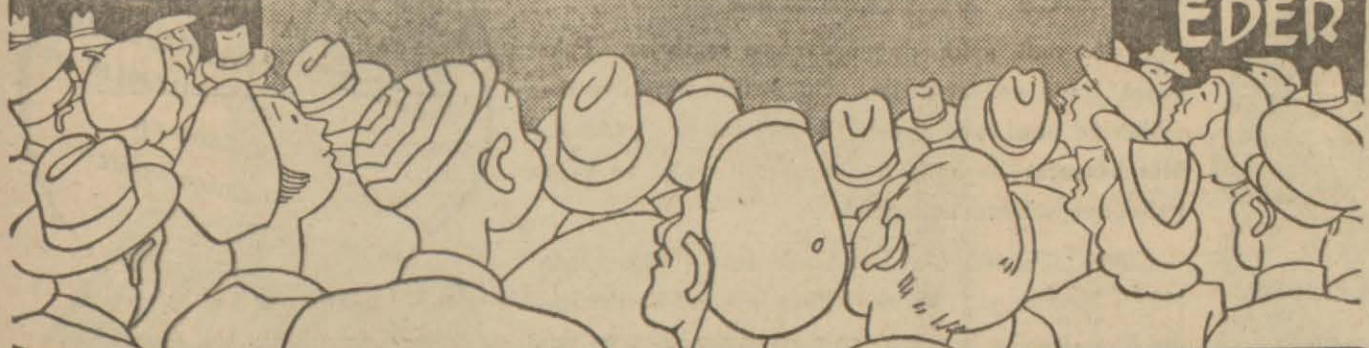
Üç muhtelif boyda 600 aded ambalaj sandığı eksiltmesine dair SON POSTA gazetesinin 2 ve 7 Birincikanun 938 tarihli nüshalarında yazılı ilânlarda eksiltme günü şehven Pazartesi yazılmıştır. 17/E. Kânun/1938 Cumartesiye tesadüf ettiğinden 600 aded ambalaj sandığına dair olan eksiltmenin 17/12/1938 Cumartesi saat 11 de yapılacağı.

TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN İKRAMİYE KURSU

HER
3 AYDA BİR
KUMBARA
SAHİPLERİNİN
BAŞLARI
ÜSTÜNDE
DOLAŞIR

VE

TAM
384
KİŞİYİ
ZENGİN
EDER

SİZ DE BU TALİHLİLER ARASINA GİRİNİZ!

F O S F A R S O L

Aile Saadeti, Sıhhatle Kaimdir. Sağlık En Büyük Zenginliktir.

Şu resimde gördüğünüz aile hep zevk, sıhhat ve neşe içinde. Bu milyonlar değer saadetin esası nedir biliyor musunuz?.. Yemeklerden evvel seve seve içtikleri (FOSFARSOL) kan, kuvvet, ve iştihâ şurubudur. Muhterem doktorlarımızın binlerce vatandaşa itimadla tavsiye ettikleri bu yüksek tesirli D E V A kanı tazeleyip kuvvetlendirir, iştihâyı artırır, vücade dinçlik ve çalışkanlık verir, muannid inkıbazları geçirir, sınırları tamamile yatıştırır, uykusuzluğu, fena düşünceleri giderir. İnsanı tam mânasile azim ve irade sahibi eder.

FOSFARSOL

FOSFARSOL

Sihhat Vekâletinin resmî ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.

Kuvvet şurubu insan makinesine lâzım olan bütün kalori ve enerjiyi verir, zekâyı, hafızayı yükseltir, güneş gibi girdiği yuvalara daima sıhhat ve saadet saçar.

KIŞ GELİYOR...

Ufak bir üşütme başınıza büyük bir hastalık çıkarabilir. Bunun için derhal bir

SEFALİN

Üşütmüştü...
Bir
Sefalin
aldı
bir şeyi kalmadı

Alınız

G R I P

NEVRALJİ NEZLE - KIRIKLIK

BAŞ ve DIŞ AĞRILARI

Soğuk algınlıkları - Kırgınlık ve bütün ağrılara karşı

EN İYİ ÇARE

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

DİR.

İSMİNE DİKKAT EDİNİZ.

Istanbul İş Bankası Karşısında

MALÛL CEMAL GİŞESİ

Bu defa da iki büyük ikramiyeyi vermekle gene birinci olmuştur.

3631 numaralı bilet sahibi İzmirde Bayan Vida Bahar **45,000** lira kazanmıştır, 21762 numaralı bilet sahibi Cihangirde Bay Kâzım

15,000 lira kazanmıştır.

Yılbaşı biletlerini uğurlu gişemden alanlar daima talihlidir. Taşra siparişleri sür'atle gönderilir.

Memlekette ağzının tadını bilen herkes
HACI BEKİR Müessesesinin müşterisidir.

ALİ MUHİDDİN

HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Emsal arasında en güzel ve şık
Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve
YATAK ODASI takımlarının zengin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiyatlarda bulursunuz.

Uykusuzluk -
Sinir ağrıları -
Asabî öksürükler - Bay-
gıllık

İYİ EDER
TATLI BİR
UYKU
TEMİN EDER

Her Eczanede bulunur.

Baş dönmesi -
Çarpıntı ve si-
nirden ileri ge-
len bütün ra-
hatsızlıkları

İYİ EDER
TATLI BİR
UYKU
TEMİN EDER

Dr. Besim Ruşen

Cerrahpaşa Hastanesi Dahiliye
Mühassısı Çarşıkapı Tramvay
Durak. Ahun Ap.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Güzel pembe renklerinizi görseniz! "PALMOLIVE Beşizlerin" güzel tenimizi

BEŞİZLERE BAKAN DOKTOR DAFOE'İN SÖZLERİNİ DİNLEYİNİZ:
Mini minileri yıkamak zamanı gelince dünyada meşhur bu beş kızcağzın yümü münhasıran Palmolive'i tercih eder

Allan Roy Dapti

Beşi de yedi aylık doğmuşlar ve sağdırlar. Fakat gayet narin ve zayıftırlar. Bu kadar nazik ve ince cildlerine nasıl itina etmeli? Hangi sabunla yıkamalı? Mühassıslar diyor ki: Saf zeytin yağı ve yalnız Palmolive sabunu kullanmalı.

Çünkü, Palmolive'in terkinde zeytin yağı vardır. Hiçbir hayvan yağı ve sun'î boya yoktur. Bunun içindir ki Palmolive'in yağlı köpüğü yumuşatıcı ve mini minilerin cildi için gayet faydalıdır. Sizin ve çocuklarınızın güzelliği için Palmolive'i kullanınız.

Halls zeytin yağıyla yapılan
PALMOLIVE
ŞAMPUNUNU DE
kullanmayı
umutmayınız